

TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN
YÖNETİM
KURULU
ÇALIŞMA
RAPORU

27/28 EKİ 1986
ANKARA

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN
YÖNETİM
KURULU
ÇALIŞMA
RAPORU

ANKARA
TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih:.....

Demirbaş No:.....1337.....

Tasnif No:.....331.8806.....Baş E86

Bilgiye göre işlenmiştir

S U N U Ş

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun Başkanlar Kurulu'na sunmak üzere hazırladığı "Çalışma Raporu" ilişiktir.

Çalışma Raporu'nda, Haziran 1986'dan Ekim 1986'ya kadarki günler içinde meydana gelen gelişmeler, çalışma hayatına yansımaları açıklanmakta ve değerlendirilmektedir.

İşçi hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme çalışmaları raporun ilk bölümünü oluşturmaktadır. Burada, alınan eylem kararları uygulamaları, işçi hak ve özgürlükleri alanında yaşanan çıkmazların aşılması, haksızlıkların giderilmesi amacıyla sürdürülen çalışmalar anlatılmaktadır. Olağanüstü olarak 6 Ağustos 1986 günü İstanbul'da yapılan Başkanlar Kurulu Toplantısı ve alınan kararlar da bu bölümdedir.

Raporun ikinci bölümü, işçi hak ve özgürlükleri ile ilgili yasal çalışmalara ayrılmıştır. Geçtiğimiz dönemde yapılan yasal değişiklikler ile değişiklik önerileri, Konfederasyonumuzun açıkladığı görüşlerin ardından, ekonomik ve sosyal alandaki gelişmelerin değerlendirildiği üçüncü bölüm gelmektedir. Teşkilatlanma çalışmaları raporun dördüncü bölümünün konusudur. Beşinci bölüm eğitim çalışmalarına, altıncı bölüm sosyal politika, araştırma ve dökümantasyon merkezi çalışmalarına ayrılmıştır. Yedinci bölümde basın ve halkla ilişkiler, sekizinci bölümde hukuk çalışmaları, son bölümde de dış ilişkiler merkezi çalışmaları sunulmaktadır.

Konfederasyonumuz mali durumu "Mali Rapor"da açıklığa kavuşturulmuştur. 9.10.1986

Şevket YILMAZ
GENEL BAŞKAN

M.Sadık ŞİDE
GENEL SEKRETER

Ömer ERGÜN
GEN.MALİ SEK.

Kaya ÖZDEMİR
GEN.EĞT.SEK.

Orhan BALABAN
GEN.TEŞK.SEK.

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sunuş

BÖLÜM (1) : İşçi Hak ve Özgürlüklerini Koruma ve Geliştirme Çalışmaları	1
1.1. 72. Dönem Uluslararası Çalışma Konferansı	1
1.2. 21 Haziran 1986 Başkanlar Kurulu Toplantısı	1
1.2.1. TÜRK-İŞ Genel Başkanının Başkanlar Kurulunu Açış Konuşması.	1
1.2.2. Eskişehir Mitingi	4
1.3. Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmelerini İzleme Komitesi Toplantısı ...	4
1.4. TÜRK-İŞ Merkezi Tertip Komitesi Toplantısı	5
1.5. Başkanlar Kurulu Olağanüstü Toplantısı (6.8.1986)	5
1.5.1. TÜRK-İŞ Genel Başkanının Başkanlar Kurulunu Açış Konuşması.	5
1.5.2. Başkanlar Kurulu'na, ILO 72. Dönem Konferansı ile ilgili sunulan Belgeler	8
1.5.3. Başkanlar Kurulu Açıklaması	8
1.6. Eylem Kararları Uygulaması	9
1.6.1. Manisa Toplantısı (28.8.1986)	9
1.6.2. Samsun Toplantısı (6.9.1986)	10
1.6.3. Zonguldak Toplantısı (13.9.1986)	11
1.6.4. Gaziantep Toplantısı	11
1.7. TÜRK-İŞ Merkezi Tertip Komitesi Toplantısı	12
1.8. Ankara Toplantısı (26.9.1986)	12
1.9. Diğer Çalışmalar	13
1.10. 35'inci Kuruluş Yıldönümü	13
1.11. Daimi Mevzuat Komisyonu Toplantısı	14
BÖLÜM (2): İşçi Hak ve Özgürlükleri ile İlgili Yasal Çalışmalar	15
2.1. 2821 Sayılı Yasa Değişiklik Önerisi	16
2.1.1. Kanun Teklifi Hakkında TÜRK-İŞ Görüşü	24
2.2. 2822 Sayılı Yasa Değişikliği	28
2.3. Grev ve Lokavtlarda Mülkiye Amirlerince Alınacak Tedbirlere Dair Tüzük	31
2.4. 4792 Sayılı Yasa Değişikliği	37
BÖLÜM (3) : Ekonomik ve Sosyal Alandaki Gelişmeler	39

BÖLÜM (4) : Teskilatlanma Çalışmaları	41
4.1. Eylem Kararları Uygulama Hazırlığı ve Koordinasyonu	42
BÖLÜM (5) : Eğitim Çalışmaları	42
5.1. Seminerler	42
5.2. Samsun Eğitim Sitesi Çalışmaları	43
5.3. Üniversite/TÜRK-İŞ, Ortak Mesleki ve Teknik Eğitim Projesi Çalışmaları	44
5.4. Diğer Faaliyetler	44
5.5. İşçi Sağlığı ve Aile Planlaması Proje Çalışmaları	45
5.6. TÜRK-İŞ/Pathfinder Demografi Projesi Çalışmaları	46
BÖLÜM (6) : Sosyal Politika, Araştırma ve Dökümantasyon Merkezi Çalışmaları..	46
BÖLÜM (7) : Basın ve Halkla İlişkiler Merkezi Çalışmaları	46
7.1. TÜRK-İŞ Dergisi	47
BÖLÜM (8) : Hukuk Bürosu Çalışmaları	47
8.1. Davalar	47
8.2. Mevzuat Çalışmaları	47
8.3. Diğer Çalışmalar	48
BÖLÜM (9) : Dış İlişkiler	48
MALİ RAPOR:.....	49
EKLER :	61

EK 1: TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)nın 72.Dönem Konferansında Yaptığı Konuşma.

EK 2: TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Eskişehir Toplantı ve Gösteri Yürüyüşünde yaptığı konuşma.

EK 3: TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Manisa'daki İşçi Toplantısında Yaptığı Konuşma.

EK 4: TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Basın Toplantısı Metni

EK 5: TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Basın Toplantısı Metni

EK 6: TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Basın Toplantısı Konuşma Metni.

EK 7: Kanunlar, KHK'ler Kararnameler, Tüzükler, Yönetmelikler, Tebliğler ve Genelgeler Dizini.

EK 8: TÜRK-İŞ 14.Çalışma Döneminde Genel Başkanlıklara Gönderilen Genelgeler.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞÇİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA VE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

1. İşçi hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi amacıyla alınan eylem kararlarının uygulanmasına geçen dönem içinde programlanan biçimiyle devam edilmiştir. İşçi hak ve özgürlükleri alanında yaşanan çıkmazların aşılması, haksızlıkların giderilmesi amacıyla sürdürülen çalışmaların yanısıra işçi görüş ve isteklerinin açıklanmasına imkan veren çeşitli toplantılar düzenlenmiştir. İçinde bulunduğumuz dönemde yoğun biçimde süren şube ve sendika genel kurulları işçi görüşünün ortaya konduğu önemli toplantılar olmuştur.

Geçtiğimiz dönemin çalışmaları özetle şöyledir:

1.1. 72. Dönem Uluslararası Çalışma Konferansı:

Bilindiği gibi ILO'nun 72. Dönem Konferansı 4/25 Haziran 1986 tarihleri arasında Cenevre'de yapılmıştır. TÜRK-İŞ bu toplantıda, 30 Nisan 1986 tarihli Başkanlar Kurulu kararı doğrultusunda, Genel Kurul ve ilgili Konferans komitesinde işçilerimizin karşı karşıya bulunduğu yasal çıkmazları açıklamıştır. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, ILO 72. Genel Kurulunda 16 Haziran 1986 günü bir konuşma yapmıştır. Yapılan konuşma (EK:1) de sunulmaktadır.

1.2. 21 Haziran 1986 Başkanlar Kurulu Toplantısı

Başkanlar Kurulumuz 21 Haziran 1986 günü Eskişehir'de toplanarak, yapılacak miting ile ilgili hazırlıkları gözden geçirmiş ve bir durum değerlendirmesi yapmıştır. Eskişehir Bölge Temsilciliğimiz faaliyet alanındaki sendikamız şube başkanları ve yöneticilerinin de katıldığı genişletilmiş bir toplantı düzenlenmiştir.

1.2.1. TÜRK-İŞ Genel Başkanının Başkanlar Kurulunu Açış Konuşması:

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ Başkanlar Kurulu açış konuşmasında 28 Kasım 1985 tarihli eylem kararının 72. Dönem ILO Konferansında ne suretle icra edildiğini açıklamıştır.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı şu konuşmayı yapmıştır:

"Hatırlanacağı üzere, Başkanlar Kurulumuz 30 Nisan 1986 tarihinde olağanüstü toplanarak TÜRK-İŞ eylem programı uygulamasını gözden geçirmiş ve yarın burada bir protesto yürüyüşü yapılmasını kararlaştırmıştı.

Protesto yürüyüşü yarın saat 13.00 de yapılacaktır.

Başkanlar Kurulumuzun kararına göre, önümüzdeki günlerde ayrıca on ilimizde eylemlere devam edilecektir.

Bugün eylem programı uygulamasında yeri olan iki toplantı hakkında bilgi vermek istiyorum.

Bunlardan birincisi 14/16 Mayıs 1986 tarihleri arasında Brüksel'de yapılan Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Yönetim Kurulu toplantısıdır.

Hatırlanacağı gibi, Başkanlar Kurulumuz 30 Nisan 1986 tarihli toplantısında "ICFTU nezdindeyken girişimde bulunularak" işçilerimizin karşısına bulunduğu sorunların uluslararası alanda ele alınmasının sağlanmasını kararlaştırmıştı. Bu karar gereğince 14/16 Mayıs 1986 tarihlerinde ICFTU Yönetim Kurulu'nda gerekli açıklama yapılmış, sorunların uluslararası alanda, ayrıca Uluslararası Çalışma Örgütü'nde izlenmesi istenilmiştir. ICFTU Yönetim Kurulu bu isteğimizi oybirliği ile kabul etmiştir.

Başkanlar Kurulumuz 30 Nisan 1986 tarihli toplantısında, işçilerimizin sorunlarının 72. Uluslararası Çalışma Konferansı'na da yansıtılmasını kararlaştırmıştı.

Bilindiği gibi, Türkiye'nin durumu, Uluslararası Çalışma Örgütü'nde iki ayrı komitede ele alınmaktadır. Bunlardan birincisi ILO Sendika Özgürlükleri Komitesidir. Burada 1982'den bu yana Türkiye'de 12 Eylül 1980 sonrasında işçi hak ve özgürlükleriyle ilgili tüm sorunlar ele alınmış durumdadır, ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında gelişmeler ILO Yönetim Kurulu'na sunulmakta, Yönetim Kurulu'nun tesbitleri ve tavsiyeleri de Türk Hükümetine duyurulmaktadır. Bu çerçevede Uluslararası Çalışma Örgütü özellikle 2821 ve 2822 sayılı Yasaların, sendikal hak ve özgürlükleri düzenleyen ILO Sözleşmelerine aykırı yönlerinin düzeltilmesini istemektedir. İkinci Komite Sözleşme ve Tavsiye Kararların Tatbikini denetlemekle ödevli olan ve her yıl ILO Konferansı sırasında kurulan "Aplikasyon Komitesi"dir. Bu Komite 1982 yılından bu yana, Türkiye'de serbest toplu pazarlık şartlarını Türkiye'nin 1951 yılında tasdik ettiği 98 sayılı ILO Sözleşmesi ışığında izlemektedir. İki komite arasındaki başlıca fark, Sendika Özgürlükleri Komitesi'nin üye Devlet tarafından tasdik edilmemiş de olsa bazı ILO Sözleşmelerine göre inceleme yapabilmesidir. Bu sözleşmelerin başında 87 sayılı ILO Sözleşmesi'ni. ILO nazarında bu konuda inceleme yapmak için üye Devletin bu sözleşmesi tasdik etmiş olması gerekmez. Zira sendika özgürlüğü ILO Anayasasının asli unsurudur; Anayasayı kabul ederek ILO üyesi olan Devlet de bunun gereklerine uymakla yükümlüdür. Buna karşın Konferans Komitesi münhasıran tasdik edilmiş sözleşmelere göre değerlendirme yapabilir.

Özal Hükümeti adına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 30 Nisan 1986 tarihinde ILO Genel Direktörüne bir başvuruda bulunulmuştur. Bu başvuruda "Türk Hükümeti'nin iş mevzuatını ILO normlarına uygun hale getireceği" kaydedilmiş, ayrıca aşağıdaki taahhütte bulunulmuştur:

"... Türkiye'nin, tasdik etmiş olmakla 98 sayılı Sözleşme ile üstlendiği vecibelere ve ILO Anayasasında yer alan sendika özgürlüğü prensiplerine ve konuya ilişkin ILO normlarına tam olarak uymasını temin edecek her çeşit adımı atmayı ve her çeşit tedbirleri, ülkede cari siyasal, ekonomik ve sosyal gerçekler ışığında gerekebilecek zaman sınırları içinde almayı..."

Bu başvuruda ayrıca "Türk Hükümetinin sendikal hakların ILO tarafından anlaşıldığı biçimiyle saygı gösterildiği bir ortamın öneminin tam idraki içinde olduğu" da eklenmiştir.

Hükümetin bu taahhüdü Mayıs/1986'da ILO Yönetim Kurulu'na sunulan Sendikal Özgürlükleri Komitesi'nin raporunda aynen yer almıştır. Sendika Özgürlükleri Komitesi "bu gelişmeyi memnuniyetle karşıladığını" belirtmiş ve 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda verilen sözler istikametinde değişiklik yapılmasını beklediğini belirtmiştir.

4 Haziran 1986'da 72. Dönem Uluslararası Çalışma Konferansı başlamış, Sosyalist Ülkeler işveren temsilcilerinin "Aplikasyon Komitesi"nde temsil oranında çıkan bir anlaşmazlık sebebiyle anılan Komite ancak 11 Haziran 1986 tarihinde çalışmaya başlayabilmıştır.

Bu Komitede TÜRK-İŞ'i asıl üye olarak TÜRK-İŞ Genel Başkanı, Yedek üye olarak Mehmet ACIDERELİ, Emin KUL, Metin TIRYAKIOĞLU temsil etmiştir.

Komiteye Türk Hükümetinin taahhüt mektubu D.4 nolu bir belge ile sunulmuştur.

Bu belgenin sunulmasını takiben Komitenin işçi grubu başkanı söz alarak "Türkiye'nin durumunun 1982'den beri değerlendirildiğini, Türk Hükümetinin açık taahhüt teşkil eden bir başvurusu olduğunu" belirtmiş, "Hükümetçe verilen sözlerin yerine getirileceği umudu ile bu yıl Türkiye'nin durumunun tartışılmamasını" istemiştir. Komite'nin işveren grubu bu öneriye uymuştur. Bu gelişme 11.6.1986 günü öğleden sonraki C.APP./PV.3 sayılı oturum tutanağında 13 üncü sayfada yer almış, aynı tutanağın 14 üncü sayfasında da Komitenin tesbiti şu sözlerle belirtilmiştir:

".. D.4 sayılı belgede Türk Hükümeti bazı niyetlerin, değişiklikler yapmaya hazır olduğunu belirtmiş, durum hakkında bilgi alınmıştır; Komitenin işçi üyeleri, verilen sözlerin 1987 ILO Konferansına kadar yerine getirilmesi umidini belirtmiştir. Butesbitler ışığında, D.4 sayılı belgede belirtilenler dikkate alınarak ve verilmiş bulunan sözlerin gerçekten yerine getirileceği umudu ile, komitece bu yıl durumları ele alınacak ülkeler listesinden Türkiye'nin çıkarılması yerinde görülmüştür..."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, işkolları değişikliği ile ilgili yasa önerisi sırasında ortaya çıkan duruma benzer bir tavır ile, Türkiye'nin listeden çıkarılmasını derhal "ILO'nun Türkiye'deki şartlardan memnun olduğu" biçiminde yorumlamış ve bunu ilan etmiştir. Anadolu Ajansı Muhabirine Cenevre'de yaptığı açıklamada Bakan "Türk Hükümetinin taahhüt verdiği yolundaki" iddianın da doğru olmadığını belirtmiş, "biz zaten taahhüt veremeyiz" demiştir. Bakan Sendika Özgürlükleri Komitesi Raporu'nda Aplikasyon Komitesi'ne sunulan D.4. sayılı belgede ve tutanaklarda yer alan başvurunun da "taahhüt" olmadığını savunmuştur.

Bakanın bu açıklaması üzerine Anadolu Ajansı Muhabiri Komite'nin işçi grubu Başkanı ile görüşmüş, işçi grubu başkanı komite'de yaptığı açıklamayı tekrarlamış, "Türkiye'nin bu yıl görüşülmemesini verilen taahhüt ışığında önerdiğini" bildirmiştir.

Esasen Komite Raporu'nda Türkiye ile ilgili bir "sonuç" bölümünün yer alması kararlaştırılmıştır. Burada Hükümetçe verilen taahhüde atıfta bulunulmakta ve 1987 Konferansına kadar verilen sözlerini yerine getirilmesi istenmektedir.

Komite işçi grubu başkanı ayrıca, Komite Raporu'nun ILO Konferansı genel kuruluna takdimi sırasında bu gelişmeyi açıklayacağını bildirmiştir. Bu açıklamanın yapıldığı tutanak birkaç güne kadar Konfederasyonumuza ulaşmış olacaktır.

Türk işçileri ve TÜRK-İŞ adına ILO Konferansı genel kurulunda 16 Haziran 1986 günü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sonra bir konuşma yapmış bulunuyorum. Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanı, tüm Hükümet ve işveren delegeleri ve hükümet-işçi-işveren danışmanları konuşma sırasında hazır bulunmuşlardır. Konuşma metni dağıtılmış bulunmaktadır.

Türkiye'de işçi hak ve özgürlükleri alanında yaşanan yasal çıkmazların ILO Sendika Özgürlükleri Komitesinin ve uzmanlar kurulunun tesbitleri ışığında değerlendirildiği açıklamamda Türk Hükümetinin taahhüt mektubuna da değinilmiş şu görüşe yer verilmiştir:

"2021 Sayılı Sendikalar Kanunu ve 2022 Sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanunu ile ilgili olarak ILO denetim organlarının (Sendika Özgürlükleri Komitesi, Uzmanlar Kurulu, Aplikasyon Komitesi) anılan Yasaların işçi hak ve özgürlüklerini ihlal eden hükümlerinin değiştirilmesi isteğiyle yaptığı ve raporlarında da yer alan uyarıların tam olarak dikkate alınıp gerekli değişikliklerin gerçekleştirileceği umudu içinde TÜRK Hükümetinin son girişimini memnuniyetle karşılıyoruz."

Bu yaklaşım, yukarıda belirtildiği gibi, Sendika Özgürlükleri Komitesi tarafından da benimsenmiştir.

Görüleceği gibi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından Türk kamuoyu yanıltılmak istenmiştir. Her gelişmenin bir belgeye bağlı olduğu bir ortamda bu yolun neden seçildiğini, bununla kısa vadeli de olsa hangi sonucun amaçlandığını anlayabilmek müşkildir.

Bugün Özal Hükümetine düşen uluslararası alanda verdiği taahhütlerin gereklerini derhal yerine getirmesidir. Bu, aynı zamanda, Türkiye'de demokrasinin hangi ölçülerde gerçekleştirildiğini de gözler önüne serecektir.

Sözlerime bu sunuşla son veriyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum."

1.2.2. Eskişehir Mitingi :

Eskişehir toplantı ve gösteri yürüyüşünün hazırlıklarına Haziran ayı başında başlanılmış, 3 Haziran 1986 günü TÜRK-İŞ İkinci Bölge Temsilciliğinde Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Kurulu, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan BALABAN'ın başkanlığında toplanarak ön çalışmaları tamamlamıştır. 15 Haziran 1986'dan 22 Haziran 1986 gününe kadar TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve uzmanları eylem kapsamı içinde olan Bursa, Eskişehir, Kütahya, Konya ve Afyon illerinde toplantılar düzenlemişler, miting ile ilgili hazırlıkları ikmal etmişlerdir.

Eskişehir mitingi, Başkanlar Kurulumuzun 21 Haziran 1986 tarihinde yaptığı toplantı sonrasında izlenildiği üzere başarı ile gerçekleştirilmiştir. Onbinlerce işçinin katıldığı toplantı ve gösteri yürüyüşünde TÜRK-İŞ Genel Başkanı'nın yaptığı konuşma (EK:2) de sunulmuştur.

1.3. Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmelerini İzleme Komitesi Toplantısı:

Bilindiği gibi, kamu kesiminde 1986 yılı içinde toplu iş sözleşmeleri bulunan sendikaların yöneticileriyle TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun 16 Nisan 1986 günü Konfederasyon'da yaptıkları toplantıda, "Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmelerini İzleme Komitesi" kurulması kararlaştırılmış ve ilk toplantısı 29 Nisan 1986 günü yapılmıştır. Anılan komite, ikinci toplantısını 26 Haziran 1986 günü Ankara'da, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR başkanlığında yapmıştır. Görüşmeleri sürdürülen toplu iş sözleşmeleri ile ilgili olarak meydana gelen gelişmeler ile yapılan

girişimlerin değerlendirildiği toplantı sonunda, sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmesi için ayrıntılı bilgiye ihtiyaç duyulmuştur. Bu bakımdan, 27 Haziran 1986 gün ve 36-1491-5/43 sayılı genelge ile örgütümüzden konuyla ilgili bilgi istenmiştir. Ayrıca, 11 Temmuz 1986 gün ve 86-1609-5/43 sayılı genelge ile de; Yüksek Hakem Kuruluna intikal eden toplu iş sözleşmeleri hakkında bilgi talep edilmiştir.

1.4. TÜRK-İŞ Merkezi Tertip Komitesi Toplantısı :

23-29 Kasım 1985 tarihli Başkanlar Kurulu kararıyla kurulan "Türk-İş Merkezi Tertip Komitesi" 15 Temmuz 1986 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde yedinci toplantısını yapmış, aldığı tavsiye kararlarının toplanacak olan TÜRK-İŞ Başkanlar Kuruluna sunulmasını kararlaştırmıştır. Komite yedinci toplantısında, Kasım 1985'-de alınan eylem kararlarının uygulanmasını gözden geçirmiş ve eylemlerin öncelikle Samsun, Manisa, Zonguldak ve Gaziantep illerinde sürdürülmesini önermiş, Komite üyerince sözkonusu illerde bir ön inceleme yapılması ve sonuçlarının da ayrıca Başkanlar Kuruluna duyurulması görüşüne varılmıştır.

1.5. Başkanlar Kurulu Olağanüstü Toplantısı (6.8.1986)

Başkanlar Kurulumuz 6 Ağustos 1986 günü İstanbul'da olağanüstü toplanarak eylem yapılması kararlaştırılan illerde yapılan incelemeler sonucu hazırlanan raporları ve çalışmalarını gözden geçirmiş ve eylem programının uygulanmasına ilişkin bir dizi karar almıştır.

1.5.1. TÜRK-İŞ Genel Başkanı'nın Başkanlar Kurulunu açış konuşması

Başkanlar Kurulu toplantısını bir konuşma ile açan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Özal Hükümetinin tutumunu şiddetle eleştirmiş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının kamuoyunu yanıltma çabası içinde olduğunu ileri sürmüş ve ILO belgelerini sunmuştur.

TÜRK-İŞ Genel Başkanının açık konuşması şöyledir:

"TÜRK-İŞ'in aldığı eylem kararlarının temelinde iki neden vardır: Bunlardan ilki, başta işçilerimiz olmak üzere, dar ve sabit gelirli tüm yurttaşlarımızın, çiftçilerimizin, esnafın, emeklilerimizin, dul ve yetimlerinin yaşadığı dayanılmaz boyutlardaki ekonomik sıkıntılardır.

İkinci neden, bunca iyi niyetli uyarıya; sorumluluk anlayışı içinde her düzeyde diyalog arayışına rağmen, işçilerimizin temel hak ve özgürlüklerine Hür Sendikacılık İlkelerine saygı gösterilmemekte direnilmesidir.

Gerçekte bu iki elgunun birarada karşımıza çıkması, talihsiz bir rastlantı değildir. Aksine bilinçli, sistemli bir politikanın sonucudur. Bu politikanın mimarı da, uygulayıcısı da "ortadirek" edebiyatı ile millettten oy toplayan bugünkü siyasal iktidardır.

Türkiye, son altı yıldır büyük bir dönüşüm içindedir...

Türkiye, "sosyal devlet" anlayış ve uygulamasından, Devletin bir avuç sermayedarın kontrolü altına sokulduğu bir ortama sürüklenmiştir.

Ekonomide istikrar adına zenginin daha zengin, fakirin çok daha fakir ve çaresiz duruma getirdiği bir döneme girilmiştir.

Ekonomide istikrarı, emeğin fiyatının düşük tutulmasında arayanlar, bunu sağlayabilmek için işçilerin temel hak ve özgürlüklerini kısıtlamışlardır. Gerçekten, emeğin fiyatının serbest piyasa koşullarında belirlenmesinde karşılaşılacak yetersizliklerin, sendikal hak ve özgürlüklerin, serbest toplu pazarlık ve grev hakkının askıya alınması, yahut kullanılmaz duruma getirilmesiyle aşılabileceği düşünülmüş ve bu uygulanmıştır.

Ekonomide istikrardan, olağanüstü başarılarından söz edenler, Türk milletinin yaşadığı şartları, çektiği sıkıntıya değerlendiremeyeceğini mi sanıyorlar ?

İyi bilinmelidir ki, enflasyonla mücadele adı altında yürütülen politika, iflas etmiştir.

Tür lirası, değerini yitire yitire pul olmuştur.

İşsizlik oranı, yüzde 18'leri aşmıştır...

İşçilerin iş hayatında hiçbir güvencesi kalmamıştır. İşverenler, bugünkü siyasal iktidarın himayesinde, dilediği kadar işçiye, dilediği zaman işten çıkarabilmektedir..

Hileli iflaslar almış yürümüştür... Hileli iflaslarla, işyeri kapatmalarla binlerce işçinin ücreti ve tazminat hakkı gaspedilmektedir.

Çiftçisi, esnafı, emeklisi, genci, dulu, yetimi, devlet memuru ve tüm iktisaden güçsüz durumdakiler, dayanılmaz bir ekonomik sıkıntı içindedir...

Bir yandan bu korkunç tablo, diğer yanda çeşitli yollarla varlıklarına varlık katanlar, her düzeyde rüşvet ve yaygın nüfuz suistimali söylentileri vardır.

Temel tercihini iktisaden güçsüzlerin hak ve çıkarlarına taban tabana zıt bir şekilde ortaya koyanların, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumundaki konuşmalarında sürekli olarak "sosyal adaletten" söz etmeleri, ibretle izlenilmesi gereken bir tablodur.

Bugünkü siyasal iktidarın, "sosyal adalet" sözünü ağsına almaya hakkı yoktur.

Bugünkü siyasal iktidar, sosyal adalet alanında gerçekleştirdikleri ile değil, yarattığı sosyal adaletsizliklerle hatırlanacaktır.

15 Ocak 1986'dan bu yana, yaklaşık sekiz ay geçmiştir.

15 Ocak 1986, Başkanlar Kurulumuzun Kasım 1985'de aldığı karar uyarınca temel iş yasalarındayapılmasını istediğimiz değişikliklerin üçüncü kez bugünkü siyasal iktidara sunulduğu tarihtir.

Fakat, 15 Ocak 1986'dan bu yana, bu alanda parmaklarını oynatmamışlardır. Hatta, öylesine ileri gitmişlerdir ki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, tüm siyasal partiler yanında Başbakan, TMM Başkanına, Milletvekillerine ve bizzat kendisine verilen önerilerden haberdar olmadığını, Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın Türkiye'ye gelen temsilcilerine ifade edebilmiştir.

Benzer bir tablo, bu yıl Cenevre'deki Uluslararası Çalışma Konferansı sırasında da yaşanmıştır.

Hükümet, Uluslararası Çalışma Teşkilatına gönderdiği bir mektup ile Türkiye'de işçi hak ve özgürlüklerini Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nca kabul edildiği biçimiyle hayata geçireceğini taahhüt etmiştir. "Sendika özgürlüğü ile ilgili, ILO normlarına uygun bir düzenleme yapılacaktır." demiştir.

Sonra yine ağız değiştirilmiş, inkarlar başlamış, "biz herhangi bir taahhütte bulunmadık." denilebilmiştir.

21 Haziran'da Eskişehir'de yaptığımız Başkanlar Kurulu toplantısında değindiğim ILO çalışmalarına ait belgeleri İngilizce asıl ve Türkçe tercümeleriyle birlikte sizlere ve Basınımıza sunuyorum.

Taahhütte bulunulmuş mudur?

ILO, Hükümetin başvurusunu nasıl değerlendirmiştir ? Türkiye'nin durumunun bu yıl ILO'da görüşülmemesinin sebebi, gerçekten Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanın iddia ettiği gibi, "Türkiye'de kaydedilen olumlu (!) gelişmeler midir ? "Yoksa türk Hükümetinin taahhüdü karşısında gelecek yıla kadar ILO tarafından tanınan süre midir?

Bütün bunlarsize belgeleri ile sunulmaktadır.

Bugünkü siyasal iktidar, bu konuda da karşılıksız bono verip, "hele vadesi gelsin o zaman düşünüyoruz, zihniyetinde ise, vade geldiğinde neler olacağını hep birlikte göreceğiz.

Bunun tipik bir örneği Avrupa Konseyi'nde de yaşanmıştır.

Konseyin İstanbul'da toplanan Hukuk İşleri Komisyonu, Türkiye'nin 2021 ve 2022 sayılı yasalarla sendika özgürlüğü ilkelerine temelden aykırı bir tutum içinde olduğunu tesbit etmiştir. Diğer bir deyişle Konsey bakımından vade gelmiştir... Şimdi beklenen şey, sosyal adalet edebiyatı yapmak değil, Batı Demokrasisi ilkelerine uyumlu bir yaklaşımla sendikal hak ve özgürlükleri tanımak, işçiye ve işçi haklarına saygı göstermektir.

Bu tablo karşısında ne yapacağız ?

Öncelikle işçiden, çiftçiden, devlet memurundan, esnaftan, kısacası iktisaden güçsüz durumda olan kitlelerden yana bir ekonomik düzenin Türkiye'de egemen olabilmesi için, demokratik tüm haklarımızı sonuna kadar kullanacağız.

Demokrasiyi demokrasi yapan kurumları yeniden egemen kılmak; temel hak ve özgürlüklerimize saygı duyulan bir düzenin kurulmasına katkıda bulunabilmek için demokratik tüm haklarımızı sonuna kadar kullanacağız.

Sabırla, inatla ve en önemlisi mutlak bir birlik ve dayanışma içinde hareket edeceğiz.

Sosyal adaleti yaratan ve yaşatan şartları birlikte sağlayacağız.

Bunca haksızlığın, bunca adaletsizliğin bedelini, demokratik yollar-
dan ödeteceğiz. "

1.5.2. Başkanlar Kurulu'na, ILO 72. Dönem Konferansı ile ilgili sunulan Belgeler:

TÜRK-İŞ Genel Başkanı'nın, 21 Haziran 1986 günü Eskişehir'de yapılan Başkanlar Kurulu Açış Konuşmasında değindiği ve anılan tarihte Konfederasyonumuza ulaşmamış bulunan ILO 72.Dönem Konferansı ile ilgili belgeler, çalışmalarını İstanbul'da sürdüren Başkanlar Kurulu'na sunulmuştur. İngilizce fotokopi ve türkçe çevirileri sunulan belgeler aşağıdadır:

- (1) Türk Hükümeti'nin Taahhüt Mektubu
- (2) Aplikasyon Komitesi'nde Türkiye'nin hangi koşullarla gündeminden çıkarılmasının önerildiğini gösterir Komite Tutanağı
- (3) Öneri üzerine Aplikasyon Komite'nin gündemden çıkarılma istemini hangi koşullarla benimsediğini gösterir Aplikasyon Komitesi tutanağı
- (4) 72.Dönem Uluslararası Çalışma Konferansına sunulun Aplikasyon Komitesi Raporunda Türkiye.
 - (a) Türk Hükümetinin taahhüt mektubu
 - (b) Aplikasyon Komitesi'nin Türkiye'nin bu yıl görüşülmemesini hangi koşullarla kabul ettiğine dair sonuç bölümü
- (5) TÜRK-İŞ Genel Başkanının konuşması
- (6) Aplikasyon Komitesi Raporunun genel kurula sunulması sırasında Komite İşçi Grubu Başkanı tarafından Türkiye ile ilgili olarak yapılan açıklama

1.5.3. Başkanlar Kurulu Açıklaması

TÜRK-İŞ Genişletilmiş Başkanlar Kurulunun İstanbul'da yaptığı toplantı sonrası 7 Ağustos 1986 günü yapılan ~~açıklamada~~ "Öncelikle Manisa, Samsun, Zonguldak ve Gaziantep illerinde eylem yapılması" yolundaki TÜRK-İŞ Merkezi Eylem Tertip Komitesi önerisinin oybirliğiyle kabul edildiği yer almıştır. Ülkemizdeki temel işçi hakları ve hür sendikacılık kurallarının noksansız uygulanmasına dek, başlatılan eylemlerle devam edilmesinin kararlaştırıldığının belirtildiği açıklamada; alınan karar gereğince, 11 Ağustos Pazartesi gününden itibaren anılan illerde toplanacak olan Mahalli Eylem Tertip Komiteleri'nin gerekli hazırlıklara başlayacağı ve bu illerde, birbiriyle çakışmayacak şekilde düzenlenmesi öngörülen eylemlerin şekil ve tarihi konusunda hazırlayacağı raporları, Konfederasyon yetkili organlarına sunması öngörülmüştür. Bu bilgileri en kısa sürede değerlendirmeye alacak olan TÜRK-İŞ yetkili kurullarının ise, eylemin yapılacağı illerin Valiliklerine yazılı başvuruda bulunmasında yer almıştır.

1.6. Eylem Kararları Uygulaması

TÜRK-İŞ Genişletilmiş Başkanlar Kurulunun İstanbul'da yaptığı toplantıda alınan kararların uygulamasına hemen geçilmiştir. Öncelikle eylem yapılması kararlaştırılan illerin Valiliklerine yapılan yazılı başvurular, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası açıkça çiğnenerek, Hükümetin talimatı ile rededilerek, eylemlerin ertelenmesi istenmiştir. Bunun üzerine, anılan illerde tesbit edilecek tarihlerde işçilerin, işyeri temsilcilerinin, sendika şube ve genel merkez yöneticilerinin katılacağı basın toplantıları yapılması yoluna gidilmiştir.

1.6.1. Manisa Toplantısı (20.8.1986)

Alınan eylem kararları doğrultusunda, Manisa Valiliği nezdinde yapılan girişim, "seçime bir hafta kala Miting ve Gösteri Yürüyüşü yapılması ilimizde siyasi tansiyonun yükselmesine neden olabileceğinden, ilçe seçim kurulunca sakıncalı bulunmuştur." gerekçesiyle red edilmiştir. Manisa Valiliğinin 22.8.1986 gün ve 1.Şb. D.S.P.D.4363 sayılı yazısı şöyledir:

"TÜRK-İŞ Konfederasyonuna bağlı sendikalarınızın 21 Eylül 1986 Pazar günü Saat 13.00-18.00 arasında ilimiz merkezinde yapılacak toplantı ve gösteri yürüyüşü ile ilgili müracaatınız, ilçe seçim kurulu başkanlığınca incelenmiştir.

Manisa ilçe seçim kurulunca 298 sayılı kanunun 49 ve 50 nci maddeleri gereğince 7.9.1986-27.3.1986 günü akşamına kadar olan süre içerisinde Manisa ilinte toplantı ve gösteri yürüyüşü için tespit edilen sahaların seçime katılacak siyasi partilerin sözlü propaganda yapacakları yer olarak ayrıldığından; aynı yasanın 20/1 maddesine göre de seçime bir hafta kala miting ve gösteri yürüyüşü yapılması ilimizde siyasi tansiyonun yükselmesine neden olabileceğinden, ilçe seçim kurulunca sakıncalı görülmüştür.

21 Eylül 1986 Pazar günü yapılacak toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkındaki talebinizle ilgili ilçe seçim kurulunun 21.8.1986 gün ve 1986/125 sayılı RED kararından bir suret ilişikte gönderilmiştir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Bunun üzerine, Manisa'da 28 Ağustos 1986 günü başlayacak "Sendikacılık Hareketleri ve TÜRK-İŞ'in faaliyetleri" seminerinin açılışını yapmak üzere TÜRK-İŞ Genel Başkanı Manisa'ya gitmiştir. Büyük bir araç konvoyu tarafından karşılanan TÜRK-İŞ Genel Başkanı'nın Manisa ilinde yaptığı konuşma (EK:3) de sunulmuştur.

1.6.2. Samsun Toplantısı (6.9.1986)

6 Eylül 1986 günü Samsun'da yapılacak olan toplantı ve gösteri yürüyüşünün hazırlıkları Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğinin gözetimi altında yerine getirilerek, toplantı kapsamında olan bütün illere gidilmiş ve yörede kurulu tüm şube yöneticileri ile toplantılar düzenlenmiş gayeye ulaşabilmek için katılımın tam, eylemin sağlıklı olması gereği anlatılmıştır. Yürüyüşte kullanılacak tüm araç ve gereçler hazırlanmış 4.9.1986 Perşembe akşamı bütün eksikler tamamlanmıştır. Samsun Valiliği 4.9.1986 günü "toplantı ve gösteri yürüyüşünün hasıl olan şartlar muvacehesinde değerlendirilmesi zarureti hasıl olduğu"nu belirterek mitingin seçim dönemi sonuna ertelendiğini bildirmiştir. Samsun Valiliğinin 4 Eylül 1986 günlü yazısı şöyledir:

"6.9.1986 Cumartesi günü saat 14.00 ile 17.00 arasında Samsun il merkezinde yapılması istenilen toplantı ve gösteri yürüyüşünün; hasıl olan şartlar muvacehesinde, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesi uyarınca değerlendirilmesi zarureti hasıl olmuştur.

Samsun ili milletvekili ara seçimlerinin yapılacağı 1 ilden birisidir.

Siyasal partilerin, TRT'de yapmakta oldukları propaganda konuşmaları, Daşkan ve mensuplarının seçim bölgesi olan ilimizde yürüttükleri yoğun siyasi faaliyetler, ayrıca bütün bu hususların basın kanalı ile kamuoyuna yoğun bir şekilde yansıtılması gibi nedenler yurt genelinde ve özellikle seçim bölgesi olan ilimizde siyasi tansiyonu artırmış, buna dayalı olarak da Emniyet ve Asayiş çok duyarlı bir hale gelmiştir.

Böylesi bir ortamda yapacağınız kapsamlı toplantı ve gösteri yürüyüşü ise kamuoyunda hasıl olan bu duyarlılığın boyutlarını en üst düzeye çıkaracak netelikte görülmektedir.

Diğer taraftan, sendikanızın işçi haklarını savunmak üzere yapmak istediği, toplantı ve gösteri yürüyüşünün seçimin huzur ve güven içinde yapılmasına da mani olmak üzere; sabote edilip saptırılacağı, kanunsuz bir toplantıya dönüştürüleceği, ayrıca kamu düzenini ciddi şekilde bozacak olayların çıkarılacağı, milli güvenlik gerekleriyle mal ve can güvenliğinin ihlal edileceği yolunda Valiliğime intikal eden dökümanter ve istihbari bilgilere binaen, kuvvetle muhtemel görülmüştür.

Yukarıda özetle belirtilen hususlar muvacehesinde seçim dönemi dışında her zaman yapılması da mümkün olan bu toplantı ve gösteri yürüyüşünün Anayasanın 34 ncü maddesi 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri yürüyüşü Kanununun 17 nci maddesi ve bu kanunun uygulanmasına dair çıkarılan Yönetmeliğin 23 ncü maddesine istinaden seçim dönemi sonuna ertelenmesine karar verilmiştir.

Bilgi ve gereğini rica ederim."

Bu gelişme karşısında eylem programı, işçilerin de katılacağı bir basın toplantısına dönüştürülmüştür. İl girişinde işçiler 500 ün üstünde araçla TÜRK-İŞ Genel Başkanını karşılamışlar, il içinde yapılan tur sırasında durum protesto edilmiş, daha sonra Eğitim Sitesi'nde basın toplantısı yapılmıştır. TÜRK-İŞ Genel Başkanının yaptığı konuşma (EK 4) te sunulmaktadır.

1.6.3. Zonguldak Toplantısı (13.9.1936)

Zonguldak ilinde yapılması programlanan Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü, Zonguldak Valiliğinin 10.9.1936 gün ve 7052 sayılı aşağıda sunulan yazısı ile seçim dönemi sonuna ertelenmiştir:

"13.9.1936 günü 14.30-17.30 saatleri arasında TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunca kararlaştırılan, sendikanız düzenleme kurulu tarafından tertip edilen, ilimiz Vilayet arkasındaki alanda yapılması istenilen toplantı ve gösteri yürüyüşünün gelişen şartlar istikametinde, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesi uyarınca, yeniden değerlendirilmesi zarureti hasıl olmuştur.

Zonguldak ili, milletvekili ara seçimlerinin yapılacağı 10 ilden birisidir. Aynı günde ilimiz 2. seçim bölgesi olan Karabük, Safranbolu, Eflani, Ulus, Kurucasıle, Bartın ve Devrek ilçelerinde 298 sayılı seçimlerin temel hükümleri ve seçmen kütükleri hakkındaki kanun gereğince, açık hava ve kapalı salon toplantıları yapılmaya devam edilecektir. Yapacağınız toplantı ve gösteri yürüyüşü, bünyesinde ilçelere, köylere gidip gelen gruplu ve daimi olarak yurt çapında çok sayıda işçiyi istihdam eden, farklı özellikleri bulunan, il merkezi ile ilçelerde, kamuoyunda hasıl olan duyarlılık sebebiyle emniyet ve asayişin üst düzeyde hassas hale gelmesine sebep teşkil etmiştir.

Sendikanızın yapmak istediği toplantı ve gösteri yürüyüşünün, bazı mihrakların toplantı mahalline sızması ve toplantının sabote edilip esas gayesinden saptırılarak kanunsuz bir toplantıya dönüştürüleceği, ilçelerde yapılan seçim propaganda toplantıları ve arazi şartlarından da istifade ile il çapında kamu düzenini ciddi şekilde bozacak olayların çıkarılacağı, milli güvenlik gerekleri ile halkın can ve mal güvenliğinin ihlal edileceği, seçim öncesi güven ortamının bozulacağı yolunda Valiliğimize intikal eden dokümanter ve istihbari bilgilere binaen, kuvvetle muhtemel görülmüştür.

Yukarıda özetle belirtilen hususlar muvacehesinde bu toplantı ve gösteri yürüyüşünün, Anayasanın 34. maddesi, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesi ve bu Kanunun uygulanmasına dair çıkan Yönetmeliğin 23. maddesine istinaden, seçim dönemi sonuna ertelenmesi uygun görülmüştür.

Bilgi ve gereğini tebliğen rica ederim. "

Bu nedenle eylem programı, aynı biçimde basın toplantısına dönüştürülmüş, kalabalık bir araç konvoyuyla karşılanan TÜRK-İŞ Genel Başkanı, toplantı sonunda (EK 5) de sunulan konuşmayı yapmıştır.

1.6.4. Gaziantep Toplantısı

Gaziantep ilinde yapılması programlanan Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü diğer illerde olduğu gibi il Valisi tarafından ertelenmiştir. Gaziantep Valiliğinin 5.9.1936 gün ve 6231 sayılı yazısı şöyledir:

"İlimiz TÜRK-İŞ İl Temsilcisi Mehmud KARAKAŞ Başkanlığındaki tertip Komitesince 22 Ağustos 1936 gün ve bila sayılı dilekçe ile müracaat edip, 21 Eylül 1936 Pazar günü saat 14.00 de başlayıp 17.00 de sona erecek olan toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak istediğiniz bildirilmiştir.

Yapılacak olan bu toplantı ve gösteri yürüyüşü yerinin 07.09.1986 tarihinden 27.09.1986 tarihine kadar siyasi partilere ayrıldığından, Gaziantep 1 Nolu İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının 01.09.1986 gün ve 1986/319 sayılı yazıları ile ilimizin seçim bölgesi olmasından dolayı bu meydana başka kurum ve kuruluşların toplantı yapmasına izin verilmemesi uygun görülmüştür.

Bilgilerinize rica ederim."

1.7. TÜRK-İŞ Merkez Tertip Komitesi Toplantısı:

TÜRK-İŞ Merkez Tertip Komitesi, 18 Eylül 1986 günü Ankara'da, Genel Başkan Şevket YILMAZ'ın başkanlığında toplanarak, aşağıdaki görüş ve kararların kamuoyuna açıklanmasını kararlaştırmıştır.

Açıklama şöyledir:

"1- Daha önce Samsun, Zonguldak-Manisa ve Gaziantep'te yürüyüş ve miting yapılması kararlaştırılmış, ancak; Hükümetin baskısıyla bu dört ilin valileri, sudan sebeplerle gerekli izni vermemişlerdir. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'ndan kaynaklanan bu hakkımızın kullandırılmaması, temelinde iktidarın oy kaybı endişesi olmakla beraber, işçi hareketinin şimdi de sesini kısma politikasının bir belirtisi olarak değerlendirilmiştir.

2- Buna rağmen, önceden belirlenen eylem tarihlerinde Manisa, Samsun ve Zonguldak'ta işçilerin de katıldığı basın toplantıları düzenlenerek, Hükümetin bu politikası kınanmış, işçi hareketinin içinde bulunduğu çıkmazlar tekrar tekrar anlatılmıştır.

3- 21 Eylül 1986'da Gaziantep'te düzenlenmesi gereken basın toplantısına işçilerin katılmasının önlenmesi için çeşitli baskıların sürdürüldüğünü tespit eden komisyonumuzun bunun yerine 26 Eylül'de Ankara'da TÜRK-İŞ Salonunda işçilerin ve işyeri temsilcilerinin katılacağı genişletilmiş bir toplantıyla birlikte basın toplantısı düzenlenmesini uygun görmüştür.

4- Komisyonumuz, evvelce kararlaştırdığı 10 ilde eylem kararı ve bunu takip eden günlerde aldığı "öncelikle 4 ilde eylem" in yapılması kararını yeniden değerlendirmiş, seçimlerden sonra belirlenen illerde yürüyüş ve mitinglerin eksiksiz uygulanmasını uygun bulmuştur. Ancak; eylem programında seçimler sonrasında bir değişiklik ihtiyacının doğabileceği düşünülerek konunun TÜRK-İŞ Başkanlar Kuruluna götürülmesini Yönetim Kuruluna önermiştir."

1.3. ANKARA Toplantısı (26.9.1986)

Gaziantep ilinde yapılması programlanan toplantı ve gösteri yürüyüşüne anılan il valiliğinin izin vermediği bilinmektedir. Merkez Tertip Komitesi'nin yukarıda değinilen toplantısı sonucu alınan karar gereği, Ankara'da Genel Merkez Konferans Salonunda, 26 Eylül 1986 günü kalabalık bir işçi topluluğunun katılımıyla bir basın toplantısı düzenlenmiştir. TÜRK-İŞ Genel Başkanı'nın basın toplantısında yaptığı konuşma (EK 6) da sunulmuştur.

./..

1.9. Diğer Çalışmalar

Çalışma hayatımızdaki aksaklıkların giderilmesine yardımcı olması ve içinde bulunduğumuz ortamın öncelikli sorunlarının ele alınıp tartışılması amacıyla dönük olarak, Konfederasyonumuz 25 Ağustos-24 Eylül 1986 tarihleri arasında Zonguldak, Manisa, Samsun, İzmir, Gaziantep, Erzurum, Niğde, İstanbul, Ankara ve Erzincan illerinde kapsayan "Sendikacılık Hareketleri ve TÜRK-İŞ'in Faaliyetleri" seminerleri düzenlenmiştir. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyelerinin de katıldığı bu toplantılara, seminer yapılan illerdeki şube yöneticileri ile işyeri temsilcileri eksiksiz olarak katılmış, işçi hak ve özgürlükleri alanında yaşanan çıkmazların kamuoyuna maledilmesi çalışmaları böylece sürdürülmeye çalışılmıştır.

1.10. 35'inci Kuruluş Yıldönümü

TÜRK-İŞ'in 35. Kuruluş Yıldönümü olan 31 Temmuz 1986 günü kamuoyuna açıklanan ve ~~temel~~ işçi sorunları ile çözümüne ilişkin işçi görüşünü yansıtan "TÜRK-İŞ 35. Kuruluş Yıldönümü mesajı"nda Genel Başkan Şevket YILMAZ, yıllar boyu elde edilen çağdaş sendikal hakların çeşitli yasalar ve yanlış uygulamalarla işçinin elinden alındığına dikkati çekerek, izlenen tutum değişinceye kadar eylemlerin süreceğini vurgulamıştır. Yayınlanan mesaj şöyledir:

"31 temmuz 1952 yılında kurulan ve işçilerimizin tek güven kaynağı olan TÜRK-İŞ, bugün 35 yaşını idrak etmektedir. Ehliyet ve ciddiyetini daha kuruluş yılında kanıtlamış olan TÜRK-İŞ, 35 yaşına girdiği bugün, ne yazık ki çağdaş sendikal haklarını kullanamamaktadır. Bu acı gerçeği, kuruluş yıldönümümüzde bir kez daha dile getirmekten dolayı üzüntü duymaktayız.

12 Eylül 1980 sonrası çıkarılmış bulunan kanunlar, sendikal hakların kullanılmasını büyük ölçüde önlemiştir. O günün koşulları içinde çıkarılan bu kanunlarla mevcut Anayasanın sendikal hakları kısıtlayan maddelerine olan tepkimizi daha o tarihlerde ortaya koymuş olmamıza rağmen, son altı yılda kazanılmış işçi haklarının bir bir elden gitmesine göz yumulmuştur. 40 yılda kazanılan ileri düzeydeki sendikal haklarımız, bu yasalar yoluyla elimizden alınmış ve genel seçimleri takiben işbaşına gelen bugünkü Hükümet, çarpıklığı ortadan kaldıracığı yerde, şikayet ve eylemlerimize aldırış etmeden sendikacılığı zaafa uğratmak için elinden geleni fazlasıyla yapmıştır. Açıkça anlaşılmıştır ki, Hükümet, işçinin yanında değil, karşısındadır. Özal Hükümeti, artık işverenlerin bile rıza göstermekten kaçındıkları bir oranda işveren yanlısı politika izlemektedir.

Emeği ile geçinen ve ülke ekonomisinin kan damarı olan işçiler, son altı yılda fakirliğe itilmişlerdir. Sendikal haklar kullanılamamakta, serbest toplu sözleşme rejimi baskıda tutularak yıllık enflasyonların altında ezilen işçi ücretleri, resmi talimatlarla tesbit edilmektedir.

Hür sendikacılıkla bağdaşmayan bu uygulama nedeniyle işçilerin reel ücretlerindeki gerileme, son altı yılda yüzde 43,6'a ulaşmıştır.

Demokrasilerde Sendikaların Rolu

Çoğulcu demokrasilerin vazgeçilmez unsurlarından olan hür sendikacılık, ülkemizde tam anlamıyla yürümektedir. Toplu pazarlık sistemine ilaveten, grev hakkı, sendika kurma, sendikalarda seçme ve seçilme hakları ve adına endüstriyel demokrasi dediğimiz yönetime katılma hakkı önemli ölçüde yokedilmiştir.

Hür sendikacılığın bu yollarda engellenmesiyle Türkiye, uluslararası üst örgütlerin şikayet göndeminden bir türlü inmemektedir. Son olarak geçen Haziran ayında Cenevre'de toplanan ILO Genel kurulunda söz olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın KALEMLİ, tüm bu şikayet konularının en kısa zamanda giderileceğini ve beklenen yasal değişikliklerin yapılacağını dünyü temsilcileri huzurunda vaatetmiş, ancak toplantıyı takiben bu sorun yine buzdolabına konulmuştur.

Bugüne kadar olduğu gibi, TÜRK-İŞ 24 ilkesi icabı, siyasi partilere karşı bağımsız tutumunu izlemeye devam edecektir. Bunu yaparken, hangi politikaların yanlış, hangilerinin doğru olduğunu da açık açık söylemeye devam edeceğiz, amacımız, çoğulcu demokrasi ve hür sendikacılık ilkelerinin biran önce işlerliğe kavuşmasıdır ve TÜRK-İŞ, bu amaca ulaşmak için mücadelesini sürdürecektir."

1.11. Mevzuat Komisyonu Toplantısı

Giresun Milletvekili Burhan Kara ile 22 arkadaşınının 2821 Sayılı Sendikalar Yasasının değişik 60 ıncı maddesinin 1 inci fıkrasının değiştirilmesi ve bazı geçici maddeler eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin TEMM gündeminde bulunduğu istihbar edilmesi üzerine Türk-İş Daimi Mevzuat Komisyonu 30.9.1986 günü Türk-İş Genel Merkezi'nde toplantıya çağırılmıştır. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz başkanlığında toplanan Komisyonda Genel Sekreter M.Sadık Şide, Genel Mali Sekreter Ömer Ergün, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban yanı sıra Demiryol-İş Genel Başkanı M.Acıdereli, Sağlık-İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, Tes-İş Genel Başkanı O.Erçelik, Türkiye Maden-İş Genel Başkanı Mustafa Orhan, Şeker-İş Genel Başkanı Yaşar Doğualp ile Türk-İş danışmanları hazır bulunmuşlardır. Komisyon tarafından sorunun TEMM Başkanı ve Başbakan nezdinde ele alınması kararlaştırılmış, TEMM Başkanı ziyaret eden bir Türk-İş Hey'eti Yasa değişikliğinin yol açabileceği sakıncaları anlatmış, Türk-İş görüşü istikamotinde hareket edilmesini istemiştir. Değişiklik önerisi ve Türk-İş görüşü Raporun ikinci bölümünde sunulmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞÇİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ İLE İLGİLİ YASAL ÇALIŞMALAR

2. Geçirdiğimiz dönemde işçi hak ve özgürlükleri ile ilgili düzeltme çalışmalarında hiçbir adım atmayan siyasal iktidar , şartları daha da ağırlaştıracak çeşitli tasarruflara girişmiştir.

Bunlardan ilki 4792 Sayılı Yasa değişikliği ile gerçekleştirilmiş, Sosyal Sigortalar Kurumunun çalışmalarının işçiler ve işçi örgütleri tarafından denetlenmesi imkânları geniş ölçüde kısıtlanmıştır.

Özal Hükümeti 3.6. 1986 tarihinde 2822 Sayılı Yasada çeşitli değişiklikler yapmış bulunmaktadır. Toplu pazarlık hakkı ile grev hakkını düzenleyen uluslararası hukuk kurallarına göre yapılmak gereken değişikliklerin hiçbirini dikkate almayan Özal Hükümeti, bu arada "grev ve lokavtlarda mülki amirlerce alınacak tedbirlere dair tüzüğü" çıkararak, yürürlüğe koymuştur. Tüzük grev hakkını fiilen kullanılamaz duruma sokacak hükümler taşımaktadır.

İşkollarında değişiklik yapılmasını öngören Yasa değişiklik teklifi de TBMM'nin açılışında gündeme alınmış, Rapperun birinci bölümünde belirtil-
diği üzere gelişmeler Daimi Mevzuat Komisyonunca ele alınmış, gerekli girişimler başlatılmıştır.

Bu bölümde,

- (a) 4792 Sayılı Yasa değişikliği
- (b) 2822 Sayılı Yasa değişikliği
- (c) Grev ve Lokavtlarda Mülkiye Amirlerince Alınacak Tedbirlere Hakkında Tüzük
- (c) 2821 Sayılı Yasanın 60 ıncı maddesinde değişiklik yapılmasına ve geçici madde eklenmesine ilişkin Yasa önerisi ile konu hakkındaki Türk-İş görüşü sunulmaktadır.

2.1. 2821 Sayılı Yasa Değişiklik Önerisi :

Özal İktidarının sendikacılık hareketini baskı altına alma, sendika özgürlüğünü ortadan kaldırma, toplu sözleşme düzenini daha ileri ölçüde çıkmaza itme yolunda sürdürdüğü çalışmalara ANAP Giresun Milletvekili ve 22 arkadaşının 3.4.1986 tarihinde verdiği 2821 sayılı Yasa değişikliği önerisi ile bir yenisi eklenmiştir.

Yasa değişikliği teklifinin verilmesini takiben Başbakan nezdinde teşebbüse geçilerek girişimin durdurulması istenmiş, yeni Yasama Yılında teklifin TBMM gündemine yer alması karşısında TÜRK-İŞ Daimi Mevzuat Komisyonu toplantıya çağrılarak durum değerlendirmesi yapılmış, görüşler saptanmış ve girişim protesto edilmiş ve TBMM Başkanlığına başvurularak Yasa değişikliğinin durdurulması yolundaki istek tekrarlanmıştır.

Raporun hazırlandığı şu sıralarda nasıl bir sonuçla karşılanacağı açıklığa kavuşmuş değildir.

Teklif ile Yasanın 60 ncı maddesinin değiştirilerek işkollarının sayısının azaltılması ve Yasaya iki geçici madde eklenmesi öngörülmektedir.

Teklifin gerekçesi şöyledir:

"Kuvvetli bir sendikacılık hareketinin başlaması ancak çok sayıda üyeye sahip az sayıda sendikanın mevcudiyetiyle mümkün olabilir. Bu bütün gelişmiş ülke sendikalarının uzun vade içinde takip ettikleri bir hedeftir. Türk sendikacılığı uzun yıllar bu prensibi tatbik etme imkanından mahrum kalmıştır. Böylece, aynı işkolunda muhtelif işçi kitlesinin muhtelif sendikalara bölünerek birbirlerine rakip teşekküller kurmaları neticesi az sayıda üyeye sahip zayıf sendikalar oluşmuştur. Üye miktarlarındaki azlığın sendikaların mali gücünü de menfi yönde etkileyeceği açıktır. Mali imkansızlıklar içinde bulunan teşekküllerin üyelerinin menfaatlerini korumak, üyelerini gerek mesleki alanda, gerek sendikacılık konusunda eğitmek gibi faaliyetlerden uzak kalacakları, daha çok varlıklarını devam ettirmeye mücadelesi içinde olacakları tabidir. Bu mahiyetteki teşekküllere işçilerin rağbet etmemesi, üye sayılarının düşük olması ve bu şekilde güçsüz sendikaların ortaya çıkması Türk sendikacılık hareketinin geri kalmasına sebep olacaktır.

Yeni Anayasamızın kabulünden sonra çıkarılan 2821 ve 2822 sayılı Kanunlar yukarıda sözünü ettiğimiz mahzurları giderecek şekilde düzenlenmiştir. Ancak, güçlü sendikacılıkta işkollarının tespiti de özel bir önem arz etmektedir. Çünkü sendikaların kurulabilmesi işkoluna bağlıdır.

Eski sendikalar kanununa göre işkolları, Çalışma Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirleniyordu. Oysaki, yeni Kanunun 60 ncı maddesi işkollarını tesbit etmiştir. Bu maddeye göre 28 işkolu tespit edilmiş ve böylece işkolu sayısı azaltılmıştır. Ancak aşağıda da izah edileceği şekilde benzer işkolları ayrı ayrı işkolları olarak mütalaa edilmiştir. Teklifimiz işkollarının tespitindeki bu aksaklıkları gidermek gayesiyle hazırlanmıştır.

Teklifimizle 2821 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinde yer alan işkolları listesinde yapılan değişiklikler aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

60 nci maddede yer alan işkolu listesinin 5 nci sırasında "Şeker" işkolu 4 üncü sırada yer alan "Gıda sanayii" işkolu içinde mütalaa edilmiştir. Gıda sanayi işkolu, İşkolları Tüzüğünde izah edilirken, "Gıda sanayii: Gıda maddelerinin yapımı sanayii insanların tüketimine mahsus gıda maddelerinin yapımı" şeklinde ifade edilmektedir. Bütün dünyada şeker imalatı gıda sanayii olarak değerlendirilmesine rağmen bizde ısrarla şekerin gıda maddesi sayılmaması ve mevzuat düzenlemelerinde şeker işkolunun gıda sanayii işkolundan ayrı olarak müstakil bir işkolu şeklinde mütalaa edilmesine sebep olmuştur. Sigara, şarap ve diğer içkiler gıda sayılarak bunların üretiminde çalışan işçilerimizi gıda işkolunda mütalaa edip, sadece şeker sanayiinin ayrı bir işkolu mütalaa edilmesi yanlış bir yorumdur. "İnsanların tüketimine mahsus gıda maddelerinin yapımı ifadesi içinde şeker üretimi esasen mevcuttur. Bu sebeple gıda maddeleri üretimi ile şeker üretimini gıda sanayii içinde birlikte mütalaa etmek uygun olacaktır. Esasen milletlerarası tasnifte 20 büyük grup numarasında gıda sanayii yer almış olup, şeker fabrika ve tasfiyehaneleri de bu işkolu içinde mütalaa edilmiştir. 29.7.1971 tarih ve 1451 sayılı Kanunla onaylanan "Sosyal Güvenliğin Asgari Normları Hakkında 102 Sayılı Sözleşme" de de şeker üretimi gıda sanayiinin içinde yer almış, ayrıca bir şeker sanayiinden söz edilmiştir. Bu itibarla, yeni düzenleme milletlerarası tasnif esaslarına da uygundur.

İkinci olarak listenin 27 nci sırasında yer alan "Gazetecilik" işkolu 10 uncu sırada yer alan "Basın ve yayın" işkolu ile birleştirilmiştir. 1986 Ocak ayı rakamlarına göre Basın ve Yayın İşkolunda 20.490 işçi çalışmakta ve bunların ancak 4.709'u Basın-İş Sendikasına kayıtlı bulunmaktadır. Keza halen Gazetecilik işkolunda 8.952 kişi çalışmakta ve bunlardan sadece 3.165'i sendikalı bulunmaktadır. Güçlü bir sendikacılık hareketinin başlaması ancak çok sayıda üyeye sahip az sayıda sendikanın mevcudiyetiyle mümkün olabilir düşüncesinden hareketle bu iki sendikanın birleşmesi halinde 30 bine yakın üyeli güçlü bir sendika ortaya çıkacaktır. Zaten Basın ve Yayın ile Gazetecilik işkolları aslında birbirinden ayırdedilmesi mümkün olmayan ve birbirini tamamlayan işkollarıdır. Birbirleriyle yakın ilişkisi olan bu iki işkolunun tek bir işkolunda toplanması uygulamadaki aksaklıkları gidereceği gibi basın, yayın ve gazetecilik alanında çalışanları da bir araya getirmek suretiyle gerek uygulama ve gerekse işletmeler takip ve iş akımı konusunda büyük kolaylıklar sağlanacaktır. Ayrıca Anadolu'da gazetecilik ve basın yayın işleri hemen hemen aynı kişiler ve aynı işyerlerinde görülmektedir. Bir işyerinde yürütülen asıl işe yardımcı işler de asıl işin dahil olduğu işkolundan sayılacağından, Anadolu basınında da büyük bir rahatlatma olacaktır. Uluslararası normlar da göz önünde bulundurularak "Basın ve Yayın" ile "Gazetecilik" işkollarının birlikte mütalaa edilmesinde yarar görülmüştür.

Listede yapılan üçüncü değişiklik, yeni numara düzenlemesine göre listeye 15 nci olarak yeni bir işkolu "Köy hizmetleri" işkolu ilave edilmiştir. Geleşmekte olan ülkemizde kırsal kesimimizin asrımızın nimetlerinden istifade etmesini sağlamak için köy hizmetlerine büyük çapta önem verilmektedir. İşkolları dağılımında diğer bakanlıklara bağlı genel müdürlüklerin hizmet alanları açısından bir istikrar mevcuttur: TCDD, THY, Denizyolları, Karayolları Genel Müdürlüğü, gibi hizmet olarak birliği sağlamak için işkolları yönetmeliği açısından da ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sendikalaşma yapıları da buna uygun hale getirilmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün köye götürdüğü hizmetler belirli bazı özellikler taşımaktadır. Bu özellikleri dikkate alarak böyle yeni bir işkolu ihdası hizmette verimliliği artıracaktır.

Köy hizmetleri ile karayolu ve il yolu yapımını aynı mütalaa etmek mümkün değildir. Köy hizmetleri sadece yol yapımı ile ilgili olmayıp toprak ve su kaynaklarının verimli hale getirilmesi, kullanılması, geliştirilmesi; tarım ve orman yollarının ıslahı; köylerin nakil ve iskanı; köy ve benzeri yerleşim birimlerinin altyapı hizmetlerinin yapımı ve iyileştirilmesi; sondaj kuyuları açılması, işme ve kullanma suyu tesisleri; fundalık, sakızlık, fıstıklık, makilik, çayır ve meraların imar, ıslah ve ihyası; toprakların tarıma elverişli hale getirilmesi, drenaj, arsa, tefrik; güneş, rüzgar ve diğer enerji kaynaklarından yararlanılarak köylerin elektrifikasyonu; köy hizmet tesislerinin yapım, bakım ve onarımı ve bu hizmetler ile ilgili her türlü alet, edevat, taşıt ve makineler ve bunların donatımı; bunların işletilmesi; inşaat, tamiri; köy hizmetlerinin gerektirdiği hür türlü işlerin yapım, bakım ve onarımı ile ilgili etüt, proje ve araştırma ile benzeri işleri de kapsamaktadır. Bu sebeplerle diğer genel müdürlüklerde olduğu gibi Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde de sendikalaşma bakımından müstakil bir işkolunun ihdası uygun görülmüştür.

Listede yapılan dördüncü değişiklik 22 nci sırada yer alan "Ardiye ve Antrepoculuk" işkolu listeden çıkartılmıştır. Çünkü bütün sanayi kollarının "kendilerine mahsus ardiye, depo ve antrepo gibi tesisleri vardır. Esasen müstakil ardiye ve antrepolar Türkiye'de yaygın olmadığından, işletmelerde yapılan işler yürütülürken mevcut malların stoklanması, bir yerden bir yere nakledilmesi ardiye ve antrepolar aracılığı ile yapıldığında bu gibi yerler asıl işin dahil olduğu işkolu içinde mütalaa edilmesi uygun olacaktır. Ocak 1986 rakamlarına göre ardiye ve antrepoculuk işkolunda 15.517 işçi çalışmakta olup, bunlardan sadece 8.303'ü sendikali üye bulunmaktadır. Hizmetin sürekliliği, işyerinde verimin artırılması, sendika sayısının azaltılması ve kuvvetli sendikacılığı teşvik açısından bu gibi yerlerin asıl işin dahil olduğu işkolunda mütalaa edilmesi uygundur."

TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu ise teklifi aşağıdaki tezkere ile benimsemiştir:

"Yüksek Başkanlıkça Komisyonumuza 4.4.1986 tarihinde havale edilen Giresun Milletvekili Burhan Kara ve 22 arkadaşının 5.5.1983 tarih ve 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 28.8.1983 tarih ve 282 sayılı Kanunla Değişik 60 ıncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 20.5.1986 tarihli 21 inci, 22.5.1986 tarihli 22 nci birleşimlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Doç.Dr.Mustafa Kalemli, Bakanlık, işçi ve işveren temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşüldü."

Esas itibarıyla Kanunun ilgili maddesinde belirtilen işkollarının sayısının azaltılarak güçlü sendikacılığı teşvik edici teklif, Komisyonumuzca da uygun bulunarak maddelerinin müzakeresine geçilmiş ve halen 28 olan işkolu sayısı uzun vadede sık sık değişikliğe uğramaması ve Türk sendikacılığının arzu edilen seviyeye gelebilmesi maksadıyla müzakereler sonucu Komisyonumuzca 20'ye indirilmiştir. Komisyonumuzca belirlenen işkollarının isimleri ile Sendikalar Kanununun 60 ncı maddesinde yazılı işkolları ve teklifteki işkolları arasındaki münasebetler, gerekçeleri ile birlikte aşağıda sırası ile gösterilmiştir.

Mevcut işkolları listesinin 1 ve 3 üncü sırasında yer alan işkolları aynen muhafaza edilmiş, ancak 2nci sırada yer alan "Madencilik" ibaresinden sonra uluslararası normlara uygunluğu sağlamak için "ve taş ocakları" ibaresi eklenmiştir .

4. Gıda Sanayii: Teklifte olduğu gibi 60 ncı maddede yer alan işkolları listesinin 5 inci sırasındaki "Şeker" işkolu 4 üncü sırada yer alan "Gıda Sanayii" işkolu içinde mütalaa edilmiştir. Gıda Sanayii işkolu izah edilirken "Gıda maddeleri yapım sanayii.. insanların tüketimine mahsus gıda maddelerinin yapımı..." şeklinde ifade edilmektedir. Bütün dünyada şeker imalatı gıda sanayii içerisinde değerlendirilmesine rağmen bizde ısrarla şekerin gıda maddesi sayılmaması ve mevzuat düzenlemelerinde şeker işkolunun gıda sanayii işkolundan ayrı bir işkolu olarak mütalaa edilmesine sebep olmuştur. Sigara, şarap ve diğer içkiler gıda sayılarak bunların üretiminde çalışan işçilerimizi gıda işkolunda mütalaa edip, sadece şeker sanayiinin ayrı bir işkolu olarak mütalaa edilmesi yanlış bir yorum şeklidir. "İnsanların tüketimine mahsus gıda maddelerinin yapımı" ifadesi içinde şeker üretimi esasen mevcut olduğuna göre ayrı bir işkolu olarak değerlendirilmesine gerek olmadığı açıktır. Esasen milletlerarası tasnifte 20 büyük grup numarasında gıda sanayii yer almış, şeker fabrika ve tasfiyehaneleri de bu işkolu içerisinde sayılmıştır. 29.7.1971 tarih ve 1451 sayılı Kanunla onaylanan "Sosyal Güvenliğin Asgari Normları" hakkında 102 sayılı sözleşmede de şeker üretimi gıda sanayiinin içinde yer almış, ayrıca bir şeker sanayinden söz edilmemiştir. Bu itibarla, yeni düzenleme uluslararası tasnif esaslarına da uygundur.

5. Dokuma, tekstil, deri ve giyim: Mevcut işkolları listenin 5 inci sırasında yer alan "Şeker" işkolu 4 üncü sırasındaki "Gıda Sanayii" işkolu ile birleştirildiğinden, 5 inci işkolu olarak 60 ncı maddede yer alan işkolları listesinin 7 inci sırasındaki "Deri" işkolu üretimin geçirdiği safha ve nihai mamulün aynı maksada yönelik ve uluslararası normlarda da aynı grup içerisinde sayılmış olması sebebiyle komisyon metninin 5 inci sırasında yer verilen "Dokuma" işkolu ile birleştirilmiştir. Deri sanayiinde işyerlerinin küçük çaplı ve her bir işyerinde çalışan işçi sayısının az olması sebebiyle bu işkolunda sendikalaşma oranı hayli düşüktür. Bu sebeplerle Dokuma, Tekstil, Deri ve Giyim Sanayinin bir işkolu olarak birleştirilmesi uygun görülmüştür.

6. Ağaç ve kağıt: Teklifte sırasıyla 7 ve 8 inci sırada yer almaktadır. İşkollarının 9 uncu sırasındaki "Kağıt" işkolu, 7 nci sırada yer alan "Ağaç" işkolu içinde mütalaa edilmiştir. Gerekçesi 5 inci maddeye isnat etmektedir.

7. Basın-Yayın- ve Gazetecilik: Teklifin 9 uncu sırasında yer almaktadır. Komisyonumuzca da aynı gerekçelerle 7 nci sıraya alınmıştır.

8. Banka Sigorta, Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar: Komisyonumuzca işkolları listesinin 17 nci sırasında yer alan "Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar" işkolu 11 inci sırada yer alan "Banka ve Sigorta" işkolu ile birleştirilmiştir. Bu iki işkolunun birleştirilmesi tamamen uluslararası normlar dikkate alınarak düşünülmüş olup, esasen 274 sayılı eski Sendikalar Kanununun uygulama zamanında da irtibatlı işkolu durumunda idi. Kaldı ki, 2821 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte birlikte düzenlenmiş olan bu işkolu bankalarda toplu iş sözleşmesi yapma yetkisine haiz güçte sendikanın mevcut olmaması ve bu kesimde çalışanların sözleşmesiz kalmaması ihtiyacı ile bilahare 2882 sayılı Kanunla ayrılmış bulunmaktadır. Bu sayede özellikle banka ve sigorta işkolunda halen işyeri esasına göre süregelen teşkilatlanma biçiminden işkolu esasına göre teşkilatlanma biçimine geçilmesi ve bu işkolunda çok sayıda olan sendika adedinin birleşmesi suretiyle kanunun amacına uygun güçlü sendikacılık teşvik edilmiş olacaktır.

9. Çimento, Toprak ve Cam: Kanunda ve teklifte olduğu gibi aynen muhafaza edilmiştir. Ancak, yukarıda açıklanan değişiklikler sebebiyle sıra numarası değişmiştir.

10. Metal,

11. Gemi,

12. İnşaat,

13. Enerji işkolları Kanunda ve teklifte olduğu gibi aynen muhafaza edilmiştir. Sadece sıra numaraları değiştirilmiştir.

14. Köy Hizmetleri; Teklifte belirtilen gerekçelerle Komisyonumuzca sıra numarasındaki bu değişiklikle aynen kabul edilmiştir.

15. Taşımacılık; Teklifin 18, 19, 20 ve 21 inci sırasında yer alan işkolları mevcut işkolları listesinin 18, 19, 20 ve 21 inci sırasında yer alan "Kara Demiryolu, Deniz ve Hava Taşımacılığı" işkolları tek bir işkolu olarak yeniden düzenlenmesi uygun mütalaa edilmektedir. Bu işkolları uluslararası normların 7 inci bölümünde "Nakliyat, Ardiye ve Ulaştırma" diye tarif edilmiştir. Söz konusu işkolları tüzüğü tetkik edildiğinde, hepsinin büyük grup numarası 71 olarak belirlenmiştir. Batı ülkelerinde bu faaliyetler tek bir işkolu olarak düzenlenmiştir. Tüm bu faaliyetlerin amacı taşımacılığa dayanmaktadır. Bu sebeplerle uygulamada kolaylık sağlanacağı gibi, güçlü sendikacılık da teşvik edilmiş olacaktır.

Teklifte 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı sırada yer alan işkolları, mevcut işkolları listesinde sırasıyla 23. 24, 25, 26 ve 28 inci sırada yer almaktadır. Komisyonumuzca yukarıda açıklanan değişiklikler nedeniyle bu işkollarına 16, 17, 18, 19 ve 20 numarada yer verilmiştir.

Özetle, teklifte yer alan hususlar ile Komisyonumuzca yapılan çalışmalar sonucunda:

-Madencilik işkoluna "ve taşocakları" ibaresi ilave edilmiş,

-Gıda işkolu ile şeker işkolu birleştirilmiş

-Dokuma işkolu ile deri işkolu birleştirilerek bu işkolunda tekstil ve giyim ibareleri ilave edilmiş,

-Banka ve Sigorta işkolu ile Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar işkolu birleştirilmiş,

-Köy Hizmetleri adı altında yeni bir işkolu ihdas edilmiş,

-Kara, Demiryolu, Deniz ve Hava Taşımacılıkları tek bir taşımacılık işkolu adı altında birleştirilmiş,

-Ardiye ve antrepoculuk işkolu kaldırılmış,

-Diğer işkolları aynen muhafaza edilmiştir.

Madde 2- 2821 sayılı Sendikalar Kanununun geçici 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrası ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yönetici olarak seçilmiş bulunanlar, 9 uncu maddenin beşinci fıkrası hükmünden muaf tutularak iki dönem daha seçilme hakkı tanınmış, Ancak mevcut sendikalarındaki yöneticilere bakıldığında yeni dönem için seçileceklerin terribeli olmadığı ortaya çıkmaktadır. Kanunda statülerine bakılmaksızın ibaresi ile maddenin konuluş amacı mevcut yöneticileri tasfiye etmek değil, aksine durumlarını korumak ve belirli süre sendikacılık yapmış terribeli ve bilgili sendikacıların tekrar aday olabilmelerine imkan tanımaktadır. Ancak bu düzenlemenin aynen muhafaza edilmesi halinde yöneticilik için gerekli en az on yıl bilfiil işçilik yapmış olmak şartına uygun sendika yöneticisi bulunmakta güçlük çekilecektir. Bu sebeple mevcut yöneticilerin kanunun yayımı tarihinden itibaren dört veya daha fazla seçilmiş olanların dört dönem daha seçilebilmelerine imkan tanınmıştır.

Diğer taraftan dört veya daha fazla seçilenlere bu hak verilirken, dört dönemden daha az dönem seçilenlere ilâve hakkın verilmemesi eşitlik ilkesine aykırıdır.

Bu itibarla, 7.5.1983 tarihinde yönetici bulunan, ancak dört dönemden daha az seçilmiş olanların 2821 sayılı Sendikalar Kanununun yürürlüğe girmeden önce seçildikleri dönemler ile Kanunun yayımı tarihinden sonra seçilebilecekleri dönem sayısı toplam sekiz olarak sınırlandırılmak kaydıyla bu imkan tanınmıştır.

Geçici Madde 1- Kanun koyucu, yeni sendikalar hukuku uygulamasına geçişte 22 nci madde uygulamasının sendikalara büyük külfetler yükleyeceğini göz önünde tutarak, sendikaların hukuki yapılarını yeni kanun hükümlerine uydururken hiç olmazsa mevcut üyelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına listeler halinde bildirmeleri kolaylığı getirmiş; ancak uygulamada bu iyi niyetli yaklaşım zaman zaman sahteciliğe varan sonuçlar yaratmıştır. Üye listelerinde işçi olmayan, çalışmayan, emekli olan, ölen, bir başka sendikaya da üye olan kişilerin de üye gibi bildirildiği; sendikalarca işyerlerine ilişkin yapılan üye sayıları bildirimlerinin, işyerinde çalışan işçi sayısından fazla olduğu gözlenmiş ve sendikalarca yapılan bildirimlere itibar edilmesi sonucu yayımlanan % 10 yetki barajına ilişkin istatistiklere yapılan itirazların yarım yamalak yolunda incelenmesinde bu bildirimlerin ne derece sağlıklı olduğu ortaya çıkmıştır.

Sendikalarca Ek 6 ile bildirilen üye sayıları gerçeği yansıtmadığından 2822 sayılı Kanunla öngörülen toplu sözleşme sistemi sağlıklı bir şekilde işleyememektedir. Nitekim özellikle işyeri yetkililerinde Ek 6 ile yapılan bildirimlerin esas alındığı tespitlerde, uygulamada sendikalarca bildirilen üye sayıları işyerinde çalışan toplam işçi sayısından fazla olduğu, işçi sıfatı taşımayan kişilerin listelerde yer aldığı, bu sebeple ilgililerce sahtecilik iddiaları ile dava açıldığı ve yetki uyuşmazlığına ilişkin davanın görülmesinin ceza davasının sonucuna bağlı olması sebebiyle yetkili sendikanın belirlenmesi kanun koyucunun amacı ile bağdaşmayacak derecede kanunda belirlenen süreleri aştığı görülmektedir. 2821 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin gerekçesinde, sendika üyeliklerinin listeler halinde bildirilmesinden amaç, sendikaları mali külfetten kurtarmak olmasına rağmen, uygulamada gerek % 10, gerekse işyeri yetkilileri için açılan davalarda sendikaların yaptıkları mahkeme ve bilirkişi masrafları ile vekalet ücretleri tutarının söz konusu mali külfetin bir kaç misline ulaştığı görülmektedir.

Yapılacak bu değişiklikle gerek yetkili sendikanın tespiti ile toplu iş sözleşmeleri ihtilafsız ve daha kısa sürede **imzalanacak** ve Kanunla amaçlanan çalışma barışı sağlanmış ve korunmuş olacaktır.

Bu maddenin düzenleniş amacı, Kanunun yürürlüğe girmesinden bugüne kadar geçen süre içinde üye sayılarına ilişkin ihtilafların kesin çözüme kavuşturulmasıdır.

2821 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin düzenleniş gerekçesi de, sendika üye sayılarının gerçeğe uygun olarak tespiti ve dolayısıyla toplu sözleşme düzeninde istikrar sağlanmasının ana koşulu olan yetkili sendikanın da sağlıklı bir şekilde tespitidir.

Diğer taraftan yeni ihdas olunan işkolları için sendikalara üye olacak işçilere büyük mali külfetler yükleyeceği gözönünde tutularak noter masrafinin kanunda belirtilen miktarın yarısı nispetinde olacağı ve bu miktarın da sendikalarca karşılanabileceği öngörülmüştür.

Ayrıca yeni ihdas olunan işkollarında "sendikaların kurulacağı işkolunda en az bir yıldan beri fiilen çalışır olmak" şartına istisna getirilmiştir. Özellikle yeni ihdas edilen işkolunda daha önce bu işkolunun olmaması sebebiyle işkolunda en az bir yıldan beri fiilen çalışır işçi olamayacağından, yeni işkolları tüzüğünün yayımını müteakip altı ay süre ile bu şartın aranmayacağı öngörülmüştür.

Geçici Madde 2- 5.5.1983 tarih ve 221 sayılı Sendikalar Kanunun 28.8.1983 tarih ve 2802 sayılı Kanunla değişik 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesi ile işçi ve işveren sendikalarının kurabilecekleri işkolları düzenlenmiş ve yeni düzenlemeye göre sendikalar tüzüklerini ve teşekküllerini bu kanuna uygun hale getireceklerdir. Bununla sendikaların kısa bir zaman dilimi içerisinde ikinci bir genel kurul yapma külfetinden, kurtarılması amaçlanmıştır.

Teklifte yapılan bu değişikliklere göre başlıkta da gerekli değişiklik yapılmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

Raporumuzun Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur."

Bu gerekçe ışığında TBMM gündeminde bulunan teklif şöyledir :

5.5.1983 tarih ve 221 sayılı Sendikalar Kanununun 28.8.1983 tarih ve 2202 sayılı Kanunla Değişik 60 ıncı Maddesinin Birinci Fıkrası ile Aynı Kanunun Geçici 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun

MADDE 1- 5.5.1983 Tarih ve 221 sayılı Sendikalar Kanunun 28.8.1983 tarih ve 28 2 sayılı kanunla değişik 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İşçi ve işveren sendikalarının 'kurulabilecek' işkolları aşağıda belirtilmiştir.

- 1- Tarım ve ormancılık, avcılık ve balıkçılık,
- 2- Madencilik ve taşocakları
- 3- Petrol, kimya ve lastik
- 4- Gıda sanayii
- 5- Dokuma, tekstil, deri ve giyim.
- 6- Ağaç ve kağıt
- 7- Basın-yayın ve gazetecilik
- 8- Banka, sigorta, ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar
- 9- Çimento, toprak ve cam.

- 10- Metal
- 11- Gemi,
- 12- İnşaat
- 13- Enerji
- 14- Köy hizmetleri
- 15- Taşımacılık
- 16- Haberleşme
- 17- Sağlık
- 18- Konaklama ve eğlence yerleri
- 19- Milli savunma
- 20- Genel işler.

Madde- 2. 5.5.1983 tarih ve 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 28.8.1983 tarih ve 2882 sayılı Kanunla değişik geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sendika, sendika şubesi veya konfederasyonların genel kurulları dışındaki organlarına seçilmiş bulunanlardan, statülerine bakılmaksızın 9 uncu maddenin beşinci fıkrası hükmüne göre dört veya daha fazla olağan genel kurul dönemini dolduranlar dört dönem daha, 7.5.1983 tarihinde dört dönemi dolduramayanlar ise sekiz döneme kadar seçilebilirler."

Geçici Madde 1- Sendikalar, 2821 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yaptıkları üyelik bildirimlerini, aynı Kanunun 22 nci maddesinde belirtilen usullere uygun olarak yenilemek ve bu mükellefiyetlerini Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde yerine getirmek zorundadırlar. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde bildirilen üyelikler bu süre sonunda geçersiz sayılır.

Üyeliklerin bu maddeye göre yenilenmesinde ve yeni teşekkül edecek sendikaların üyelikleri için yapılacak noter masrafları, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 64 üncü maddesinde belirtilen miktarın yarısı kadardır. Noter masrafları sadece bu işlemlere mahsus olmak üzere sendikalar tarafından da karşılanabilir.

Bu Kanuna göre yeni ihdas edilen işkollarında kurulacak sendikalara kurucu olabilmek için 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 5 inci maddesindeki sendikaların kurulacağı işkolunda en az bir yıldan beri fiilen çalışır olmak şartı altı ay süreyle aranmaz.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yayımı tarihinde faaliyette bulunan teşekküller, işkolları Tüzüğü'nün bu Kanuna göre yeniden düzenlenip yürürlüğe girmesini müteakip altı ay içerisinde 2821 sayılı Sendikalar Kanununun geçici 1 inci maddesinde yer alan hususları yerine getirirler. Ancak bu teşekküllerin ve üst kuruluşlarının bu Kanuna göre zamanında yapmaları gereken genel kurulları altı ay ertelenmiştir.

Kendilerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirecek teşekküller hakkında da 2821 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin son fıkrası hükmü uygulanır.

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

2.1.1.

Kanun Teklifi Hakkında TÜRK-İŞ Görüşü:

Giresun Milletvekili Burhan KARA ve 22 arakadaşının 3.4.1986 tarihinde TBMM Başkanlığına sundukları, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 2822 Sayılı Kanunla değişik 60 ıncı maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi ve bu kanuna Geçici Madde eklenmesi hakkındaki Kanun Teklifi ile Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu, aşağıda açıklanan nedenlerle içinde bulunduğumuz koşullar karşısında zamansız, yersiz ve sendikal hayatta karışıklıkları yol açarak sorun yaratıcı niteliktedir.

1- Sendikalar Yasasının 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasında 28 olarak düzenlenen işkolu sayısının, güçlü sendikacılık yaratmak amacı ile 20 ye indirilmesi doğru değildir. Çünkü,

- a) Mevcut işkolu sayısının azaltılmasına ne işçi nede işveren kesimi ihtiyas duymaktadır. Gerek Konfederasyonumuz gerek İşveren Sendikaları Konfederasyonu tarafından böyle bir talepte bulunulmamıştır. Aksine, Kanun Teklifinin Komisyonda yapılan müzakereleri sırasında hem Konfederasyonumuz temsilcileri hemde İşveren Sendikaları Konfederasyonu temsilcileri, böyle bir değişikliğe gerek bulunmadığını açıkca beyan etmişlerdir. İşçilerin örgütlenme bakımından sendikalara dağılımını düzenleyen işkolu tesbitinin Hükümet tarafından tek taraflı olarak değiştirilmek istenmesi İşçi-İşveren-Hükümet üçlüsü kuralına da ayırıdır. Bu tür köklü düzenlemelerin üçlü kesim arasında kararlaştırılması, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından benimsenmiş ve yıllardır uygulanan kural gereğidir.

Teklif gerekçesinde, çok sayıda işçinin az sayıda sendikalarda toplanması ve böyle güçlü sendikacılığın yaratılması amaçlandığı belirtilmekte isede, şimdiye kadar mevcut olmayan bir işkolunun -Köy Hizmetleri İşkolunun- ihdas edilmek istendiği görülmektedir. Herşeyden önce böyle bir düzenleme güçlü sendikacılığa değil, mevcut örgütlenmeyi bölmeye ve parçalamaya yol açacaktır. Bu örnek dahi güçlü sendikacılık yaratma amacının gerçeği yansıtmadığını göstermektedir. Öte yandan işkollarının belirlenmesinde baz kabul edilen ve belli ölçülere dayandırılarak tesbit edilen gruplandırmalar arasında dünyanın hiçbir ülkesinde -Köy Hizmetleri- yada benzeri bir ayırım görülmemiştir. 2821 sayılı Yasanın 60 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, sarahaten, "Bir işkoluna giren işlerin neler olacağı, işçi ve işveren konfederasyonlarının görüşü de alınarak ve uluslararası normlar da gözönünde bulundurularak bir tüzükle düzenlenir.." denilmektedir. Yeni düzenleme için işçi ve işveren konfederasyonlarının görüşleri alınmamıştır. Uluslararası normlardan büyük ve küçük gruplar arasında hiç yer almamış olan "Köy Hizmetleri- adı altında bir işkolu türetmek yasanın amir hükümlerine de aykırıdır.

- b) Yeni düzenleme ile, halen toplu iş sözleşmesi ehliyetini kazanmış bazı sendikalar toplu sözleşme akdetme imkanından mahrum bırakılmaktadır. Teklifin yasalaşması halinde Konfederasyonumuz üyesi birçok sendikamızın toplu sözleşme hakkı elinden alınmış olacaktır. Böyle bir kısıtlama kabul edilemez.
- c) Konfederasyonumuz öteden beri işkolu sayısının azaltılması görüşünü benimserken, o tarihte yürürlükte bulunan 274 sayılı yasa, hiçbir sendikanın toplu sözleşme ehliyetine kavuşması için % 10 barajını aşmış olmayı öngörmemiş bu yönde herhangi bir kısıtlama getirmemiştir. Ayrıca, Konfederasyonumuz yeni düzenlemeyi kanun değişikliği şeklinde değil, kendi bünyesi içinde üye kuruluşları birleştirmek yolu ile gerçekleştirmeye amaçlamıştır.

Sonuç olarak, işkolları sayısının azlatılabilmesi için öncelikle 2821 sayılı Sendikalar Kanununda Konfederasyonumuzun talep ettiği ve Uluslararası İşi Örgütü (ILO)nün benimsediği ilkeler doğrultusunda değişiklik yapılmalıdır. Bu cümleden olarak toplu iş sözleşmesi akdedebilme hakkının kazanılması için yasada yer alan % 10 barajını aşma koşulu kaldırılmalıdır. Bu yapıldıktan sonra konunun 2821 ve 2822 sayılı Yasaların bütününe ele alınıp tartışılabilmesi bir Çalışma Meclisinde görüşülmesi ve sonucuna göre hareket edilmesi daha objektif sonuçlar doğurabilecektir. Nitekim, Bakanlık tarafından sadece Kıdem Tazminatı Fonu Kanun tasarısının görüşülmesine münhasır kılınan Çalışma Meclisi toplantısına davetine karşı Konfederasyonumuz verdiği cevapta, Çalışma Meclisinin sadece Kıdem Tazminatı Fonu konusunu işleminin yeterli olamayacağını, 2821 ve 2822 sayılı Yasaların bütününe tartışılacağı bir Meclisin oluşturulması gerektiğini bildirmiş ve bu nedenle toplantıya iştirak edilmeyeceği duyurulmuştur.

Bakanlık, Konfederasyonumuza gönderdiği son yazıda, Çalışma Meclisinin gündeminde 2821 ve 2822 sayılı Yasaların tamamının bulunması için zaman ve ortamın uygun olmasının beklendiği ifade olunmuştur.

Bakanlığın bu düşüncesi ile, kendiliğinden bu teklifi desteklemesi tezat teşkil etmektedir.

- 2- Kanun teklifinin ikinci maddesinde, Sendikalar yasasının Geçici dördüncü maddesinin ikinci fıkrası, "yöneticiler arasında eşitlik sağlamak" gerekçesi ile değiştirilmek istenmektedir. Herşeyden önce Sendikalar Kanununun 9 uncu maddesi ile getirilen, en çok dört dönem seçilebilme imkanı ILO ilkelerine uygun değildir. Yöneticiliğe seçilme hakkını kısıtlayan bu madde behamahal değiştirilmeli ve seçilme özgürlüğü önündeki engel kaldırılmalıdır. Yasanın kendisi yöneticisini serbestçe seçme hakkı ve özgürlüğü sağlanmalıdır. Yasanın temel düzenlemesinde ber eşitsizlik mevcut iken, yasanın yürürlük tarihinde iş başında olan yöneticilere iki yada dört dönem daha seçilebilme istisnası tanınması eşitlik ilkesi gereği olamaz. Kaldığı, 2821 sayılı Yasa uyarınca 1986 yılı tüm sendikalar için Genel Kurul yılıdır. Bu tahiye kadar sendikaların şube ve merkez şube genel kurulları yapılmış yöneticileri seçilmiştir. Sendika genel kurulları şube ve merkez şubelerde seçilen yeni yöneticiler ile oluşturulacaktır. Yapılmak istenen değişiklik seçilme hakkı son bulduğu ifade edilerek seçime girmesi engellenen eski yöneticiler ile yeni yöneticiler arasında çekişme yaratacak, eski yöneticiler için yargı yoluna başvurarak genel kurulların yenilenmesi istemine zemin hazırlayacak, çıkarı uyumsuzlukların sonuçlanması zaman kaybına yol açacak ve sendikalar ile üst kuruluşlarının genel kurullarını zamanında yapma imkanını ortadan kaldıracaktır.

Ülkemizde, Sendikalar yasasının geçici 4. maddesinin uygulanmasından doğan hiçbir sorun yoktur. Asıl sorun, yasa ile, yönetici seçilmeye engel getirilmiş olmasıdır. Bu engelin kaldırılması sorunu temelinden çözecektir.

- 3- Kanun Teklifinin Geçici 1 nci maddesi ile; Sendikalar kanununun geçici 2 nci maddesine göre sendikalar tarafından yapılan üye bildirim listelerinde yer alan işçilerin, 22 nci madde uyarınca Nöte'den üyeliklerinin yenilenmesi istenmektedir. Gerekçe olarakda, ek 6 tabir edilen üye bildirim listelerinin geçmişte sahteciliğe sebebiyet verdiği gösterilmektedir.

Kanun uygulama dönemi içinde Bakanlığın düşünce ve tutumu ile "sahtecilik yaptığı" gerekçesi tezat teşkil etmektedir.

Çünkü, Bakanlık yasa gereği yılda iki defa tesbit ettiği tesbitlerin hepsinde de kendi işlemlerinin gerçeği yansıttığını iddia etmiştir. Kanunun işleyişine göre Bakanlık tesbitlerine karşı açılan davaların hepsinde Bakanlık, kendi kayıt ve tesbitlerinin doğru olduğunu ve gerçeği yansıttığını savunmuştur.

Ö kadarki, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kayımlar eli ile yönetilen faaliyeti durdurulmuş sendikalardan bir kısmına daha sonra faaliyet imkanı tanınmış, yeniden faaliyete geçen bu sendikalara üye bildirim listesi verme imkanı tanınmış ve yenilenen Ek-6 bildirim listeleri Bakanlıkça muteber addedilerek işleme alınmıştır. Bu konuda çıkan uyuşmazlıkların hepsinde taraf gösterilen Bakanlık, kendi tesbit işlemlerinin doğru olduğunu iddia etmiştir. Hatta, hazırladığı bir kanun tasarısı ile "Bakanlıkça yapılan tesbitlere esas teşkil eden kayıtlara itiraz edilemez" hükmünü getirmek istemiş, Bakanlık kayıtları aleyhine delil gösterme yolunu dahi kapatmak amacı gütmüştür.

Bu Kanun teklifi gerekçesi karşısında, acaba Devletin yetki vermekle yükümlü tuttuğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 1983'den beri yapmakta olduğu tesbitlerin sahtecilikle malul olduğunu ikrarını etmektedir ?

Sistemin yürüyüşü içerisinde, Bakanlığın 2821 Sayılı Yasanın 21, 22 ve 25 nci maddelerini izliyor olması gerekmektedir. Çünkü, bu maddelere göre işten ve işyerinden ayrılanların, sendikaya üye olan yada üyelikten çekilen işçilerin hem sendikaları tarafından hem Noter marifeti ile hemde işverenlerce Bakanlığa bildirilmek zorunluluğu vardır. Bakanlık gerek yılda iki defa yaptığı genel tesbitlerde gerekse toplu sözleşme yetkisinin belirlenmesinde 21-22 ve 25 nci maddeler gereği kendisine toplanan bilgi ve belgeleri esas almaktadır. Bu esaslara göre yetki tevzi etmektedir.

Aslında, Bakanlık tesbitlerine karşı yargı yolunun açık olması ve yargılama sırasında Ek 1 ve Ek 6 listelerinin de inceleme konusu edilmesi nedeniyle bu güne kadar, başlangıçtaki yanlışlıklar asgariye inmiştir. Öte yandan 3299 sayılı yasa ile yapılan değişiklik neticesi, evvelce kesin nitelikte olan İş Mahkemesinin bu tür Kararları için Temyiz yolu açılarak Yargıtay tetkikinden de geçirilmesi imkanı getirmiştir. Bu yasal düzenleme karşısında yasanın yürürlüğe girdiği tarihteki bildirimler (işçi ve işveren bildirimleri) sağlığa kavuşmuş olmalıdır.

Sendikalar Yasasının üç yıllık uygulama dönemi içerisinde, artık 274 sayılı yasa zamanında üye olupta üyelikleri liste halinde bildirilen işçilerin tekrar Noterlere götürülüp üyelik kayıtlarının yenilenmesine ihtiyaç kalmamıştır.

Yargı denetimine tabi kılınmış bir kanun, yargı organı dışında çözümlenmesi ve bu çözüm için karmaşık ve masraflı bir yolun önerilmesine hiçbir ihtiyaç yoktur.

4- Kanun teklifinin Geçici 2 nci maddesi ile getirilmek istenilen düzenlemede; işkolu sayısının 28'den 20'ye indirilmesi istemine paralel olarak, işkolları değiştirilen sendikaların altı ay içerisinde Sendikalar Yasasının Geçici 1 nci maddesindeki esaslara göre önce mevcut tüzüklerine göre olağanüstü genel kurullarını yaparak tüzüklerini ve teşkilatlarını yeni işkolları esaslarına göre düzenleyecekler ve aynı süre içinde yeni tüzük ve teşkilatlarına göre ilk olağan genel kurullarını yaparak zorunlu organlarını oluşturmak mecburiyetinde bulunacaklardır. Bu işlemler yapılınca kadar hem bu durumdaki sendikaların hemde bu sendikaların bağlı oldukları üst kuruluşların genel kurulları altı ay süre ile ertelenecektir.

2821 Sayılı Yasa gereği 1986 yılı sonuna kadar tüm sendikalar genel kurullarını yapmak durumundadırlar. Yeni işkolu düzenlemesinde etkilenebilecek olan sendikaların bir kısmı bu tarihe kadar genel kurullarını yapmış, bir kısımda Ek-Kasım/1986 ayı içinde genel kurullarını tamamlayacaklardır. Tüm hazırlıklar bitirilmiştir. İşyeri ve şube delegeleri belirlenmiş, çalışma raporları ve mali raporlar tamamlanmış hatta genel kurul tarihleri ilan edilmiştir. Bu durumda, genel kurulların altı ay süre ile ertelenmesi ve altı ay içinde bu sendikaların iki defa genel kurul toplama zorunda bırakılmalarının yaratacağı huzursuzluk ve mali külfet katlanılabilecek boyutların üzerindedir. Böyle bir uygulama bu kuruluşların iç bünyelerinde telafisi imkansız uyuşmazlıklar yaratacak ve istikrarı ortadan kaldıracaktır. Aynı madde ile üst kuruluş genel kurullarının da ertelenmiş olması anlamsızdır. Bu kerre konfederasyon bünyesinde huzursuzluklara sebebiyet verilmiş olacaktır.

Çalışma barışını ve sendikal istikrarı bozucu unsurlar taşıyan bu kanun teklifinden behamahal sarfınazar edilmelidir.

2.2. 2822 Sayılı Yasa Değişikliği :

3.6.1986 tarihinde kabul edilerek 19.6.1986 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe giren 3299 sayılı Kanun, Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 8 maddesi üzerinde değişiklik getirmiştir.

Yeni Kanun ile, 2822 Sayılı Kanunun 3 - 12 - 15 - 16 - 17 - 21 - 22 ve 43 nci maddelerinin bazı fıkraları değiştirilmiştir.

3299 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler özetle şöyledir :

1- 2822 Sayılı Kanunun 3 nci Maddesinin İkinci Fıkrası Değişikliği :

Bu değişiklik ile " işletme " tanımına yeni ölçüler getirilmiş ve "İşletme " düzeyinde yapılacak toplu iş sözleşmesinin işveren tarafı "kapsam" olarak genişletilmiştir.

Şöyleki ;

Değişiklikten önce, işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi sadece bir tüzel kişiye veya bir kamu kurum ve kuruluşuna ait aynı işkolunda birden çok işyerine sahip işveren ile akdedilebilmekte idi,

Yapılan değişiklik ile;

Gerçek kişiye,

Tüzel kişiye veya,

Kamu kurum ve kuruluşuna ait aynı işkolunda birden çok işyerine sahip bir işletmede ancak bir toplu iş sözleşmesi yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, değişiklikten önceki düzenlemede yer alan ve işletme niteliğinin belirlenmesinde ölçü kabul edilen, "-işçilerin bir işyerinden diğerine naklinin işletmenin niteliği icabı olması-" kriteri yeni yasa ile ortadan kaldırılmıştır.

Yine yapılan değişiklik sonucu/^{işletme} toplu iş sözleşmesine taraf olacak işverenin (yani gerçek kişi/^{Tüzel} kamu kurum ve kuruluşunun) aynı işkolundaki müessese ve işyerlerinin aynı tüzel kişiliklere sahip olmaları, işletme düzeyinde toplu sözleşme akdetme imkanını ortadan kaldırmamaktadır.

Sonuç olarak; 2822 sayılı Yasanın 3 nci maddesinin ikinci fıkrasında 3299 sayılı yasa ile yapılan değişiklik ile, bir gerçek kişi niteliğindeki işveren ile de işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi yapılabilecektir. İşverene ait aynı işkolundaki birden çok işyerleri arasında işçilerin nakil imkanı olup olmadığına bakılmayacaktır. Aynı işkolundaki birden çok işyeri ve müessesenin ayrı ayrı tüzel kişilik sahibi olmaları da yine bir tek işletme sözleşmesi yapılmasına engel sayılmayacaktır.

2- 2822 Sayılı Kanunun 12 nci Maddesinin Üç ve Dördüncü Fıkraları Değişikliği

"Yetki"başlığını taşıyan 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile, sadece yetki belgesi alan sendikanın değil, yetki belgesi

almak üzere müracaat eden sendikanın da yetkisini, daha sonra Bakanlıkça yayınlanacak istatistikler etkilemeyecektir.

Yasa değişikliğinden önce, sadece yetki belgesi almış olan sendikanın yetkisini, daha sonra yayınlanan istatistik sonuçları etkilemiyor idi, yapılan değişiklik ile, yetki prosedüründeki gecikmeler sebebiyle hak kaybına uğranılmaması amacıyla, yetki belgesi almak üzere müracaat eden yada yetki belgesini almış olan sendikanın yetkisini, daha sonra yayınlanacak istatistik sonuçları etkilemeyecektir.

Aynı maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik sonucu, Bakanlıkça yılda iki defa yayınlanacak olan istatistiklerin gerçeğe uymadığı gerekçesiyle Ankara İş Mahkemesine yapılacak başvuru sonucu verilecek kararın "kesin olma" niteliği ortadan kaldırılmış, bu tür Mahkeme kararlarına "TEMYİZ" yolu açılmış ve Yargıtay'ın temyiz itirazlarını 15 gün içinde sonuçlandırması esası benimsenmiştir.

3- 2822 Sayılı Kanunun 15 nci Maddesinin Birinci Fıkrası Değişikliği :

3299 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonucu, kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin yüzde onunu temsil edemeyen sendikalara, yetki itirazında bulunma hakkı ortadan kaldırılmıştır.

Yeni düzenlemeye göre, Bakanlıkca 13 ve 14 nci maddeler uyarınca gönderilen yetki tesbit yazısına, kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin % 10'unu temsil edemeyen sendikalar itirazda bulunamayacaklardır. Böylece yetki uyuşmazlıklarının yersiz ve haksız itirazlara uğraması ve yetki işleminin itiraz yolu ile geciktirilmesi yolu kapatılmak istenmiştir.

4- 2822 Sayılı Kanunun 16 ncı Maddesinin İkinci Fıkrası Değişikliği :

Yetki belgesi alınmadan yapılmış olan toplu iş sözleşmelerinin hükümsüzlüğü, 3299 sayılı yasa ile yapılan değişiklik sonucu, Durumun Bakanlıkca tesbitinden itibaren 45 gün içinde ilgililerce ve Bakanlıkca dava konusu yapılabilecektir. Eski düzenlemede, yetki belgesi alınmadan yapılmış bir sözleşme, işyerinde ilan edildiği tarihten itibaren 45 gün içinde dava konusu ~~yapılabiliyordu~~ ve bu süre geçtikten sonra hukuki geçerlilik kazanıyor idi. Dava açmak için süre başlangıcı bundan böyle, " sözleşmenin işyerinde ilan edildiği ilan edildiği tarih " olmaktan çıkartılmış bunun yerine böyle bir sözleşmenin varlığının Bakanlıkca tesbit edildiği tarih, dava açma süresinin başlangıcı sayılmıştır.

5- 2822 Sayılı Kanunun 17 nci Maddesinin Üçüncü Fıkrası Değişikliği :

3299 Sayılı Yasa ile, bu maddenin üçüncü fıkrasının sonuna bir cümle eklenerek, tarafların ~~toplu görüşme~~ ~~görüştükçe~~ gereği ileri sürecekleri tekliflerde değişiklik yapma hakkı, getirilmiştir. Eski düzenlemede, çağrı yapan taraf toplu görüşmede ileri süreceği tekliflerinin bütünü çağrı yazısına eklemek zorunda oluyor ve görüşmeler sırasında bu teklifler üzerinde değişiklik yapamadığı için uyuşmazlıklarda çözüm yolu bulunmuyor idi. Getirilen yeni düzenleme ile, çağrı sırasında tarafların vereceği teklifler, görüşmeler sırasında değiştirilebilecektir.

6- 2822 Sayılı Kanunun 21 nci Maddesinin Birinci Fıkrası Değişikliği :

"Uyuşmazlığın Tesbiti" başlığını taşıyan bu maddenin birinci fıkrasında 3299 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle ; toplantıya gelmediği haldе görüşmeye başlamayan taraf bakımından, diğer taraf için durumu görevli makama bildirme imkanı sağlanmıştır. Bu değişiklik ile uygulamada görülen bir boşluk doldurulmuştur. Çünkü, toplu görüşme için tesbit edilen yer, gün ve saatte taraflardan biri, toplantıya geldiği halde görüşmeye başlamaz ise, karşı tarafa durumu görevli makama bildirip bildirmeyeceği eski yasa maddesinde açıklanmamıştı .

Yeni düzenleme ile; toplu görüşme için tesbit edilen yer, gün ve saatte taraflardan biri toplantıya gelmezse veya toplantıya geldiği halde görüşmeye başlamazsa yada toplu görüşmeye başladıktan sonra taraflardan biri toplantıya devam etmez ise, toplantıya gelen taraf, durumu görevli makama altı iş günü içinde yazılı olarak bildirebilecektir.

7- 2822 Sayılı Kanunun 22 nci Maddesi Değişikliği :

3299 sayılı Yasa ile, 2822 sayılı Yasanın 22 nci maddesi bütünü ile değiştirilmiş ve "Arabulucu"ya başvurma şekli yeni esasa bağlanarak zaman kaybı önlenmek istenmiştir.

Yapılan değişikliğe göre ;

-Görüşmelerin başladığı tarihten itibaren 30 gün geçmesine rağmen anlaşma sağlanamamış ise, taraflardan herbiri resmi listeden bir arabulucu katılmasını görevli makamdan isteyebilecektir. 30 gün arabulucusunun 59 ncu maddeye göre düzenlenen resmi arabulucu listesinden olması zorunluluğu getirilmiştir. Bundan böyle 30 gün arabulucusunun, resmi arabulucu listesi dışında belirlenmesi imkanı kalkmıştır.

-Otuz gün sonunda arabulucu tayini yoluna gidilmiş ve arabulucunun katkısı ile de anlaşma sağlanamamış ise uyuşmazlığın tesbiti bakımından 60 günlük sürenin geçmesi beklenilmeyecek ve 60 günlük sürenin bitip yeniden resmi arabulucu tayin edilmesi işlemi yapılmayacaktır. 30 günlük süre sonunda tayin edilen arabulucunun düzenleyip görevli makama tevdi edeceği tutanak, 23 ncü maddede belirtilen resmi arabulucu tutanağı mahiyetinde olacaktır. Yani 30/30 gününde tayin edilecek arabulucunun tutacağı tutanak, 60 günlük sürenin geçmesinden sonra tayin edilecek resmi arabulucu tarafından tutulmuş tutanak niteliğinde olacaktır.

-Görüşmelerin başladığı tarihten itibaren 30 gün geçmesine rağmen, taraflar arabulucu tayini yoluna gitmemişler ise ancak o takdirde 60 günlük sürenin geçmesi beklenicek, anlaşma sağlanamamış ise görevli makama başvuru üzerine veya re'sen altı işgünü içinde Mahkemeden resmi arabulucu tayini isteyebilecektir.

8- 2822 Sayılı Kanunun 43 ncü Maddesinin Birinci Fıkrası Değişikliği :

Grev ve Lokavt süresi içinde işverenin yeni işçi alma yasağını düzenleyen bu maddenin birinci fıkrasının sonuna getirilen bir cümle ile; bu yasağı ihlal eden işverenin, grev süzçüsü yada taraf sendikanın yazılı başvurusu ile ilgili bölge müdürlüğünce denetlenmesi imkanı sağlanmıştır.

Yeni düzenlemeye göre, işveren, kanuni bir grev ve lokavt süresi içinde hizmet akitleri askıda kalmış olan işçilerin yerine hiçbir surette daimi veya geçici olarak başka işçi alamayacak ve başkalarını çalıştıramayacaktır. İşverenin aksi davranışını tesbit eden grev gözcüsünün yada taraf sendikanın yazılı başvurusu üzerine ilgili bölge müdürlüğü işvereni denetleyecek, 43 nci madde yasağına aykırı davranışının tesbiti halinde yasanın 78 nci maddesinin üçüncü fıkrası uygulanacaktır.

"Bu yasağın müeyyidesi; 78 nci maddenin üçüncü fıkrasında, "işe alınan her yeni işçi başına işverenin 30 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkum edilmesi" şeklinde hüküm altına alınmıştır.

9-3299 sayılı yasa ile 2822 sayılı Yasaya bir madde eklenmiş ve kanunda geçen Çalışma Bakanlığı ismi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak, yine kanunda geçen Bölge Çalışma Müdürlüğü ismi de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir.

2.3- Grev ve Lokavtlarda Mülkiye Amirlerince Alınacak Tedbirlere Dair Tüzük

İşçileri Bakanlığınca hazırlanan "grev ve lokavtlarda Mülkiye Amirlerince Alınacak Tedbirlere Dair Tüzük " 2822 Sayılı Yasanın 50 nci maddesine göre 4 Eylül 1986 günü yürürlüğe konmuş ve grev hakkının kullanılmasını imkansız hale sokan kısıtlamalar daha da ağırlaştırılmıştır.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz aynı gün yaptığı açıklamada "Türkiye'nin demokrasi diye diye hızla bir polis devleti haline getirilmekte olduğunu " söylemiş. " Bu tüzük, bunca kısıtlama üstesinde, grevi fiilen yapılamaz hale getirmektedir.

"Tedbir" adına idare; Jandarmasıyla, polisiyle, hazır kuvvet adı altında oluşturulacak özel grev kırıcı güçlerle, Devlet terörünün egemen olduğu ülkelerdekine benzer baskı ve şiddet uygulaması getirecektir.

Bu Tüzük; sermayeyi himaye, işçiyi ise ezebilmek için çıkarılmıştır.

Bu tutumla her yoldan mücadeleye devam edeceğiz." demiştir.

Türk-İş üyesi Örgütlerin Yöneticileri tarafından da şiddetle eleştirilen Tüzüğün İngilizce tercümesi Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)na, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sendika Özgürlükleri Komitesi-ne ve çeşitli yabancı işçi kuruluşlarına gönderilerek kaygılar açıklanmış, sürdürülmekte olan mücadelede yardımcı olmaları istenmiştir.

Tüzük Şöyledir ;

"Grev ve Lokavtlarda Mülkiye Amirlerince Alınacak Tedbirlere Dair Tüzük "

Kapsam

Madde 1 - Grev ve Lokavtlarda mülkiye amirlerince alınacak tedbirler, bunların niteliği, kapsamı ve uygulanış şekli, bu Tüzükte gösterilmiştir.

Görev, Yetki, Tecbi lerin Niteliği

Madde 2 - Mülkiye Amirleri, grev ve lokavt uygulanan işyerlerinde emniyet, inzibat koruma ve sağlık işlerini düzenlemek, grev ve lokavtlarda halkın günlük hayatı için gerekli ihtiyaçların karşılanmasında ve hizmetlerin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek aksamaları gidermek için her türlü tedbirleri almakla görevlidirler.

Bu görev, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 50 nci maddesi ve kamu düzeni ve güvenliğini ilgilendiren kanunların verdiği yetkilerin kullanılmasıyla yerine getirilir.

Tedbirlər, kanuni bir grev ve lokavtın uygulanmasını engelleyici nitelikte olamaz.

Grev ve Lokavt Danışma Kurulları

Madde 3- Valiler ve kaymakamlar, bu Tüzükte öngörülen tedbirlerin alınmasına ve uygulanmasına dair çalışmalarında yardımcı olmak ve danışma görevi yapmak üzere, başkanlıklarında bir grev ve lokavt danışma kurulu kurabilirler.

Kurullarda, il merkezlerinde, emniyet müdürü, il jandarma alay komutanı, çalışma ve sosyal güvenlik bölge müdürü veya görevlendireceği bir yetkili sağlık ve sosyal yardım müdürüyle valinin uygun göreceği diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarının yöneticileri, ilçe merkezlerinde, emniyet amiri veya emniyet komiseri, ilçe, jandarma bölük komutanı, hükümet tabibi, bulunmadığı yerlerde bu görevi yürüten resmi tabiple kaymakamın uygun göreceği diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarının yöneticileri bulunur.

Grev ve lokavt danışma kurulları, grev ve lokavt sırasında çıkabilecek olayları, ihtiyaçların karşılanmasında ve hizmetlerin yürütülmesinde görülebilecek aksamaları, bunlara karşı alınması gerekli tedbirleri görüşür; uygulamaları takip ederek gerekirse yeni tedbirler tesbit eder; bedelleri 23 üncü madde gereğince karşılanacak olanlar dışında kalan emek, araç ve maddelerin bedelleriyle kullanma karşılıklarının nereden ve nasıl ödeneceğini karara bağlar.

Kurul, gerektiğinde, ilgili işçi ve işveren temsilcilerinin görüşlerini alabilir.

Alınan kararlar bir tutanakla belirlenir.

Kurulun yazı işleri, polis bölgelerinde emniyet müdürü, emniyet amiri veya komiseri, Jandarma bölgelerinde il jandarma alay komutanı, ilçe jandarma bölük komutanı tarafından yürütülür.

İşyerlerinde Alınacak Tedbirlerin Planlanması

Madde 4 - Vali ve kaymakamlarca, zabıta makamlarına, hangi işyerleri veya işyeri için olduğu da belirtilmek suretiyle grev ve lokavt sırasında alınabilecek emniyet, inzibat, koruma ve sağlık tedbirlerini öngören, işyerlerinin özelliklerine göre her işyeri için ayrı ayrı veya genel nitelikte bir grev ve lokavt tedbirler planı hazırlattırılır.

Bu planlar, durum ve şartlara göre değiştirilir, düzeltilir veya yeniden düzenlenir.

Grev ve lokavt kararı alınan işyerlerine ait tedbirler planı, vali ve kaymakamlarca kendisinden yardım istenebilecek en yakın askeri kuvvet komuta-kaymakamlarca valiliğe gönderilir.

Planlarda Yer Alacak Hususlar

Madde 5 - Grev ve Lokavt tedbirler planında:

A) İşyerinin güvenliğini, işyerindeki makine, demirbaş eşya, araç, gereç, hayvan ve bitkilerin korunmasını, sürekli olması teknik yönden zaruri bulunan işlerin sürdürülmesini, ham, yarı mamul ve mamul maddelerin bozulmasını sağlayacak tedbirler,

B) Güvenlik kuvvetlerinin nokta ve devriye görevlerinin yerine getirilmesine dair esaslar,

C) Grev ve lokavt uygulanan işyerlerine giren ve çıkan taşıtların denetimine dair esaslar,

D) Ziyaretçilerle ilgili olarak alınacak tedbirler,

E) İşyerlerine giriş ve çıkışlarda uyulması gereken esaslar,

F) Sağlık işlerinin yürütülmesi ve sağlığın korunmasıyla ilgili tedbirler,

G) İşyerlerinin özelliğine göre alınabilecek diğer tedbirler yer alır.

Planların yapılmasında Gözönünde Bulundurulacak Hususlar

Madde 6 - Grev ve Lokavt tedbirler planının yapılmasında aşağıdaki hususlar gözönünde bulundurulur.

A) İşyerlerindeki personel sayısı, malzemeler, makineler, araç ve gereçler,

B) Güvenlik kuvvetlerinin genel olarak görevleri,

C) Her Güvenlik Kuvvetinin ayrı ayrı görevleri

D) Güvenlik kuvvetlerinin ulaşım, haberleşme, beslenme, ilkyardım ve sağlık hizmetleri

Hazır Kuvvet

Madde 7 - Grev ve lokavtlarda, gerektiğinde kullanılmak üzere ayrı bir güvenlik kuvveti sürekli olarak hazır bulundurulur.

Güvenlik ve İnzibat Noktaları

Madde 8 - Grev ve Lokavt ilanıyla birlikte, işyerinin hizmetin gereklerine uygun düşecek yerlerinde, mülkiye amiriyle telli veya telsiz bağlantısı olan, sürekli veya geçici güvenlik ve inzibat noktaları kurulur.

Kuvvetlerin Kullanılmasında Öncelik Sırası

Madde 9 - Grev ve lokavtlarda, güvenlik kuvvetleri aşağıdaki öncelik sırasına göre kullanılır.

A) Mahalli güvenlik kuvvetleri

B) Jandarma komanda birlikleri

Topluluklar ve Trafik Düzeniyle İlgili Tedbirler
Madde 10 - Grev ve Lokavtlarda ;

- A) İşyerinin bulunduğu alanda bir topluluğun meydana gelmemesi için önceden gerekli güvenlik tedbirleri alınır; gerekliyse trafik akımı için yeni düzenlemeler yapılır; buna rağmen bir seyirci topluluğu meydana gelmişse, olay yerinden uzaklaştırılır.
- B) Kamu düzenini bozacak toplumsal hareketlerin ortaya çıkabileceği yerlerde yaya veya motorlu devriye görevlendirilir ;
- C) Greve katıldıkları veya lokavta uğradıkları halde işyeri veya çevresinden ayrılmayanlar veya topluluk meydana getirenler, ayrılmaları ve dağılmaları için ikaz edilir; ikaza uymayanlar ,Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun toplulukların dağıtılmasıyla ilgili hükümleri uygulanarak dağıtılır.

Yukarıda öngörülen tedbirlerin uygulanmasında, varsa, işyerindeki özel güvenlik personelinin de yararlanılabilir.

İkaz ve Tutanak

Madde 11 - Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun grev ve lokavtlarda yerine getirilmesini öngördüğü mükellefiyetlere toplu olarak aykırı hareket olunması veya kamu düzenini bozacak toplu hareketlere girişilmesi hallerinde, mülkiye amiri tarafından veya görevlendireceği bir memur vasıtasıyla ilgililere ikazda bulunulur. İkaz, gerektiğinde,, ses yayın cihazlarıyla bir kaç defa tekrar edilir ve durumu tevsik eden bir tutanak düzenlenir.

Aykırı Hareketler

Madde 12 - Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun Grev ve Lokavtlarda yerine getirilmesini öngördüğü mükellefiyetlere, mülkiye amirlerince alınan tedbirlere uymayanlar,

kamu düzenini bozma teşebbüsünde bulunanlar, yakalanarak tesirsiz hale getirilir; olay yerinden uzaklaştırılır.

Takalama sırasında, sanık açık alandaysa, bulunduğu yer güvenlik görevlileri ve uygun araç ve gereçlerle çevrilir; kapalı alandaysa içerde ve kapılarda gerekli tedbirler alınır.

İşyeri ve Çevresindeki Tedbirler

Madde 13 - A) Grev ve lokavt uygulanan işyerine ateşli silahların patlayıcı, yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, zehirleyici ve benzeri maddelerin, taş, sopa, demir veya lastik çubukların, baya teli ve zinciri gibi kesici ve delici araç ve gereçlerin, gazların sokulması önlenir.

- B) Üzerinde "bu işyerinde grev vardır", "bu işyerinde lokavt vardır" ibaresi dışında yazılı bulunan afiş, pankart, döviz, resim, levha ve benzerlerinin suç işlemeye kışkırtan söz ve görüntü ihtiva eden elektronik araç ve gereçlerin grev ve lokavt uygulanan işyeri ve çevresine sokulması önlenir.
- C) Grev ve lokavt uygulanan işyeri ve çevresinde, kanunla, öngörülmüş bulunan şartların mevcudiyeti halinde, kişilerin üstü araçları, eşyası, mülkiye amirinin emriyle aranır ve bulunan suç delili niteliğindeki maddelere el konur.
- D) İşyeri ve çevresinde, işçiyi kanundışı fiillere teşvik edici ve kışkırtıcı mahiyette yazılar ihtiva eden gazete, dergi, broşür, kitap el ve duvar ilanlarının dağıtılmasının önlenmesi ve toplanması için mahalli Cumhuriyet Savcılığından talepte bulunulur.
- E) Grev ve Lokavtlarda, işlenen fiiller / yapılan görüşmeler, gerekirse, ses alma cihazlarıyla, fotoğraf veya filmle tesbit edilir.

Engellemelere Karşı Tedbirler

Madde 14- Grev ve lokavt uygulanan işyerlerinden ayrılmak zorunda bulunan, greve katılmayan, katılmaktan vazgeçen veya grev ve lokavt dışında kalan işçiler, çalışma ve sosyal güvenlik bölge müdürlüğünce, mülkiye amirliğine bildirilir.

Grev ve lokavtlarda işçilerin işyerinden ayrılmalarına, greve katılmayan katılmaktan vazgeçen veya grev ve lokavt dışında kalanların işyerine girip çıkmalarına engel olunmasına karşı gerekli tedbirler alınır.

Baskı ve Propagandaya Karşı Tedbirler

Madde 15- Grev ve lokavtın başlamasıyla işyerinden ayrılmak zorunda bulunan işçilerin, greve katılmayan, katılmaktan vazgeçen veya grev ve lokavt dışında kalan işçiler ve çevre halkı üzerinde, kanundışı fiiller için baskı ve propaganda yapmalarına karşı gerekli tedbirler alınır.

İşyeri Önünde ve Civarındaki Yasak Fiillere Karşı Tedbirler

Madde 16- Grev ve lokavt uygulanan işyerinin önünde ve civarında beklenmesi, sazlı sözlü toplantılar, eğlenceler düzenlenmesi ve benzeri yollarla işçilerin heyecanlarının ayakta tutulmasına engel olunur.

Grev ve Lokavt Gözcüleri

Madde 17- Grev ve lokavt ilan eden sendikalarca, grev ve lokavt gözcülüğü yapacak olanlar, görev yerleri ve zamanları bunların göreve başlamalarından en az iki saat önce, mülkiye amirliğine, bir çizelge halinde bildirilir.

Gözcülerin Kanuna uygun davranıp davranmadıkları, çalışma ve sosyal güvenlik bölge müdürlüğü ve güvenlik kuvvetlerince denetlenir.

Kanuna aykırı davranışlara karşı gerekli tedbirler alınır.

İşyeri ve çevresinde, grevciler veya grev gözcüleri için işçiler veya işçi sendikası tarafından kulübe, baraka ve çadır gibi barınma yerleri yapılması için gerekli tedbirler alınır; yapılanlar yıktırılır.

Stok Tesbiti, Mal Çıkarılması ve Sokulmasıyla İlgili Tedbirler

Madde 18- İşyerinde mevcut stoklar, araç ve gereçler, mülkiye amirlerinin talebi üzerine çalışma ve sosyal güvenlik bölge müdürlüğünce veya mülkiye amiri tarafından belirlenecek görevlilerce grev ve lokavtın başlamasından önceki altı iş günü içerisinde tesbit edilir.

tespit olunan stoklarla çalışan işçilerin grev süresince azaltılan malların işverence işyerinden çıkarılmasına, satılmasına, işyeri için gerekli maddelerin, araç ve gereçlerin işyerine sokulmasına engel olunmasına karşı gerekli tedbirler alınır.

Bunlar dışında, hiçbir ürünün veya stok edilen maddenin işveren tarafından dışarıya çıkarılmasına, satılmasına ve işyeri için gerekli olmayan maddelerin, araç ve gereçlerin işyerine sokulmasına güvenlik kuvvetlerince izin verilmez.

İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen işlemler sırasında, mülkiye amirlerince gerekli görülürse, çalışma ve sosyal güvenlik bölge müdürlüğünden bir görevli veya bir iş müfettişi yahut mülkiye amirince uygun görülen bir memur, güvenlik kuvvetlerine yardımcı olur.

İşçilerin Konutlarda Oturma Haklarının Korunması

Madde 19 - Grev ve lokavtın başlamasından itibaren doksan günlük süre içinde, greve katılan veya lokavta uğrayan işçilerin işverence sağlanmış konutlardan çıkarılmasına veya grev ve lokavt süresince bu konutların su, gaz, aydınlatma ve ısıtma hizmetlerinin kesilmesine veya kısıntıya uğratılmasına karşı, mülkiye amirlerince, gerekli tedbirler alınır.

Valilik Genel Emirleri

Madde 20 - Grev ve lokavtlarda, valiler halkın sağlığı ve günlük hayatı için zaruri bulunan ihtiyaçların karşılanmasında ve hizmetlerin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek aksamaları gidermek amacıyla alacakları tedbirleri, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 9 uncu maddesinin (Ç) fıkrası gereğince, genel emirler şeklinde ilan edebilirler.

Zaruri İhtiyaçların Karşılanması ve Sağlık İşçilerinin Düzenlenmesi

Madde 21 - Grev ve lokavtlarda, halkın beslenmesi, ısınması, temizlenmesi, aydınlanması, sağlığının korunması ve tedavisi için zaruri bulunan madde ilaç, araç ve gereçlerin yapımı, alımı, depolanması, satımı, dağıtımı, sağlığa zararlı besin maddelerinin ve diğer maddelerin yok edilmesi, kanalizasyon, lağım, temizleme, aydınlatma, ulaşım, haberleşme hizmetlerinin yürütülmesi, mülkiye amirlerince kanuni yetkiler çerçevesinde yapılacak düzenlemeler, teşebbüsler ve alınacak tedbirlerle sağlanır.

Zaruri İhtiyaç Maddelerinin Sağlanması

Madde 22 - Mülkiye amirleri, halkın günlük hayatı için zaruri olan ve grev ve lokavt dolayısıyla sağlanmasında güçlük çekilen ihtiyaç maddelerini, il veya ilçe sınırları içinden veya dışından getirebilirler.

Mal Bedelleri

Madde 23 - 22 nci madde gereğince sağlanan ihtiyaç maddeleri, maliye, özel idare ve belediyeden görevlendirilecek ve işlerinden başkanını mülkiye amirinin belirleyeceği bir kurulca tespit olunan ve mülkiye amirince onaylanan bedel üzerinden halka dağıtılır.

Gayrimenkul İhtiyacının Karşılanması

Madde 24 - Bu tüzükte öngörülen tedbirler için gerekli olması halinde, kamu idare, kurum ve kuruluşlarının arazi, arsa, bina ve tesislerinden faydalanılabılır.

Yürürlük

Madde 25 - 5/5/1983 günlü ve 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 50 nci maddesine dayanılarak hazırlanmış ve Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri Resmi Gazete'de yayımı gününde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 26 - Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2.4.4792 Sayılı Yasa Değişikliği

Özal Hükümeti işçilerin sosyal güvenlik haklarını geriye .ö:irme planını daha ileri ölçülerde uygulayabilmek, sigorta işlemlerinde işçi denetimini en aza indirebilmek düşüncesiyle hazırladığı 4792 sayılı SSK Kuruluş Yasası değişikliğini, Türk-İş'in tüm uyarılarına karşın 19.6.1986 tarihinde yürürlüğe koymuştur.

Haziran 1986'da Başkanlar Kurulu'na sunulan Yönetim Kurulu Raporunda açıklandığı üzere Türk-İş bu girişimi, şiddetle kınamış, Türk-İş Genel Sekreteri 13 Mayıs 1986'da yaptığı açıklamada "SSK Sağlık tesislerinin devrini, genel kurulun üç yılda bir istişari olarak yapılmasını, konut kredilerinin yok edilmesi girişimlerini "ağır bir dille eleştirerek "işçinin kendi müessesesi olan SSK'nın işleyiş ve denetiminde söz hakkı kaldırılmaktadır..." demişti. Türk-İş'in Yasa değişiklik önerilerine karşı görüş ve önerilerinin 29.4.1986'da 86-1070-2/14 Sayılı yazı ile bildirilmesine karşın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işçi görüşünü dikkate almamakta direnmisti.

4.6.1986 tarihinde kabul edilen ve 19.6.1986 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 3300 sayılı Kanun ile, 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 4 maddesi değiştirilmiş, iki geçici madde eklenmiş ve Yasanın 15 - 16 ve 26 ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan değişiklikler özet olarak şöyledir :

1- 4792 Sayılı Yasanın 12. Madde Değişikliği :

"Genel Kurulu" başlığını taşıyan bu madde bütün olarak değiştirilmiş ve yapılan değişiklik ile ;

-Genel Kurula, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından birer temsilcinin iştiraki sağlanmıştır.

-Genel Kurul çalışma usul ve esaslarının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesi benimsenmiştir.

2- 4792 Sayılı Yasanın 13 ncü Madde Değişikliği :

Yapılan değişiklik ile Genel Kurulun, ÜÇ YILDA BİR ve en geç Haziran ayı sonuna kadar toplanması esası benimsenmiştir.

3- 4792 Sayılı Yasanın 14 ncü Madde Değişikliği :

"Genel Kurulun Görevleri "başlığını taşıyan bu maddede yapılan değişiklik ile ;

-Evvvelce mevcut olan, Genel Kurulun, Kurumun blango ve yapılan işler raporu ile denetçi raporu üzerinde KARAR VERME yetkisi kaldırılmış, bunun yerine, Kurumun blango ve faaliyet raporu üzerinde GÖRÜŞ BİLDİRMEK, Komisyon Raporları hakkında GÖRÜŞ BİLDİRMEK, Sosyal Güvenlik konularında, DÜŞÜNCE ve DİLEKLERİNİ BİLDİRMEK, Bakanlığın isteği üzerine İSTİŞARİ MAHİYETTE KARAR ALMAK, genel kurul yetki ve görevi olarak belirlenmiştir.

Bu düzenleme ile genel kurulun etkinliği önemli ölçüde azaltılmıştır.

4- 4792 Sayılı Yasanın 20 nci Maddesinin (b) ve (d) Fıkraları Değişikliği :

Bu iki fıkroda yapılan değişiklik ile;

- b) Kurumun yedek akçelerinin, Devletin çıkardığı Tahviller yanısıra Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresince çıkartılan gelir ortaklığı ve ya hisse senetlerine yatırılması, esası benimsenmiştir.
- d) Kurum tarafından sigortalılara yapılmakta olan konut için vadeli ikraz işlemi, bundan böyle Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi kanalı ile ve yönetmelikle belirlenen esaslara göre yapılacaktır.

5- 4792 Sayılı Yasanın Sonuna İki Geçici Madde Eklenmesi :

3300 Sayılı Yasa ile eklenen İki Geçici Madde ile ;

- 1- Evvelce tahsis edilmiş bulunan Konut kredisi işlemleri ile konut kredisi tahsisatının eski hükümlere göre yapılması ve tasfiyesi benimsenmiştir.
- 2- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren ilk genel kurulun 1988 yılı engeç Haziran ayı içinde yapılması hüküm altına alınmıştır.

6- 4792 Sayılı Yasanın 15-16-26 ncı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması :

3300 sayılı Yasanın 6 ncı maddesi ile, 4792 sayılı Yasanın 15-16 ve 26 ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan değişiklik ile ;

-Kurumun "Denetçiler" tarafından denetlenmesine son verilmiştir. (Mad.15)

-Denetçiler tarafından yürütülecek işlemleri ve sonuçlarını belirleyen 16 ncı madde yürürlükten kaldırılmıştır.

Bundan böyle Kurumun, genel kurullar çerçevesinde denetimi esası getirilmiştir.

-Kurumun milli Bankalardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığının kefaleti ile ödünç para alma imkanı ortadan kaldırılmıştır. (Madde 26)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
EKONOMİK VE SOSYAL ALANDAKİ GELİŞMELER

3. TÜRK-İŞ 14. Çalışma Dönemini kapsayan günlerde uygulanmasına devam edilen ekonomik ve sosyal politika, geçtiğimiz aylarda da bilinen sonuçlarını vermiştir.

İçinde bulunduğumuz yılın ilk yedi ayında, geçmiş yılın aynı dönemine göre ithalat artmış, buna karşılık ihracat gelirinde gerileme olmuştur. Böylece dış ticaret açığı geçen yıla göre yüzde 31 oranında artarak 2.2 milyar dolar olmuştur. Dış borç ödemelerimiz sürerken, alınan yeni borçlarla yükümüz giderek artmaktadır. Faiz ödemeleri hariç 1985 yılında 25 milyar dolar olan dış borç, 1986'da 26,5 milyar dolara yükselmiştir. Eylül 1986 ayı itibariyle; yılbaşına göre liranın dolar karşısındaki kaybı yüzde 22; mark karşısında ise yüzde 50 oranında olmuştur. Aynı dönemde, Cumhuriyet altının fiyatı yüzde 79; külçe altının fiyatı ise yüzde 68 oranında artmıştır. Piyasaya sürülen para miktarı olan emisyon, ara seçim kararı alınmasından sonraki yaklaşık ikibuçuk aylık süre içerisinde 293 milyar lira artarak, Cumhuriyet Döneminin en yüksek miktarı olan iki trilyon liraya gelmiştir.

Seçim öncesi izlenen politikalar ve son ayların dönemsel özelliği nedeniyle yavaş seyreden enflasyon oranının, seçim sonrasına ertelenen zamların yapılmaya başlanması ile yılsonunda yüzde 40'a ulaşması beklenmektedir.

Bu arada, Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) tarafından 8 Ağustos 1986 günü yayımlanan "1986 yılı Gayri Safi Milli Hasıla İlk Geçici Tahmini" yılın ilk altı aylık verilerine dayalı olarak "sabit fiyatlarla" gelişme hızının yüzde 7.8 olarak gerçekleşeceği hesaplanmıştır.

Geçtiğimiz dönemin bir gelişmesi de, gelir dağılımı konusunda yapılan ve basında yer alan bilimsel çalışmadır. Bilindiği gibi, ülkemizde yaratılan gelirin "kişisel bölüşümü"nü gösteren en son resmi çalışma DPT tarafından 1973 yılında yapılmıştır. Önceki raporlarda belirtildiği üzere, sözkonusu yıl, Türkiye'de milli gelirin en hızlı arttığı ve milli gelirdeki artışlardan pay alabilmenin çalışanlar açısından nisbeten başarılı olduğu yıldır. Buna rağmen, nüfusun en yoksul yüzde 20'sinin milli gelirden aldığı pay yüzde 3.5; nüfusun en yüksek gelirli beşte birinin milli gelirden aldığı pay yüzde 56.5'tir. Bu durumda Türkiye, dünyada gelir dağılımı bozuk ülkeler arasında yer almaktadır. 13 yıldır hiçbir hükümetin yapmadığı gelir dağılımı çalışmasını yapan Prof.Dr. Merih Celasun'un verdiği sonuçlar, gelir dağılımının izlenen ekonomik politika sonucu daha adaletsiz ve dengesiz duruma geldiği yolundaki

TÜRK-İŞ görüşünü teyid etmektedir. Buna göre; 1983 yılında, hanelerin en fakir yüzde 20'sinin toplam gelirden aldığı pay yüzde 2,6'ya düşerken, hanelerin en zengin yüzde 20 sinin toplam gelirdeki payı yüzde 55.9 olmuştur. Böylece 1973 yılında zenginle fakir arasındaki fark 16 kat iken, 1983 yılında 21,5 kat olmuştur.

Gelir dağılımında ücretliler aleyhine meydana gelen gelişmeleri yansıtan diğer bir gösterge, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından yayınlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışmasında da görülmektedir. Ekim 1986'da yayınlanan çalışmanın sonuçlarına göre, yaratılan katma değerın üretim faktörleri arasındaki bölüşümü ücretliler aleyhine sürmektedir. Katma değerden 1983 yılında yüzde 55.5 oranında pay alan ücretliler 1984'de yüzde 46.4, 1985'de yüzde 40.4 oranında gerilemişlerdir. Buna karşılık karın payı aynı yıllar itibariyle sürekli artarak sırasıyla yüzde 15.4, yüzde 31 ve yüzde 34.5 olarak gerçekleşmiştir. Yürürlükteki ekonomik yapı içinde çalışanların gelirleri bir taraftan enflasyon karşısında aşınırken, öte yandan yaratılan katma değerden aldıkları pay düşmüştür. Buna karşılık karlar artmıştır. Böylece 1980'li yılların başında uygulamaya konulan ekonomik politikaların özü olan çalışanların sermaye birikimi kaynağı durumuna getirilmesi amacı gerçekleştirilmektedir.

28/29 Kasım 1985 günlerinde yapılan Başkanlar Kuruluna sunulan Çalışma Raporu'nun üçüncü bölümünde yer alan ücret-fiyat alanındaki veriler, daha sonra meydana gelen gelişmeler gözönünde tutularak yeniden düzenlendiğinde; 1983 yılı baz kabul edilirse, işçi ücretlerinin, gelir vergisinde yapılan indirimle rağmen yüzde 26,2 , vergi iadesi kapsama alındığında yüzde 21.9 oranlarında gerilediği görülmektedir. Sadece 1986 yılında işçi ücretlerindeki aşınma yüzde 13 oranındadır.

Kuşkusuz bu olumsuz tablo, daha önceki raporlarımızda ayrıntılı olarak belirtilmiş üzere, izlenen ekonomik politikadan kaynaklanmaktadır. Söz konusu politikanın gerektirdiği sendikal ve toplu pazarlık hakkının sınırlandırılması sonucudur. 1986 yılı içerisinde süresi sona eren toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde ileri sürülen ücret zam oranları, yılbaşında deklare edilen enflasyon tahmini hesaplarına dayalı, geçerliliği bulunmayan, müdahaleli bir tutumla kabul ettirilmeye çalışılmıştır. Toplu iş sözleşmelerinde karşılaşılan tek yanlı tutumun doğurduğu bir sonuç da; aynı yıl için farklı zam oranlarının tesbitidir. Toplu iş sözleşmelerinin ikinci yılı 1986'da sona erecek olan işçilere yüzde 23 oranında zam yapılması ön görülmüşken, süresi 1986'da başlayacak toplu iş sözleşmelerine uygulanacak ücret zammı yüzde 28 + 2000 olarak kabul edilmiştir. Bu sözleşmelere uygulanacak ikinci yıl ücret zammı ise yüzde 23'tür Kamu kesiminde belirlenen ilkeler, özel kesim için de yol gösterici olmuş ve özel kesimde imzalanan toplu iş sözleşmelerinde de benzeri durumlar söz konusu olmuştur.

Konfederasyonumuza bağılı sendikalara üye yaklaşık 400 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi, içinde bulunduğumuz yılda şimdiye kadar imzalanmış olup, 300 bin işçiyi kapsayacak sözleşmelerden bazılarının görüşmeleri bugünlerde başlamıştır.

Öte yandan 1986 yılı içerisinde görüşmeleri süren toplu iş sözleşmelerinden uyuşmazlık çıktığı için YHK'nun bağıtladığı sözleşmeler de; idari hükümleri düzenleyen maddelerde iş yasası ve ilgili mevzuatla tanınan asgari düzeydeki haklar paralelinde düzenlemeler yapıldığı, ücret zamlarında belirlenmiş tavanın üstüne çıkılmadığı görülmektedir. Sosyal yardımlarda ise, teamül haline gelen ödeme kalemleri dışında teklifleri dikkate almayan ve mevcutlara sınırlı ölçüde zam sözkonusu olmuştur.

Bilindiği gibi asgari ücret en son 1 Ekim 1985 gününden itibaren geçerli olmak üzere sanayi ve hizmet kesimi için 1330.-TL/gün olarak belirlenmiştir. Bu tutardan bekar bir işçinin eline o gün kesintilerden sonra 927.- lira geçmekteydi. Enaz geçim indiriminde yapılan değişikliğin sonucu bugün aynı işçinin eline 934,5 lira geçmektedir. Asgari ücretin en son tesbitinin üzerinden geçen bir yıl da, bu alanda da gerileme ve satın alma gücünde aşınma meydana gelmiştir. Hatırlanacağı gibi, asgari ücret tesbit komisyonunun belirlediği tutarın yüzde 44'ü besin harcamaları içindir. Buna göre; 1985 Eylül'nde 408 lira olarak kabul edilen besin harcaması ile 325 gram peynir; 2,1 kilo şeker; 255 gram et, bir kilo kurufasulye alınabiliyorken; 1986 Eylül'nde; 257 gram peynir; 1,7 kilo şeker; 187 gram et, 357 gram kurufasulye alınabilmektedir. Bu aşınmayı gözönünde tutan Konfederasyonumuz, Asgari Ücretin yeniden tesbiti gereğini gündeme getirmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TEŞKİLATLANMA ÇALIŞMALARI

4. TÜRK-İŞ 13. Genel Kurulu'nda alınan kararlar doğrultusundaki Teşkilatlanma çalışmaları, geçtiğimiz dönemde de, TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Genel Sekreteri ve Uzmanlarınca aralıksız olarak sürdürülmüştür.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2821 sayılı Sendikalar Yasası'nın 60. maddesi gereğince, toplu iş sözleşme yetkisine esas istatistiklerle ilgili olarak yayımlanan Temmuz 1986 ayındaki tebliğ, Konfederasyonum üyesi örgütlerin yoğun çalışma ve gelişmesini ortaya koymaktadır. Ülke genelinde geniş ve yaygın örgütlenmeye sahip bulunan sendikalarımızın ortak amaç ve hedefler doğrultusunda koordineli bir çalışma yapabilmelerini sağlamaya dönük olarak sürdürülen çalışmalar olumlu sonuçlar vermektedir.

4.1. Eylem Kararları Uygulama Hazırlığı ve Koordinasyonu :

Raporun; "İşçi Hak ve Özgürlüklerini Koruma ve Geliştirme Çalışmaları"nın yer aldığı birinci bölümünde değinilen eylem kararlarının ön hazırlıklarının yapılması, koordinasyonu ve uygulanması çalışmaları TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve uzmanları tarafından yürütülmüş, ayrıca sendika ve şube genel kurullarına katılmıştır.

BESİNCİ BÖLÜM
EĞİTİM ÇALIŞMALARI

5. 1986 yılı TÜRK-İŞ Eğitim planı çerçevesi içerisinde uygulamaya konulmuş olan eğitim çalışmalarımız bu dönem içerisinde de devam etmiş olup, gerçekleştirilen faaliyetlerimiz aşağıda gösterilmiştir:

5.1. Seminerler

1986 eğitim programları içinde yer alan "sendikacılık ve liderlik", "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" ile "Kadın İşçiler" seminerlerine bu dönem içerisinde de devam edilmiş, 6 ilde yapılan seminerlere 216 kursiyer iştirak etmiştir.

Yapılan seminerler şöyledir:

Sıra No	Tarihi	Yer	Konu	Katılım
1	16-20 Haziran 1986	AYDIN	Sendikacılık Liderlik	24
2	17-20 Haziran 1986	SİVAS	Kadın İşçiler	33
3	24-27 Haziran 1986	ERZURUM	İşçi Sağlığı-İş Güvenliği	40
4	7-11 Temmuz 1986	BALIKESİR	Sendikacılık Liderlik	37
5	8-11 Temmuz 1986	DİYARBAKIR	Kadın İşçiler	40
6	14-18 Temmuz 1986	GAZİANTEP	Sendikacılık Liderlik	42

Bu programlara ilave olarak, sendikacılığın temel felsefesinin yeniden işlendiği, işçilerin ve sendikacılığın içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durumun ele alındığı ve TÜRK-İŞ'in özellikle 12 Eylül 1980 sonrası faaliyetlerinin açıklandığı ikişer günlük "SENDİKACILIK HAREKETLERİ VE TÜRK-İŞ'İN FAALİYETLERİ" konulu seri seminerler düzenlenmiştir. Özellikle seçim yapılmamış illerin tercih edildiği söz konusu seminerlere toplam 10 il'de 1285 kursiyer iştirak etmiştir.

Programın içeriği gereği, seminerlerin zamanında hazır bulunarak konuşmalarını yapmışlardır. Türk-İş Yönetim Kurulu üyeleri

Seminere, programın uygulandığı illerdeki sendika şube yöneticileri işyeri baştemsilci ve temsilcileri katılmışlardır.

Seminerlerin ilk günü açılış konuşmalarını müteakip, üniversite öğretim üyeleri Sendikalar yasası, Dernekler Yasasının ilgili maddelerini ve Toplantı, Gösteri ve Yürüyüş Yasası ve Uygulamalarını işlemişlerdir. İkinci gün ise Türk-İş'in faaliyetleri anlatılmış ve bu faaliyetlere ilişkin video bant kursiyerlere gösterilmiştir.

Yapılan seminerler şöyledir ;

Sıra No.	TARİH		YER	KATILIM
1-	25-26 Ağustos	1986	ZONGULDAK	181
2-	28-29 Ağustos	1986	MANİSA	120
3-	28-29 Ağustos	1986	İZMİR	110
4-	1-2 Eylül	1986	SAMSUN	209
5-	4-5 Eylül	1986	GAZİANTEP	157
6-	8-9 Eylül	1986	ERZURUM	143
7-	11-12 Eylül	1986	NİĞDE	96
8-	18-19 Eylül	1986	İSTANBUL	86
9-	22-23 Eylül	1986	ANKARA	68
10-	23-24 Eylül	1986	ERZİNCAN	115

5.2. SAMSUN EĞİTİM SİTESİ ÇALIŞMALARI

Samsun'da faaliyette bulunan Eğitim Sitesi'nde başlatılan üye sendikalarımız seminer programları sürmekte olup, bu dönem içerisinde sendikalarca gerçekleştirilen programlar aşağıda gösterilmiştir.

Tarih	Sendika Adı
14-18 Nisan 1986	Koop-İş
28 Nisan - 2 Mayıs 1986	Demiryol-İş
23 Haziran- 4 Temmuz 1986	Şeker-İş
29 Haziran- 3 Temmuz 1986	Teksif
25-29 Ağustos 1986	Tes-İş

5.3. ÜNİVERSİTE/TÜRK-İŞ,ORTAK MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM PROJESİ ÇALIŞMALARI

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Teknik Eğitim Fakültelerinin,işçilerin mesleki bilgi ve becerilerinin eğitim vasıtasıyla arttırılmasına yönelik işbirliği önerisi Genel Eğitim Sekreterliği ve Türk-İş Eğitim Müdürlüğünce değerlendirilmiş ve anılan fakültelerle 19.6.1986 tarihinde birer protokol imzalanmıştır.

Ülkemizde işçi kuruluştur ile Üniversiteler arasında mesleki eğitim amaçlı ilk protokol olma özelliğini taşıyan bu protokollere göre; kursların ilk başlama tarihi ile eğitim programlarının esasları,kurs sayısı ve süreleri taraflarca daha sonra yapılan toplantılarda belirlenmiştir.

Eğitim programları teorik ve pratik olarak uygulamalı bir biçimde yürütülecektir. Gerektiğinde Dekanlıkların görüşü alınarak işverenlerle de temas kurularak uygulamaların etkinleştirilmesi sağlanacaktır. Fakülte öğretim üyeleri tarafından eğitilecek işçilere kurs sonunda Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca aynı nitelikli eğitimden geçmiş kişilere verilen sertifika geçerliliğinde sertifika verilerek,mesleki ehliyeteye sahip olmaları sağlanacaktır.

Taraflardan biri feshini istemedikçe her yıl kendiliğinden yenilenecek olan bu protokollerin imzalanmasından sonra taraflardan teşekkür eden daimi teknik bir komisyon bu çalışmaları yürütmektedir,

Konfederasyonumuz,açılacak kurslarla ilgili bilgileri ve konu ile ilgili bir anket formunu 27.6.1986 gün ve 36-1506-5/43 sayılı genelge ekinde bağlı kuruluşlarımıza göndermiştir. Anket formlarında belirlenen taleplere göre fakültelerce hazırlanan kursların eğitim programları fizibiliteleri Konfederasyonumuz Yönetim Kuruluna takdim edilmiş olup,çalışmalar aralıksız sürdürülmektedir.

5.4. Diğer Faaliyetlerimiz

Sözkonusu dönemde yapılan eğitim programlarında kullanılmak üzere basımı yapılan ve uygulanan seminerlerde kursiyerlere dağıtılmış bulunan"Seminer Ders Notları"nın, kursiyerlerden alınan"değerlendirme raporları" ışığında geliştirilerek 1987 yılında bastırılması çalışmaları sürdürülmektedir. Yine aynı dönemde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği için "deneme" ders notu hazırlanıp bastırılarak dağıtılmıştır. Deneme niteliği gözönünde bulundurularak az sayıda basımı yapılan ders notlarının yeni basımı 1987 yılında, gelişmeler ışığında yapılacaktır.

1984-1985 yıllarında gerçekleştirilen I.II.Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konferanslarına sunulan tebliğler kitap haline getirilerek, geçmiş dönem yapılan III.Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konferansı'nda dağıtılmıştır.

İşçi Sağlığı İş Güvenliği konusundaki en büyük eksikliklerden birisi olan ve ders malzemesi olarak kullanılması gereken İşçi Sağlığı İş Güvenliği ikaz afişlerinden 12 adet ~~ekiz~~ hazırlanmış olup, bunlardan üçü bastırılmış ve bu dönem içerisindeki derslerde kullanılmış ve dağıtılmıştır. Ayrıca ihtiyacı olan sendikalarımızın talepleri de karşılanmıştır.

Bu faaliyetlere ilaveten yine İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konusunda Türk Metal Teksif/ve Tes-İş Sendikalarımızın düzenlemiş oldukları seminerlere yönetici ve eğitici olarak katılmıştır.

Bu dönem içerisinde Tübitak genel merkezinde 22.7.1985 tarihinde benzen ile ilgili yapılan toplantıya iştirak edilmiştir. Yine Sabancı Holding bünyesinde bulunan bir fabrika tarafından çıkarılmakta olan yeni bir kumaş türünün İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği açısından Adana'ya gidilerek bahis konusu işyerinde önemi bakımından incelenmesi yapılmıştır.

30 Mayıs 1986 tarihinde de "panel Danışmanlık" tarafından düzenlenen İş Güvenliği Pratik Çözüm Yolları konulu seminere katılmış ve Türk-İş Olarak görüşlerimiz belirtilmiştir.

Eğitim büromuzca, Genel Eğitim Sekreterinin talimatı doğrultusunda Halk Sağlığı konusunda Unesco Türkiye Milli Komisyonu'nun toplantılarına katılmıştır.

5.5. İşçi Sağlığı ve Aile Planlanması Proje Çalışmaları

Konfederasyonumuzun FPIA ile işbirliği içinde yürüttüğü "İşçi Sağlığı ve Aile Planlaması" çalışmaları belirlenen program çerçevesinde devam etmektedir.

Bu dönem içerisinde hizmete devam etmekte olan Aile Planlaması Klinikleri'nin bulunduğu illerimizde ki eğitim çalışmaları aralıksız sürmektedir. Bir önceki "Çalışma Raporu"muzun (5.9. bölümünde) sözü edilen Aile Planlaması Klinikleri'nin açılışları Haziran ayında gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu dönem içinde sürdürülen seminerlerle 3 yerde eğitim yapılmış olup, bunlardan 2740 işçi faydalanmıştır.

5.6. TÜRK-İŞ/ PATHFINDER Demografi Projesi Çalışmaları

Konfederasyonumuzun Patfinder Vakfı'nın katkısı ile yürütmekte olduğu "İşyeri Aile Planlaması ve Ana -Çocuk Sağlığı Eğitim Hizmetleri "projesi Ekim 86 ayının sonunda yürürlük süresini doldurmaktadır.

ALTINCI BÖLÜM

SOSYAL POLİTİKA, ARAŞTIRMA ve DÖKÜMANTASYON MERKEZİ ÇALIŞMALARI

6. TÜRK-İŞ Sosyal Politika,Araştırma ve Dökümantasyon Merkezi'nin çalışmaları,geçtiğimiz dönemde de, belirlenen ilkeler doğrultusunda sürdürülmüştür. Ülkemizde meydana gelen ekonomik ve sosyal gelişmelerin, alınan kararların çalışma hayatına etkilerinin izlenerek, TÜRK-İŞ görüş ve önerileri doğrultusunda kamuoyu yaratılmasına katkıda bulunmak çalışmaların temeli olmaktadır.

Ayrıca,Yönetim Kurulu'muzun çalışmalarına esas olmak üzere,merkez faaliyetleri kapsamında bulunan konular hakkında rapor hazırlanmasına devam edilmektedir.Çalışma hayatını ilgilendiren konularda düzenlenen toplantı ve seminerlere verilen görev gereği iştirak edilerek Konfederasyonumuzun görüşleri açıklanmıştır.

Bu çalışmaların yanı sıra, Bakanlıklardan,Sendikalarımızdan,Basın ve Üniversite temsilcilerinden,öğrencilerden merkezimizi ilgilendiren konularda yapılan bilgi taleplerinin karşılanmasına ve çalışmalarına yardımcı olmaya devam edilmiştir. Bu kapsamda, 1986 yılı içinde yapılmaya başlanan sendika ve şube genel kurullarına sunulacak çalışma raporuyla ilgili olarak yoğunlaşan bilgi ve veri talepleri de karşılanmaktadır.

Merkez birimi içerisinde yer alan kütüphane ve dökümantasyon çalışmaları da tesbit edilen program çerçevesinde yürütülmektedir. Günlük gazetelerin çalışma hayatına yer veren bölümleri kesilip konulara göre tasnifi yapılarak dosyalanmaktadır. Süreli ve süresiz yayınların izlendiği ve ihtiyaç halinde kullanıma sunulduğu sözkonusu çalışmalar daha etkin ve yaygın duruma getirilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MERKEZİ ÇALIŞMALARI

7. TÜRK-İŞ Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu,bu dönem içinde,Konfederasyonumuzun alınan kararlar doğrultusunda uyguladığı eylemlere yönelik tüm çalışmalarında basınla ilişkiler ve yayın faaliyetlerini,amacımıza uygun şekilde yürütmüştür.Raporumuzun işçi hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme çalışmalarının açıklandığı birinci bölümde yer alan illerde düzenlenen işçi katılımlı basın toplantılarında büromuz kendisine verilen görevleri eksiksiz uygulamış; toplantıların gereken etkinliğe ulaşması görevini yerine getirmiştir.

7.1. TÜRK-İŞ Dergisi

Büromuzun en önemli faaliyetini teşkil eden TÜRK-İŞ Dergisi yayını kesintisiz sürmekte ve Dergimiz,hergün biraz daha beğeni kazanmaktadır.

Sendikalarımızdan bilgi geldiği sürece, bu bilgilere TÜRK-İŞ Dergisinde hiçbir ayırım yapılmadan ve memnuniyetle yer verilmektedir. Ancak Eskişehir Mitingi'nin yer aldığı Dergi'de dört sendikamıza ait pankartlı grup resminin bulunmaması tamamıyla bu dört resmin zuhulen çekilmemiş olmasından kaynaklanmıştır. Bunun dışında, Türk-İş Dergisinde,bağlı sendikalarımıza ait resim, yazı ve makale yayınında hiçbir tercihin rol oynaması asla söz konusu olmamıştır.

Türk-İş Dergisi son aylarda, özellikle işçi sağlığı ve iş güvenliği ile tüketiciyi aydınlatma konularında,büromuz elemanlarınca hazırlanan araştırma yazılarını ek fasiküller halinde sunmak suretiyle de, yayın alanını genişletmiştir. Bu araştırmalar,hem amacımızı yansıtmaması,hem de bu amaca yönelik olarak,basına kaynak teşkil etmesi açısından yararlı olmaktadır. Her zaman belirtildiği üzere, bu defa da tekrarlamakta yarar gördüğümüz husus,sendikalarımızın Türk-İş Dergisine konu teşkil edecek her türlü faaliyetlerini zamanında iletmeleridir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

HUKUK BÜROSU ÇALIŞMALARI

8. Dönem içerisinde Hukuk Büromuzca yürütülen işler ve işlemler,aşağıda üç ana başlık altında açıklanmıştır.

8.1. Davalar :

Bir önceki raporumuzda belirtildiği üzere,İstanbul Barosu Avukatlarından Av.Necati Kurdoğlu tarafından hem Konfederasyonumuz hemde İsmail Topkar aleyhine açılmış bulunan İstanbul Şişli/ 1.Asliye Hukuk Hakimliğinin 1984/961 esas sayılı dosyası sonuçlanmış, davacının talebi reddolunmuştur. Davacı,aleyhine sonuçlanan bu davada temyiz hakkını kullanarak Yargıtay'dan mürafaa isteminde bulunmuştur.14.10.1986 günü Yargıtay 14.Hukuk Dairesinde anılan davanın mürafaası yapılacaktır.

Aynı kişinin Şişli 4.Asliye Hukuk Hakimliği nezdine aleyhimize açmış olduğu 1984/654 esas sayılı davanın yargılanması devam etmektedir

8.2. Mevzuat Çalışmaları :

Raporumuzun diğer bölümünde açıklanan mevzuat çalışmalarının hukuki hazırlıkları büromuz tarafından yürütülmüştür. Özellikle bu dönem içerisinde,22 Milletvekili tarafından hazırlanan 2821 sayılı yasanın 60 ncı maddesinin birinci fıkrası ile Geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi ve iki Ek Madde eklenmesine dair

teklifi ve bu teklifin TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonundaki görüşme sonucu belirleyen Komisyon Raporu üzerinde çalışılmış, yapılmak istenen değişikliklerin sendikal hayatta yol açacağı huzursuzluklar, değişiklik gerekçelerinin hukuka uygun bulunmayan yönleri tesbit edilerek görüş ve öneri raporu hazırlanmıştır.

Öte yandan Daimi Mevzuat Komisyonunun gündeminde bulunan ve çalışma hayatını ilgilendiren yasa, tüzük ve sair mevzuat tadili ve iyileştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

8.3. Diğer Çalışmalar

Genel Kurul Çalışma Raporunun büromuzla ilgili bölümünün hazırlanması, pasaj içindeki dükkanlara ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi faaliyetleri yürütülmüştür.

Üye kuruluşlarımızın gerek sözlü gerek yazılı olarak yaptıkları başvurular, hukuki çözüm yolları belirlenerek cevaplandırılmıştır. Uygulamaya açıklık getiren Yargıtay kararları takip edilerek gerek görülenler bir genelge ile üye kuruluşlarımıza duyurulmuştur.

Her dönemde olduğu üzere, çalışma hayatı ile ilgili konularda düzenlenen toplantı ve seminerler takip, olunmuş gerektiğinde Türk-İş görüşleri açıklanmıştır.

Bütün bunların dışında, sendika üyesi olsun olmasın Konfederasyonumuza dilekçe ve mektup ile başvuruda bulunan işçilerin soruları cevaplandırılmış, sözlü olarak danışanlara gerekli bilgi verilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

DIŞ İLİŞKİLER

9. Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nın 72. Dönem Konferansı 4/25 Haziran 1986 tarihleri arasında yapılmıştır. TÜRK-İŞ bu toplantıda, 30 Nisan 1986 tarihli Başkanlar Kurulu kararı istikametinde, Genel Kurul'da ve ilgili Konferans Komitesi'nde işçilerimizin karşı karşıya bulunduğu yasal çıkmazları açıklamıştır. İşçi hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme çalışmalarının yer aldığı bölümde de açıklandığı gibi, TÜRK-İŞ Genel Başkanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının kamuoyunu ILO konusunda yanıltma çabasını şiddetle eleştirmiş ve Bakanın doğru söylemediğini belgeleriyle ortaya koymuştur.

teklifi ve bu teklifin TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonundaki görüşme sonucu belirleyen Komisyon Raporu üzerinde çalışılmış, yapılmak istenen değişikliklerin sendikal hayatta yol açacağı huzursuzluklar, değişiklik gerekçelerinin hukuka uygun bulunmayan yönleri tesbit edilerek görüş ve öneri raporu hazırlanmıştır.

Öte yandan Daimi Mevzuat Komisyonunun gündeminde bulunan ve çalışma hayatını ilgilendiren yasa, tüzük ve sair mevzuat tadili ve iyileştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

8.3. Diğer Çalışmalar

Genel Kurul Çalışma Raporunun büromuzla ilgili bölümünün hazırlanması, pasaj içindeki dükkanlara ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi faaliyetleri yürütülmüştür.

Üye kuruluşlarımızın gerek sözlü gerek yazılı olarak yaptıkları başvurular, hukuki çözüm yolları belirlenerek cevaplandırılmıştır. Uygulamaya açıklık getiren Yargıtay kararları takip edilerek gerek görülenler bir genelge ile üye kuruluşlarımıza duyurulmuştur.

Her dönemde olduğu üzere, çalışma hayatı ile ilgili konularda düzenlenen toplantı ve seminerler takip, olunmuş gerektiğinde Türk-İş görüşleri açıklanmıştır.

Bütün bunların dışında, sendika üyesi olsun olmasın Konfederasyonumuza dilekçe ve mektup ile başvuruda bulunan işçilerin soruları cevaplandırılmış, sözlü olarak danışanlara gerekli bilgi verilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

DIŞ İLİŞKİLER

9. Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nın 72. Dönem Konferansı 4/25 Haziran 1936 tarihleri arasında yapılmıştır. TÜRK-İŞ bu toplantıda, 30 Nisan 1936 tarihli Başkanlar Kurulu kararı istikametinde, Genel Kurul'da ve ilgili Konferans Komitesi'nde işçilerimizin karşı karşıya bulunduğu yasal çıkmazları açıklamıştır. İşçi hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme çalışmalarının yer aldığı bölümde de açıklandığı gibi, TÜRK-İŞ Genel Başkanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının kamuoyunu ILO konusunda yanıltma çabasını şiddetle eleştirmiş ve Bakanın doğru söylemediğini belgeleriyle ortaya koymuştur.

İngiliz İşçi Sendikaları Konfederasyonu TUC tarafından Londra'da Türkiye'de Kadın Hakları, Sendikalar ve Gelişimi konulu bir konferans düzenlenmiştir. Bu konferansa TÜRK-İŞ'i temsilen Kadın Bürosu Müdürü Rahime AKDOĞAN katılmıştır.

31 Temmuz - 4 Ağustos 1986 tarihleri arasında merkezi Tunus'ta bulunan Filistin İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Jadallah MUHAMMET TÜRK-İŞ'i ziyaret etmiştir. Türk sendikaları ile Filistin ve arap işçi sendikaları arasında yakın ilişkiler kurmayı arzuladıklarını belirten Jadallah Muhamet, Ankara ve İstanbul'da sendikal incelemelerde bulunmuştur.

22 Ağustos 1986 günü Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisinin. Demokrat Parti üyesi Stephan SOLARZ TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek, geçiş dönemi ve halen içinde bulunduğumuz dönem hakkında bilgi almış, özellikle demokrasiye geçişte, ilerleme kaydedilmesine rağmen İşçi Hak ve Sendikal Özgürlükler dalındaki tıkanıklığı hayretle karşıladığını vurgulamıştır. SOLARZ'a Genel Başkan Şevket YILMAZ Türk işçisinin içinde bulunduğu sorunları anlatmıştır.

Federal Almanya Kuzey Ren Vestfalya Eyalet Meclisinin Çalışma, Sağlık, Sosyal İşler ve Mülteci Komisyonu üyelerinden oluşan 17 kişilik bir parlamenter heyet 16 Eylül 1986 günü TÜRK-İŞ'i ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaret esnasında Federal Almanya'da çalışan Türk işçilerinin mevcut sorunları ve genel konular üzerinde karşılıklı fikir alış-verişinde bulunulmuştur.

T Ü R K - İ Ş
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN
YÖNETİM KURULU

M A L İ R A P O R U

(27-28 EKİM 1986)

Konfederasyonumuzun 31.8.1986 tarihi itibariyle Mâli İşlemler neticesi Genel Kurul nedeniyle yapılmakta olan bütçe ve hesap raporu çalışmalarından dolayı özet olarak tetkiklerinize sunulmaktadır.

1- KASA HESABI

1.1.1986 tarihinden 31.8.1986 tarihine kadar;

Tahsilatlar toplamı	912.371.712,82
Ödemeler toplamı	<u>911.546.002,59</u>
31.8.1986 tarihli mevcut.....	825.710,23 TL.

2- BANKALAR HESABI

1.1.1986 tarihinden 31.8.1986 tarihine kadar;

Banka hesaplarımıza yatırılan	723.795.787,57
Banka hesaplarımızdan çekilen	<u>- 497.061.881,02</u>
31.8.1986 tarihli mevcut.....	226.733.906,55 TL.

Banka Mevcutları dökümü:

Etibank 904340 hesap	5.905.873,81
İş Bankası 372 hesap	2.212.438,92
Ziraat Bankası 26109 Hs.	9.558.898,98
Sümerbank 7792592 Hs.	23.155.697,59
Vakıflar Bank.13200 Hs. (Fon)	28.097,-
Vakıflar B.40054 Hs.	5.985.423,25
" " 25498 H.(Fon)	3.488.289.-
" " 1340/5 H.(")	100.-
" "71551 H.(Vad.)	17.615.389.-
" "71552 H.(Vad.)	35.230.777.-
" "25494 H.(Vad.)	26.114.566.-
Sümerbank 780432 (Vadeli)	37.438.356.-
Sümerbank 25200722 (")	<u>60.000.000.-</u>
Toplam.....	226.733.906,55 TL.

./..

3- ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI:

Ödenen depozitolar, kefalet alacakları personele verilen borçlar, kooperatif kredileri ve sair alacaklarımız bu grupta işleme tabi tutulmuştur. Hesap bakiyesi 5.959.025,02 TL.dir,

Depozitolar Hesabı

Genel Merkezimiz ile Bölge Temsilciliklerimizin elektrik, su,gaz vs. depozito bedeli olarak yapılan ödeme olup, 124.034.78.-TL.dir.

Kefaletler Hesabı

Sosyal Sigortalar Kurumuna kefaletten dolayı yapılan ödeme olup, 800.000.-TL.dir.

Personel Borçları

Personele 7.5.1983 tarihinden önce Toplu İş Sözleşmesi gereği verilen borç olup, yıl içinde personel borçları aylık taksitler halinde tahsil edilmeye devam edilmiştir. Hesap bakiyesi 10.000.-TL.dir.

Kooperatif Kredileri

Kooperatifçilik fonundan Ankara ve Civarı Tüketim Kooperatiflere Bölge Birliğine (TÜKOBİRLİK) geçmiş dönemlerde kooperatif kredisi olarak 1.000.000.-TL.ödenmiştir.

Muhtelif Alacaklar

Üye kuruluşlarımıza dayanışma fonundan, geçmiş dönemlerde yapılan ödemeler ile Akşam Gazetesinin Basın-İş Sendikasına devrinden sonra dava neticesi kesinleşen ve TÜRK-İŞ'e rücu eden alacaklılara yapılan ödemeler ve gazetenin devrinden dolayı bakiye alacaklarımız bu grupta işleme tabi tutulmuş olup, toplam 4.024.990,24 TL.dir. Alacaklarımızın bir kısmı dönem içinde taksitler halinde tahsil edilmiştir. Bir bölümü ise kanuni takibata alınmıştır. Takibata rağmen tahsil edilemeyenleri 1986 yılı hesap dönemi içerisinde 13.Genel Kurulumuz kararı istikametinde terkin edilecektir.

Muhtelif Alacaklar Dökümü

Basın-İş Sendikası	1.059.990,50
Bes-İş Sendikası	700+000.-
Toleyis Sendikası	731.500.-
Akşam Gazetesi	1.423.499.74
F.Anlaroğlu	★ 110.000.-
TOPLAM.....	4.024.990,24 TL.

Çeşitli Alacaklar Hesabı Dökümü

Depozito Hesabı	124.034,78
Kefaletler Hesabı	800.000,-
Personel Borçları Hesabı	10.000.-
Kooperatif Kredileri Hesabı	1.000.000.-
M.Alacaklar Hesabı	+ 4.024.990,24
Toplam.....	5.959.025,02 TL.dır.

4- AVANSLAR HESABI

Yurt içi 8 Bölge Temsilciliğimiz ve Samsun Eğitim Merkezimize gönderilen sarf avansları ile ödenen iş ve seyahat avansları bu grupta işleme tabi tutulmuştur. Dönem içerisinde Bölge Temsilcilik avansları aylık olarak kapatılmakta olup, avanslar hesabının dönem sonu bakiyesi 13.922.637,68 TL.dır.

Bölge Temsilcilik Avansları

31.8.1986 tarihi itibarıyla Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimiz avans bakiyeleri dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

İstanbul 1.Bölge Avansı	399.999,75
Eskişehir 2.Bölge "	349.999,95
İzmir 3.Bölge "	1.379.750,34
Adana 4.Bölge "	150.000.-
Sivas 5.Bölge "	245.782,63
Samsun 6.Bölge "	550.090.-
Diyarbakır 7.Bölge "	154.999,50
Bursa 8.Bölge "	609.867,-
Eğitim Merkezi "	+ 1.942.089,50
TOPLAM.....	5.782.578,67 TL.

İş Avansları

Görevli personel ile yaptırılan hizmetler karşılığı verilen iş avansları bakiyesi 7.150.484.-TL.dır.

Seyahat Avansları

Yurt içi ve yurt dışı harcırah avansı olarak görevlilere bu fasıldan yapılan ödeme olup, bakiyesi 989.575,01 TL.dır.

Avanslar Hesabı Dökümü

Bölge Temsilcilik avansları	5.782,578,67
İş avansları	7.150.484.-
Seyahat avansları hesabı	+ 989.575,01
TOPLAM.....	13.922.637,68 TL.

5- PEŞİN ÖDENEN GİDERLER

Ödemesi 1986 yılı içinde yapılmakla beraber, 1987 hesap dönemine ait olan giderler tutarı 489.665.- TL.dır.

6- SABİT DEĞERLER HESABI

Yatırımlar, Binalar, Taşıt Araçları ve Demirbaşlar hesaplarının yer aldığı, Sabit Değerler Hesabının 31.8.1986 bakiyesi 279.954.212,80 TL.dır.

Yatırımlar Hesabı:

TÜRK-İŞ İnşaat A.Ş.

Üye kuruluşlarımızla müştereken tesis edilen "TÜRK-İŞ Konut Mevzularını Geliştirme ve Gerçekleştirme A.Ş."ne 100.000.-TL. kuruluş sermayesi olarak ödenmiştir.

AKMOSAN İştiraki

Kıbrık Barış Harekatı sonrasında ulusal ihtiyaçlar yardım Fonu adı altında üyelerimiz ve üye kuruluşlarımızca oluşturulan fondan karşılanmak suretiyle TUMOSAN, TAKSON, TEMSAN ve DESİYAB'ın iştiraki ile kuruluşta bulunan Aksaray Motor Sanayii A.Ş.ne (AKMOSAN) 70.000.000.-TL. ile iştirakte bulunulmuştur.

Binalar Hesabı

Genel Merkez ve Samsun Eğitim Merkezimiz binaları ile Bölge Temsilciliklerimiz dairelerinin kayıtlı değerleri 31.8.1986 tarihi itibarıyla 131.610.039,32 TL.ye ulaşmış olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Merkez Binası	34.768.758,77
İstanbul Bölge binası	481.500,-
Eskişehir Bölge "	25.317.035,-
İzmir Bölge "	192.600,-
Adana Bölge "	327.181,90
Sivas Bölge "	8.603.550,-
Diyarbakır Bölge "	9.500.000,-
Bursa Bölge Binası	4.386.160,-
Eğitim Merkezi binası	<u>48.033.253,65</u>
TDPLAM.....	131.610.039,32 TL.

Taşıt Araçları Hesabı

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimizin hizmet otoları kayıtlı değerleri 27.063.290.- TL.dır.

Demirbaşlar Hesabı

Genel Merkezimiz, Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimiz hizmetinde kullanılmakta olan demirbaşlarımızın kayıtlı değerleri 51.180.883,48 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

./...

Merkez demirbaşları	34.090.041,31
İstanbul Bölge Demirbaşları	1.497.466,90
Eskişehir Bölge "	591.680,50
İzmir " "	569.793,85
Adana " "	1.447.118,32
Sivas " "	1.538.858.-
Samsun " "	636.422,06
Diyarbakır " "	320.993,50
Bursa " "	1.311.219,75
Eğitim Merkezi "	9.169.288,79
TOPLAM.....	51.180.883,48 TL.

Sabit Değerler Hesabı Dökümü

Yatırımlar Hesabı	70.100.000.-
Binalar Hesabı	131.610.039,32
Taşıt Araçları Hesabı	27.063.290.-
Demirbaşlar Hesabı	51.180.883,48
GENEL TOPLAM.....	279.954.212,80 TL.

7- EMANETLER HESABI

Ağustos/1986 ayı ödemelerinden yapılan kamuni tevkifatlar ile personelden tevkif edilen sendika aidatları tutarı 12.665.504,77 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Gelir Vergisi	7.765.391.-
Stopajlar	267.750.-
Damga Vergisi	136.096,50
Sigorta Primi	3.049.121,27
Sendika Aidatları	1.428.170.-
Sav.San.Des.Fonu	8.033.-
İcra Tevkifatı	10.943.-
TOPLAM.....	12.665.504,77 TL.

8- ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI

Konfederasyonumuzun borcu bulunmamaktadır. Hesap bakiyesi 580.000.-TL. Samsun Eğitim Merkezimiz Müteahhiti Nazif CEYLANDAĞ'dan bloke edilen nakit teminattır.

9- FONLAR HESABI

Karşılıkları Banka hesabımızda bloke edilmiş bulunan fonların dönem sonu bakiyesi 76.246.862,33 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Grev ve Lokavt Fonu	1.680.276,33
Kooperatifçilik Fonu	1.050.100.-
Ulusal İht.Yardım Fonu	73.516.386.-
Deprem Yard.Fonu	100.-
TOPLAM.....	76.246.862,33 TL.

10- BİLANÇO DEVİR HESABI

Gelir ve Giderlerimizin aktarıldığı bu hesap gurubunda 1.1.1986-31.8.1986 dönemi neticesinde 557.464.279.-TL. gelire mukabil 382.897.033,02 TL. harcama yapılmış ve 8 aylık faaliyet neticesinde 174.567.245,98 TL. özvarlıklarımızda artış sağlanmıştır. 1986 yılının ilk 8 aylık faaliyet dönemi sonunda gelirlerimiz ve giderlerimiz dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

1.1.1986-31.8.1986 GELİR-GİDER DÖKÜMÜ

GİDERLER	GELİRLER
YÖNETİCİ ÜCRET GİDERLERİ 14.829.973,90	ÜYELİK AİDATLARI 500.350.173.-
YÖNETİCİ YOL,GİDERLERİ 5.903.897,63	BANKA FAİZ GELİRLERİ 25.520.151.-
PERSONEL ÜCRET GİDERLERİ 168.306.132,88	MAL VARLIĞI GELİRLERİ 10.136.699.-
PERSONEL YOL.GİDERLERİ 28.037.365,09	CEZA P.FONU YARDIMI 2.437.600.-
PER.TAZ.ve SOS.Y.GİD. 15.410.957.-	BAĞIŞ GELİRLERİ 79,-
MERKEZ İDARİ GİDERLERİ 45.685.435,61	EĞT.GELİRLERİ 5.615.000,-
BÖLGE TEM.İDARİ GİD. 17.863.682,21	PROJE GELİRLERİ 10.010.867,25
ÖDENEN AİDAT GİDERLERİ 23.649.242.-	DİĞER GELİRLER 3.393.709,75
EĞİTİM MER.İDARİ GİDER. 7.345.002,50	
EĞİTİM SEMİNER GİDER. 55.865.344,20	
GİDERLER TOPLAMI 382.897.033,02	GELİRLER TOPLAMI 557.464.279,-
GELİR-GİDER MÜSBET FAR. 174.567.245,98	
GENEL TOPLAM..... 557.464.279.-	GENEL TOPLAM..... 557.464.279.-

GELİRLERİMİZ

1- Üyelik Aidatları

Gelirlerimizin esasını teşkil eden üyelik aidatlarındaki 31.8.1986 tarihi itibariyle tahsilat miktarı 500.350.173.-TL.dir.

1986 yılının ilk 8 aylık süresi içerisinde Teşkilâtımızın büyük bir bölümü aidatlarını düzenli şekilde ödemeye devam etmişlerdir.

Aksatan kuruluşlarımıza ise yazılı ve sözlü uyarılarda bulunulmuştur. Yapılan tahsilatın teşkilatlarımız itibariyle dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

./...

TEŞKİLATIN ADI	ÖDEDİĞİ AİDAT TUTARI
TARIM-İŞ SENDİKASI	13.800.000.-
T.MADEN-İŞ SENDİKASI	21.735.000.-
GENEL MADEN-İŞ SENDİKASI	14.000.000.-
PETROL-İŞ SENDİKASI	25.000.000.-
TEKGIDA-İŞ SENDİKASI	57.960.000.-
ŞEKER-İŞ SENDİKASI	10.143.000.-
TEKSİF SENDİKASI	69.000.000.-
DERİ-İŞ SENDİKASI	2.856.000.-
AĞAÇ-İŞ SENDİKASI	3.222.600.-
SELÜLOZ-İŞ SENDİKASI	-.-
BASIN-İŞ SENDİKASI	1.925.100.-
BASİSEN SENDİKASI	15.397.902.-
BASS SENDİKASI	2.428.110.-
ÇİMSE-İŞ SENDİKASI	9.512.000.-
KRİSTAL/ÇİTSER-İŞ SENDİKASI	2.500.000.-
TÜRK METAL SENDİKASI	36.225.000.-
LİKAT-İŞ SENDİKASI	4.036.500.-
YOL-İŞ SENDİKASI	46.360.000.-
TES-İŞ SENDİKASI	42.180.000.-
TEZKOOP-İŞ SENDİKASI	11.000.000.-
KOOP-İŞ SENDİKASI	2.000.000.-
TÜMTİS SENDİKASI	-.-
DEMİRYOL-İŞ SENDİKASI	17.388.000.-
TÜRKİYE DENİZCİLER SENDİKASI	5.630.400.-
HAVA-İŞ SENDİKASI	4.450.086.-
DOKGEMİ-İŞ SENDİKASI	1.583.136.-
HABER-İŞ SENDİKASI	2.379.300.-
SAĞLIK-İŞ SENDİKASI	5.399.200.-
TOLEYİS SENDİKASI	-.-
TÜRK HARB-İŞ SENDİKASI	21.297.264.-
T.G.S.	1.605.975.-
BELEDİYE-İŞ SENDİKASI	49.335.000.-
TOPLAM.....	500.350.173.- TL.

./..

2- Banka Faiz Gelirleri

31.8.1986 tarihi itibariyle bankalardaki vadeli ve vadesiz mevduatımıza tahakkuk eden faiz miktarı 25.520.151.-TL.dır.

3- Mal Varlığı Gelirleri

TÜRK-İŞ Pasajı ile Galeri bölümünün kirası olarak 8 aylık sürede 10.136.699.-TL. tahsilat yapılmıştır.

4- Ceza Paraları Fon Geliri

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ceza Paraları Fonundan 8 aylık sürede 2.437.600.-TL. tahsilat yapılmıştır.

5- Bağış Gelirleri

Demirbaş mahiyetinde bağışlanan eşyanın izdeğer üzerinden kaydı neticesi 79.-TL. bağış geliri elde edilmiştir.

6- Eğitim Gelirleri

Samsun Eğitim Merkezimizde düzenlenen seminerlerin kursiyer katılım payı olarak 5.615.000.-TL. tahsilat yapılmıştır.

7- Proje Gelirleri

Proje personelinin ücretleri ile idari giderleri karşılığı 10.010.867,25 TL. tahsilat yapılmıştır.

8- Diğer Gelirler

Yukarıda belirtilen gelir kalemleri dışında kalan muhtelif gelirler olarak dönem içerisinde bu gelir gurubundan yapılan tahsilat tutarı 3.393.709,75 TL.dır. Gelirlerimizin icmali sahife 6'da fasıllar itibariyle yapılmıştır.

GİDERLERİMİZ:

1- Yönetici, Ücret, Yolluk ve Ödenek Giderleri

1986 hesap döneminde 13.Genel Kurul Kararınca tesbit edilen miktar ~~üzerinden~~ Yönetim Kurulu ücret ve ikramiyeleri olarak brüt 14.829.973,90 TL. yurt içi ve yurt dışı yollukları olarak brüt 5.903.897,63 TL. ödeme yapılmıştır.

2- Personel Ücret, Yolluk ve Tazminat Giderleri

Personel Ücret Giderleri

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimizde görev yapan personele ücret, ikramiye ve sosyal yardımlar olarak yapılan ödemeler aşağıya çıkarılmıştır.

./..

<u>Y E R İ</u>	<u>ÖDENEN MİKTAR</u>
Merkez Personeli	94.656.519,-
İstanbul Bölge Personeli	10.403.997,55
Eskişehir Bölge Personeli	5.294.784,90
İzmir Bölge Personeli	7.656.598,45
Adana Bölge Personeli	6.213.708,45
Sivas Bölge Personeli	7.548.802,10
Samsun Bölge Personeli	5.561.675,58
Diyarbakır Bölge Personeli	9.784.320,50
Bursa Bölge Personeli	4.728.588,25
Eğitim Merkezi Personeli	9 655.773,30
Proje Personeli	7.301.364,80
TOPLAM.....	168.306.132,88

Personel Yolluk Giderleri

Merkez ve Bölge Temsilcilikleri ve Samsun Eğitim Merkezi personeline yapılan yolluk ödemeleri aşağıya çıkarılmıştır.

<u>Y E R İ</u>	<u>ÖDENEN MİKTAR</u>
Merkez Personeli Yollukları	21.646.502,50
İstanbul Bölge Personeli	804.673,90
Eskişehir Bölge Personeli	260.407,-
İzmir Bölge Personeli	390.517,-
Adana Bölge Personeli	204.448,-
Sivas Bölge Personeli	332.157,-
Samsun Bölge Personeli	199.923,-
Diyarbakır Bölge Personeli	656.359,-
Bursa Bölge Personeli	167.427,-
Eğitim Merkezi	145.755,-
Proje Personeli	71.021,-
B.Av.İrt.Bürosu	3.158.174,69
TOPLAM.....	28.037.365,09

./..

3- Personel Tazminat ve Sosyal Yardım Giderleri

Personele T.İ.S.gereği ödenen doğum,ölüm,evlenme yardımları ile, aynı yemek bedelleri, ile kıdem tazminatı ödemeleri aşağıya çıkarılmıştır.

Sosyal Yardım ödemeleri	5.883.703.-
Kıdem Tazminatı ödemeleri (3 personele)	+ 9.577.254.-
Toplam.....	15.410.957.-

4- İdari Giderler

Genel Merkez ve Proje Bürosu ile Bölge Temsilcilikleri ve Samsun Eğitim Merkezimizin haberleşme, kırtasiye-yayın-ulaşım,bina toplantı ve konuk demirbaş tamir giderleri olarak yapılan harcamalar ile ICFTU ve APRO ve Milli Produktivite Merkezine ödenen üyelik aidatları aşağıya çıkarılmıştır.

İdari Giderler Dökümü

Merkez Haberleşme Giderleri	9.122.243.-
Merkez Kırtasiye-Yayın Giderleri	3.022.397.-
Merkez Ulaşım Giderleri	10.265.041,70
Merkez Bina Giderleri	19.737.186,91
Merkez Toplantı Konuk Giderleri	2.265.788.-
Merkez Demirbaş Tamir Giderleri	333.100.-
Proje İdari Giderleri	108.350.-
Diğer Giderler	831.329.-

İstanbul Bölge İdari Giderleri	3.814.510,25
Eskişehir Bölge " "	1.006.128,33
İzmir " " "	2.026.255,61
Adana " " "	1.519.092,50
Sivas " " "	2.392.005,45
Samsun " " "	695.306.-
Diyarbakır " " "	1.143.715,15
Bursa " " "	863.444,40
Batı Avrupa İrtibat Bürosu	4.403.224,52
Eğitim Merkezi İdari Giderleri	7.345.002,50
Eğitim Seminer Giderleri	55.865.344,20
Ödenen Aidat Giderleri	23.649.242,-

TOPLAM..... 150.408.706,52

Giderler icmalı 6.sayfaya çıkarılmıştır.

31.8.1986 Tarihli Muvakkat Mizan

	B O R Ç	A L A C A K	BORÇ BAKİYESİ	ALACAK BAKİYESİ
10. KASA HESABI	912.371.712,82	911.546.002,59	825.710,23	.-
11. BANKALAR HESABI	723.795.787,57	497.061.881,02	226.733.906,55	.-
12. ÇEŞİTLİ ALA.HS.	6.329.025,02	370.000,-	5.959.025,02	.-
13. AVANSLAR HESABI	114.830.538,47	100.907.900,79	13.922.637,68	.-
14. PEŞİN ÖDE.GİD.HS.	1.154.250,50	664.585,50	489.665,-	.-
15. SABİT DEĞER.HS.	279.992.616,80	38.404,-	279.954.212,80	.-
20. EMANETLER HESABI	62.825.162,20	75.490.666,97	.-	12.665.504,77
21. ÇEŞİTLİ BORÇ.HS.	250.000,-	830.000,-	.-	580.000,-
30. FONLAR HESABI	.-	76.246.862,33	.-	76.246.862,33
31. BİLANÇO DEVİR HESABI	.-	263.825.544,20	.-	263.825.544,20
40. GELİRLER HESABI	151.000,-	557.615.279,-	.-	557.464.279,-
50. GİDERLER HESABI	400.673.651,47	17.776.618,45	382.897.033,02	.-
TOPLAM.....	2.502.373.744,85	2.502.373.744,85	910.782.190,30	910.782.190,30

31.8.1986 TARİHLİ BİLANÇO

A K T İ F	P A S İ F
KASA HESABI 825.710,23	EMANETLER HESABI 12.665.504,77
BANKALAR HESABI 226.733.906,55	ÇEŞİTLİ BORÇLAR 580.000,-
Ç.ALACAKLAR HESABI 5.959.025,02	FONLAR HESABI 76.246.862,33
AVANSLAR HESABI 13.922.637,68	B.DEVİR HESABI 438.392.790,18
PEŞİN ÖDE.GİDERLER 489.665,-	
SABİT DEĞERLER 279.954.212,80	
TOPLAM..... 527.885.157,28	TOPLAM..... 527.885.157,28

(E K : I)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
ULUSLARARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI(ILO) NİN
72. DÖNEM KONFERANSINDA YAPTIĞI KONUŞMA
16. HAZİRAN 1986

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
ULUSLARARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI (ILO)NIN
72.DÖNEM KONFERANSINDA YAPTIĞI KONUŞMA

(16.HAZİRAN.1986)

Sayın Başkan,

Sözlerime başlarken Uluslararası Çalışma Konferansının 72 nci Dönem Başkanlığına seçilmiş olmanızdan dolayı size Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu TÜRK-İŞ ve şahsım adına en içten tebriklerimi sunmak istiyorum.

Başkanlığınız ve yönetiminiz altında 72 nci Dönem Uluslararası Çalışma Konferansının, çalışma yaşamında değişen şartlar nedeniyle ortaya çıkan son derece önemli sorunları çözmeye yarayacak somut önerileri benimseyerek sonuçlanmasını diliyorum. Bu imkandan yararlanarak Uluslararası Çalışma Örgütü, ILO, Genel Direktörü Sayın Franchot BLANCHARD'ı, Konferansa sunduğu ve bizleri düşünmeye sevk eden raporu nedeniyle kutlamak istiyorum.

Önce Sayın Genel Direktörün, başta işsizlik ve fakirlikten kaynaklanan problemler olmak üzere ILO'nun önümüzdeki on yıl içinde karşılaşacağı sorunlara işaret eden raporunun birinci bölümüne değinmek istiyorum. Günümüzde dünya toplam işgücünde her beş kişiden üçü, diğer bir deyişle, çalışan insanların sayıca bir milyardan fazlası ekonomide de, sosyal güvencilerde de temel teminatlardan yoksun durumdadır. Sayın Genel Direktöre göre yaşanan bu işsizlik ve fakirlik kışkıracı enerjimizi yenileyerek karşılık vermek mecburiyetindeyiz. Kalkınma çabamızı her yerde, her alanda geliştirmek zorundayız. Zira fakirlikle mücadele, dünya barışı ve dünya istikrarı için mücadeledir. Tüm devletler ve tüm halklar tüm enerji ve kaynaklarını bu amaca tahsis etmelidir.

Şu anda Türk ekonomisinin en önemli sorunu da işsizliktir. Türkiye ekonomisi yüksek oranlı nüfus artışı, kadınların işgücüne giderek artan sayıda katılmaları, yeni sanayi dallarının sermaye-yoğun yapısı, tarımda ve el sanatlarında iş imkanlarının giderek azalması ve ekonomide kaydedilen sınırlı ve dar büyüme sebebi işsizliğe yansımaktadır. 1985 itibariyle Türkiye'de işsizlik yüzde onsekiz dolayındadır. İşsizlerin önemli bir kesimini kentlerde öğrenim görmüş gençler oluşturmaktadır. İşsiz nüfusun bir diğer önemli kesimi kırsal alanlardan kentlere göç eden ve kentlerdeki işsizlere katılanlardır. Kırsal kesimde işsizlik özellikle küçük çiftçilerde, küçük esnaf ve el sanatlarıyla uğraşanlarda, nafakasını zor zor çıkaranlar arasında egemendir. Nihayet işsizlik Avrupada ekonomik durgunluk sebebiyle Türkiye'ye geri dönen işçiler sebebiyle ağırlaşmıştır.

Bizler işsizliğin ve fakirliğin ortadan kaldırılmasının anahtarının üretimin arttırılması ve hızlandırılması olduğuna inanıyoruz. Bunun gibi doğru kalkınma stratejileri ve politikalarının benimsenmesi de bir zorunluluktur. Ayrıca, ekonomik kalkınma ve iyileştirme ihtiyacıyla sosyal adalet arasında akılcı bir denge kurulması gereklidir. Ekonomide yaşanan çıkmazların yükünü, işçi kesiminin üstlenmesinden başka alternatif olmadığı, ekonomik güçlüklerin ancak bu suretle aşılabileceği yolundaki görüşlere katılmıyoruz. Sorunların yeterli serbesti tanınmış olması koşuluyla piyasa güçlerinin serbest işleyişiyle çözümlenebileceği yolundaki iddiayı da kabul etmiyoruz.

Sayın Başkan,

"İşçi-işveren ilişkilerinde yeni boyutlar özellikle bu ilişkide devletin rolü" konusuna gelince... Bu konuda şunları belirtmek istiyorum: Günümüzde çoğu ülkede genel olarak insan haklarına gösterilen saygı tatminkar olmaktan çok uzaktır ve çoğu halde sendikal hak ve özgürlükler çiğnenmektedir. Sayın Genel Direktörün sözleriyle;

...

"...ILO'nun 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerinde ifadesini bulan ve içeriği ILO denetim organlarınca yorumlanan sendika özgürlüğü ve serbest toplu pazarlık ilkelerine giderek artan sayıda devlet tam olarak uymamaktadır.." ILO'nun tahribine yol açabilecek olan bu trendi büyük bir kaygı ile karşılamakta olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Örneğin Türkiye konusunda ILO Sendika Özgürlükleri Komitesi aşağıdaki düzenlemelerin ILO normlarında ifadesini bulan temel sendikal haklara aykırı olduğuna işaret etmektedir:

- Sendika yöneticisi seçilebilmek için en az 10 yıl işçi statüsünde çalışmış olma yükümlülüğü,
- Sendika yöneticisi seçilebilmek için toplu sözleşme grev yasası hükümlerini ihlalden dolayı hüküm giymemiş olma zorunluluğu,
- Okullarda, dini müesseselerde çalışan işçilerin ve devlet memuru statüsünde çalışanların sendika üyesi olmalarının yasaklanması,
- Sendikaların genel siyaset yasağına tabi tutulması,
- Toplu pazarlık yapabilmek için ilgili işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunu, sözleşme yapılacak işyeri ya da işletmede en az yüzde ellisini üye olarak kaydetmiş olma yükümlülüğü
- Ciddi grev kısıtlamaları, örneğin sürekliliğinde zorunluluk olan hizmetler kavramı ile bağdaşmayan sektörlerde grev hakkının yasaklanmış olması, hükümete kontrolü altındaki bir heyet marifetiyle mecburi tahkim imkanı veren grev erteleme yetkisinin tanınması ve bunlar gibi diğerleri.

Sayın Başkan,

Sendika Özgürlükleri Komitesinin bu tesbitlerine paralel olarak, Sözleşmelerin ve Tavsiye Kararlarının tatbikiyle ilgili Uzmanlar Komitesi de Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanununun Türkiye tarafından tasdik edilen 98 Sayılı ILO Sözleşmesini ciddi bir biçimde ihlal ettiği görüşündedir.

Türkiye'deki durumla ilgili olarak son bir gelişmeye de değinmenin yerinde olacağı düşüncesindeyim. Türk Hükümeti Nisan/1986 da ILO Genel Direktörüne yaptığı bir başvuru ile, diğer bazı hususlar yanında, aşağıdaki tahhütte bulunmuştur:

Türkiye'nin, tasdik etmiş olmakla 98 sayılı Sözleşme ile üstlendiği vecibelere ve ILO Anayasasında yer alan sendika özgürlüğü prensiplerine ve konuya ilişkin ILO normlarına tam olarak uymasını temin edecek her çeşit adımı atmaya ve her çeşit tedbirleri, ülkede cari siyasal, ekonomik ve sosyal gerçekler ışığında gerekebilecek zaman sınırları içinde almayı.."

Bu başvuruya, Türk Hükümetinin sendikal hakların ILO tarafından anlaşıldığı biçimiyle tam olarak saygı gösterildiği bir ortama sahip olmanın önemini tam idraki içinde olduğu da eklenmiştir.

2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 Sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanunu ile ilgili olarak ILO denetim organlarının anılan Yasaların işçi hak ve özgürlüklerini ihlal eden hükümlerinin değiştirilmesi isteğiyle yaptığı ve raporlarında da yer alan uyarıların tam olarak dikkate alınıp gerekli değişikliklerin gerçekleştirileceği umudu içinde, Türk Hükümetinin son girişimini memnuniyetle karşılıyoruz."

(E K : 2)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
ESKİŞEHİR TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜNDE
YAPTIĞI KONUŞMA

22 HAZİRAN 1986

(EK - 2)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
ESKİŞEHİR TOPLANTI ve GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜNDE

YAPTIĞI KONUŞMA

22 Haziran 1986

Sevgili İşçi Kardeşlerim,

"EKMEK, BARIŞ, ÖZGÜRLÜK" için başlattığımız mücadelede bir defa daha beraberiz.

Büyük bir olgunluk içinde gerçekleştirdiğimiz protesto yürüyüşü sonrasında, dağılmadan önce, sizlere hitap etmek; isteklerimize ve hedeflerimize ilişkin düşüncelerimi açıklamak istiyorum.

Önce sizlere, meselelerine sahip çıkan insanlar olarak, şahsım ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyeleri adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Bizlerden desteğinizi, güveninizi esirgemediğiniz; işçinin gücünü, kararlılığını bir kez daha gözler önüne serdiniz.. Sağolunuz, varolunuz.

İşçi Kardeşlerim,

Türkiye, özellikle son iki yıldır başta işçiler olmak üzere, tüm çalışanların, dar ve sabit gelirli olanların ağır geçim şartları altında ezildiği bir dönem yaşamaktadır.

Bu Hiç kuşkusuz, durup dururken olmamıştır.

1980'de işçiler ve işçi hak ve özgürlükleri aleyhine sistemli bir kampanya başlatılmış, daha sonra bu kampanya Anayasa'da ve temel iş yasalarında yapılan değişikliklerle müesseseleştirilmiştir.

İşçi hakları ve özgürlükleri, giderek kamu özgürlükleri bir avuç insanın ekonomik hak ve menfaatlerinin korunması uğruna feda edilmiştir.

Böyle bir anlayışın bizler tarafından kabul edilmesi mümkün değildir.

İzmir Mitinginde belirttiğim gibi, "bizlerin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi" anlayışı ile, Türkiye'de bugün iktidarı ellerinde bulunduranların demokrasiden anladığı arasında belirgin farklılıklar vardır.

Biz ne istiyoruz?

Neden "EKmek, Barış, Özgürlük" mücadelesi?

Bugünkü konuşmamda bu konuları özetlemeye çalışacağım.

Değerli işçi kardeşlerim,

Biz "sendika özgürlüğü" ilkelerine uygun, demokratik bir düzen istiyoruz.

Nedir "sendika özgürlüğü"?

Sendika özgürlüğü; ister işçi, ister memur, ister "sözleşmeli" olsun, her çalışanın, hiçbir ayırım yapılmaksızın, haklarını, menfaatlerini koruyabilmek ve geliştirebilmek için özgürce, serbestçe örgütlenebildiği bir düzendir.

./...

Sendika özgürlüğünde "sendikaya üye olma" yasağı yoktur.

Sendika özgürlüğünde işçiler ve işçi örgütleri anafütüklerini, amafklarını, çalışma programlarını serbestçe tayin ederler.

Sendika özgürlüğünde, işçiler, kendilerini temsil edecek yöneticileri, hiçbir kayda tâbi olmaksızın serbestçe, özgürce seçerler.

Sendika özgürlüğünde sendikaların işleyişine, iş işlerine Devletin siyasal iktidarın müdahalesi söz konusu değildir.

Sendika özgürlüğünde işçiyi, işçinin örgütünü toplumsal oluşumların dışına itme yolları kapalıdır.

Sendika özgürlüğünde işçiye, sendika yöneticisine, sendikaya siyaset yasağı getirilemez.

Sendika özgürlüğünde "Devlet denetimi" adı altında, siyasal iktidarın işçileri ve sendikaları doğrudan ya da dolaylı olarak baskı altına almaları düşünülemez.

Sendika özgürlüğünde işçiye, işçinin örgütlenmesine, işçi örgütlerine saygı vardır.

İşçi Kardeşlerim,

Biz "serbest toplu pazarlık hakkına dayalı", demokratik bir düzen istiyoruz.

Böyle bir düzende işçinin toplu pazarlık hakkı kutsaldır.

Bu hakkın kullanılmasına doğrudan ya da dolaylı olarak müdahale edilemez.

Devlet toplu pazarlık hakkını kullanan işçiler karşısına "hasım" gibi çıkarılamaz.

Böyle bir düzende yapay ölçülerle işçi örgütlerinin pazarlık hakkı elinden alınamaz.

Serbest toplu pazarlık hakkına dayalı bir düzende, Hükümet ve işveren çoğunluğu ile karar alan Yüksek Hakem Kurulu'nun yeri yoktur.

Böyle bir düzende "koordinasyon kurulu" gibi, başlıca amacı toplu pazarlık hakkının kullanılmasını engellemek, çalışma şartlarını empoze etmek olan kuruluşlar egemen olamaz.

Böyle bir düzende Devlet "Kamu İşveren Sendikaları" adı altında, işçiler karşısında örgütlenemez.

Bu düzenin başlıca teminatı "grev hakkı" dır.

İşte bu sebeptedir ki, biz "grev hakkı önündeki tüm engellerin kaldırıldığı" bir düzen istiyoruz.

Nedir bu engeller?

Başta grev yasakları...

Hükümete grev erteleme yetkisinin tanınması...

Ertelene ile birlikte, hükümetin ve işverenlerin kontrolü altındaki Yüksek Hakem Kurulu'nun devreye girmesi...

Grev kararını 60 gün içinde uygulama mecburiyeti..

./..

Göz göre göre sözleşmeler çiğnenirken, hak grevi yapma yolunun kapatılmış olması.

Grev sırasında işverenlere tanınan imtiyazlar...

Diğer bazı Kanunlarla getirilen yasaklar.

Serbest bölgelerde, turizm mevsiminde grev yasağı.

Sıkıyönetimde, olağanüstü hal uygulamasında yasaklar...

Tüm bunlarda tek hedef vardır: işçinin serbest toplu pazarlık hakkına müdahale..

Hakkı kullanılamaz hale getirme çabası...

Tüm bunlara karşıyız.

Tüm engellerin kaldırılmasını istiyoruz.

Engellerin kaldırılması için mücadele ediyoruz.

Mücadele etmeye devam edeceğiz.

İşçi kardeşlerim,

Biz "sosyal adalete dayalı" demokratik bir düzen istiyoruz.

Sosyal adalete dayalı demokratik düzen, Türkiye'de 1980'den bu yana uygulanan ekonomik politikanın baştan aşağı değiştirilmesi demektir.

Böyle bir düzende Devlet önce "sosyal devlet" olacaktır.

Devletin imkanları yurdumuzun kaynakları üç-beş sermayedarın emrine tahsis edilmeyecektir.

Devletin önde gelen ödevi "iktisaden güçsüz durumda olan" geniş halk kitlelerini korumak ve kollamak olacaktır.

Ekonomik hayatı, karma ekonomi ilkeleri ile uyumlu bir plan anlayışı ve disiplini içinde Devlet yönlendirecektir.

KİT'lerin özel çıkarlara feda edilmesine, peşkeş çekilmesine kesinlikle izin verilmeyecektir.

Ekonomik sorunlar üç-beş holdingin çıkarına dayalı "piyasa ekonomisi şartlarına" terkedilmeyecektir.

Böyle bir düzende "köşeyi dönüvermeye" imkan tanınmayacaktır.

İşsizliği önlemek temel hedef olacaktır.

Yatırımlarda ölçü kamu yararı olacaktır.

Toprak/insan ilişkilerinde adalet egemen olacaktır.

İşçiler işyerlerinin yönetiminde ve denetiminde söz sahibi olacaklardır.

Üretici, köylü ve çiftçiler kooperatifleştirileceklerdir.

Gelir dağılımı adaletli bir yapıya kavuşturulacaktır.

Kredi soygunu önlenecek; topraksız köylüler, dar gelirli tefecilere, faizcilere muhtaç olmaktan kurtarılacaklardır.

- Dış ticarete aracısız bir düzen egemen olacaktır.

- Yurt imkanları Türk işçisinin emeği, başta tütün olmak üzere temel ihraç mallarımız yabancı sermayeye peşkeş çekilmeyecektir.

- Tabii kaynaklar, petroler, madenler Devlet eliyle işletilecektir.

- Sosyal güvenlik tüm yurttaşları kapsar hale getirilecektir.
- Eğitimde adalet ve fırsat eşitliği sağlanacaktır.
- Özel teşebbüs plan ilke ve amaçlarına ve toplum yararına uygun bir disipline sokulacaktır.
- "Kişinin Öz çıkarına" dayalı bir sistem değil, demokratik, eşitlikçi, özgürlükçi sosyal adaletçi bir sistem kurulacaktır.

İşçi Kardeşlerim,

- Biz işçinin, tüm çalışanların horlanmadığı, çalıştığı dönemde ve emekliliğinde tam olarak korunduğu, demokratik bir düzen istiyoruz.
- Böyle bir düzende işçinin kıdem tazminatı hakkı kutsal bir hak olarak korunacaktır.
- İşçinin iş hayatında kaderi işverenin iki dudağı arasında kalmayacaktır. Yargı yoluyla haklılığı tesbit edilmediği sürece işçi işinden çıkarılamayacaktır.
- Tüm çalışanlar Yasal teminata kavuşturulacaktır.

İşçi Kardeşlerin,

- Bugünkü Hükümet tüm bu isteklerimize karşıdır.
- Hükümet geniş halk kitlelerinin değil, iktisaden güçlü durumdaki küçük bir azınlığın yanındadır.
- Türkiye'de "Demokrasi" işte bu bir avuç insan için vardır...
- Bunu değiştirmeye mecburuz.
- Bunu demokratik yollardan değiştirmek bizim elimizdedir.
- Birlik ve beraberlik içinde; birbirimize düşmeden, bölünmeden, mutlak bir dayanışma ile hedefimize yürümeliyiz.
- Bu hedef kutsal bir hedeftir.
- Bu hedef "insanı insan yapan değerleri" Türkiye'de egemen kılma hedefidir.
- Bu hedef demokrasiyi tüm kuralları ve kurumları ile Türkiye'de yerleştirme hedefidir.
- İnsanların birbirlerine güvenle baktığı, birbirini sevdiği ve saydığı;
- Düşüncenin cezalandırılmadığı;
- Yasakların en aza indirildiği;
- Alın terinin hakkının tam olarak verildiği;
- İşçinin çalışmasını huzur ve güven ve emniyet içinde sürdürdüğü;
- Sosyal adaletsizliğe yol açan tüm oluşumların ortadan kaldırıldığı;
- Sendika özgürlüğü ve grevli serbest toplu pazarlık önündeki tüm engellerin kaldırıldığı;
- Demokrat, özgür, eşitlikçi bir düzeni kurabilmek için el ele, omuz omuza mücadele vermeliyiz.

İşçi Kardeşlerim,

Hiç kuşkunuz olmasın; milletimizin büyük çoğunluğu bizim gibi düşünüyor; bizim hissettiklerimizi hissediyor.

Ekonomideki akıl almaz çarpıklık önlensin istiyor.

Sosyal adalete dayalı bir düzen kurulsun istiyor.

Atatürkçülük, lâiklik yara alırken, bizlerle aynı üzüntüyü paylaşıyor.

Olağanüstü gelişmelerin ortaya çıkardığı olağan dışı sonuçlara bakarak, bunun değişmeyeceğini, değiştirilemeyeceğini sanmak, daha da kötüsü bunu kabullenmek büyük bir yanlışlı olur.

Bunun mutlaka değişeceğini bilmeliyiz.

Bunun öncülüğünü toplumun en dinamik kesimi olarak bizler üstlenmeliyiz.

Eğün aramızda bulunmayan işçi kardeşlerimize bu sözlerimi iletmenizi rica ediyorum.

Hepinize şahsım ve TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu adına sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

(E K : 3)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
MANİSA'DAKİ İŞÇİ TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA

23.8.1986

(EK:3)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
MANİSA'DAKİ İŞÇİ TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA:

28.Ağustos.1986

Sevgili İşçi Kardeşlerim,
Değerli Yöneticiler,

"EKMEK,BARIŞ,ÖZGÜRLÜK" için yurdumuzun 67 ilinde sürdürdüğümüz mücadelede bir defa daha beraberiz.

İşçilerin karşıkarsıya bulunduğu sorunları ve çıkmazları değerlendireceğiniz bu toplantımızda, sizlere hitabetmek; isteklerimize ve hedeflerimize ilişkin düşüncelerimizi açıklamak istiyorum.

Önce meselelerine sahip çıkan insanlar olarak, şahsım ve TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu üyeleri adına hepinize teşekkürlerimi sunuyorum.

Bizlerden desteğinizi, güveninizi esirgemediniz; işçinin gücünü,kararlılığını bir kez daha gözler önüne serdiniz.Sağolunuz,varolunuz.

İşçi Kardeşlerim,

Türkiye, Özellikle son iki yıldır başta işçiler olmak üzere, tüm çalışanların, dar ve sabit gelirliilerin ağır geçim şartları altında ezildiği bir dönem yaşamaktadır.

Bu, hiç kuşkusuz durup dururken olmamıştır.

1980'de işçiler ve işçi hak ve özgürlükleri aleyhine sistemli bir kampanya başlatılmış, daha sonra bu kampanya Anayasa'da ve temel iş yasalarında yapılan değişikliklerle müesseseleştirilmiştir.

İşçi hakları ve özgürlükleri, giderek kamu özgürlükleri, bir avuç insanın ekonomik hak ve menfaatlerinin korunması uğruna feda edilmiştir.

Böyle bir anlayışın bizler tarafından kabul edilmesi mümkün değildir.

İzmir mitinginde ve diğer toplantılarımızda belirttiğim gibi, "bizlerin çoğalcu ve özgürlükçü demokrasi" anlayışı ile, Türkiye'de bugün iktidarı ellerinde bulunduranların demokrasiden anladığı arasında belirgin farklılıklar vardır.

Biz, ne istiyoruz?

Neden "EkmeK,Bariş Özgürlük" mücadelesi?

Bugünkü konuşmamda bu konuları özetlemeye çalışacağım.

Değerli İşçi Kardeşlerim,

Biz herşeyden önce "sendika özgürlüğü" ilkelerine uygun, demokratik bir düzen istiyoruz.

Nedir "Sendika Özgürlüğü"?

Sendika Özgürlüğü, ister işçi, ister memur, ister "sözleşmeli" olsun, her çalışanın hiçbir ayırım yapılmaksızın, haklarını, menfaatlerini koruyabilmek ve geliştirebilmek için özgürce, serbestçe örgütlenebildiği bir düzendir.

Sendika Özgürlüğünde "sendikaya üye olma" yasağı yoktur.

Sendika Özgürlüğünde işçiler ve işçi örgütleri anautüzüklerini, amaçlarını, çalışma programlarını serbestçe tayin ederler.

Sendika Özgürlüğünde, işçiler, kendilerini temsil edecek yöneticileri, hiçbir kayda tabi olmaksızın serbestçe, özgürce seçerler.

Sendika Özgürlüğünde sendikaların işleyişine, iş işlerine Devletin, siyasal iktidarın müdahalesi söz konusu değildir.

Sendika Özgürlüğünde işçiyi, işçinin örgütünü toplumsal oluşumların dışına itme yolları kapalıdır.

./..

Sendika özgürlüğünde işçiye, sendika yöneticisine, sendikaya siyaset yasağı getirilmez.

Sendika özgürlüğünde "Devlet denetimi" adı altında, siyasal iktidarın işçileri ve sendikaları doğrudan ya da dolaylı olarak baskı altına almaları düşünülemez.

Sendika özgürlüğünde işçiye, işçinin örgütlenmesine, işçi örgütlerine saygı vardır.

Değerli işçi kardeşlerim,

Bugünkü siyasal iktidar, demokrasi ile yönetilen tüm ülkelerde işçilere tanınan, işçilerin en doğal hakkı, en kutsal özgürlüğü kabul edilen bu isteklere sürekli olarak kulaklarını tıkıyor.

İşçileri ve işçi örgütlerini cendere içine sokan; haklarının, menfaatlerinin korunmasına ve geliştirilmesine imkan vermeyen yasa hükümleri değiştirilmesini istiyor.

Kuşkusuz bu, tek başına bugünkü siyasal iktidarın seçimi, tercihi değil... Türkiye'de sermaye, işverenler, işçiyi boğan, çoluğu ve çocuğu ile, ailesi ile aç bırakan; süründüren bu şartların devam etmesini istiyor. Siyasal iktidar da sermaye ne derse, ne isterse onu yerine getiriyor...

Bugün milyonlarca çalışanımız temel insan hakkı olan sendikalaşma özgürlüğünden yoksun durumda....

İşçilerimizin bir kısmı sendika üyesi olamıyorlar. Kanun yasaklıyor.

Sendikalar amaçlarını serbestçe, özgürce belirleyemiyor...

İşçiler kendilerini temsil edecek yöneticilerini serbestçe, özgürce seçemiyor, Seçilmiş olanları koruyamıyor...

Sendikaların iç işleyişine siyasal iktidar sürekli olarak müdahale etmeye çalışıyor.

TÜRK-İŞ topluluğu gibi, her devirde hesabı kitabı belli örgütlere, denetim adı altında her çeşit baskı yapılıyor.

Siyaseti sadece belirli bir elit zümre yapsın; bu milletin çoğunluğunu teşkil edenler, işçi, köylü, çiftçi, esnaf siyasal yaşama ağırlığını koymasın isteniyor.

Siyaset yapma özgürlüğüne sahip "Efendiler" karar versin; "Efendi" kabul edilmeyenler bu kararlara kayıtsız şartsız uysun isteniyor.

Bu kararlar da sürekli olarak efendilerin yakınlarını; dargelirlilerin ezilmesinde, sömürülmesinde birleşenleri, ittifak edenleri kolluyor.

Ve bunun da adı "Demokrasi" oluyor.

İşte bu sebeptir ki, bizlerin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi anlayışı ile Türkiye'de bugün iktidarı elinde bulunduranların demokrasinden anladığı arasında büyük uçurumlar vardır....

Biz "Demokrasiyi bir avuç insan için var kabul eden zihniyete" karşıyız.

Ve bununla aralıksız mücadele edeceğiz...

Değerli işçi kardeşlerim,

Saygıdeğer Yöneticiler,

Biz sadece sendika özgürlüğüne değil, aynı zamanda serbest toplu pazarlık hakkına dayalı demokratik bir düzen istiyoruz.

Böyle bir düzende işçinin toplu pazarlık hakkı kutsaldır.

Bu hakkın kullanılmasına doğrudan ya da dolaylı olarak müdahale edilemez.

Devlet, toplu pazarlık hakkını kullanan işçilerin karşısına "hasım" gibi çıkarılamaz.

Böyle bir düzende yapay ölçülerle işçi örgütlerinin pazarlık hakkı elinden alınamaz.

Serbest toplu pazarlık hakkına dayalı bir düzende, Hükümet ve işveren çoğunluğu ile karar alan Yüksek Hakem Kurulu'nun yeri yoktur.

Böyle bir düzende "Koordinasyon Kurulu" gibi, başlıca amacı toplu pazarlık hakkının kullanılmasını engellemek, çalışma şartlarına empoze etmek olan kuruluşlar egemen olamaz.

Böyle bir düzende Devlet "kamu işveren sendikaları" adı altında, işçiler karşısında örgütlenemez.

Bu düzenin başlıca teminatı "grev hakkı"dır.

İşte bu sebeptir ki, biz "grev hakkı önündeki tüm engellerin kaldırıldığı" bir düzen istiyoruz.

Nedir bu engeller?

Başta grev yasakları...

Hükümete grev erteleme yetkisinin tanınması...

Ertelene ile birlikte, Hükümetin ve işverenlerin kontrolü altındaki Yüksek Hakem Kurulunun devreye girmesi...

Grev kararını 60 gün içinde uygulama mecburiyeti.

Göz göre göre sözleşmeler çiğnenirken, hak grevi yapma yolunun kapatılmış olması.

Grev sırasında işverenlere tanınan imtiyazlar.

Diğer bazı konularla getirilen yasaklar.

Serbest bölgelerde, turizm mevsiminde grev yasağı.

Sıkıyönetimde, olağanüstü hal uygulamasında yasaklar.

Tüm bunlarda tek hedef vardır; işçinin serbest toplu pazarlık hakkına müdahale... Hakkı kullanılmaz hale getirme çabası.

Tüm bunlara karşıyız.

Tüm engellerin kaldırılmasını istiyoruz.

Engellerin kaldırılması için mücadele ediyoruz.

Mücadele etmeye devam edeceğiz.

İşçi kardeşlerim.

Biz "sosyal adalete dayalı" demokratik bir düzen istiyoruz.

Sosyal adalete dayalı demokratik düzen, Türkiye'de 1980'den bu yana uygulanan ekonomik politikanın baştan aşağı değiştirilmesi demektir.

"24 Ocak İstikrar Programı" adı altında 1979'larda başlatılıp, özellikle 1983 sonrasında, akla gelebilecek her çeşit sosyal düşünce ve tedbirden uzaklaşarak uygulanan ekonomik programın temel niteliklerini gözden uzak tutmayalım.

"Ancak bu tedbirler uygulanırsa Türkiye'de ekonomik istikrar olur" diyenlerin en önde tuttukları hedef, gerek mal ve hizmet, gerekse emek ve sermaye fiyatlarının arz ve talebe göre serbestçe oluşmasıdır.

Düşünce bu olunca, bol olan emek gücünün fiyatı, yani ücretler düşük; daha kıt olan sermayenin fiyatı, yani faiz oranı yüksek olacaktır.

Bu görüş, Türk Lirasının dış değeri için de geçerlidir.

Bu programın ikinci temel özelliği, ekonomik büyüme ve gelişme süreçlerinin tümünü ihracatla irtibatlandırmaktır. Onlara göre dış ticaret, sadece bunalımdan çıkışın değil, uzun dönemli gelişmenin de belirleyicisi olacaktır.

Bu mantıkla, örneğin bir malın yerli fiyatı, dünya fiyatının üstündeyse, o malın ithaline gidilecektir. Zira, yerli üretimi dış rekabete karşı korursanız, kaynakları etkin bir biçimde kullanmamış olursunuz.

Döviz darboğazı bunalıma yol açtığına göre, kaynakları bu alanda kullanacaksınız, yani üretimi dış talebe göre ayarlayacaksınız. Bu açıdan üretimin niteliği de önem taşımaz. Yapısı nedir, artışa katkısı ne olmalıdır, bunlar değil dış talep önem taşır.

Tabii bütün bunlar yapılırken, bir başka tercih daha var.. Ekonomide kamu kesiminin yerini ve etkinliğini de ortadan kaldıracaksınız. Herşeye özel sektör hakim olacak...

Sadece bu kadar da değil, Benimsenen temel tercihe, felsefeye aykırı da olsa, ekonomi dışı zorlamalarla emeğin alım gücünü düşük tutacaksınız. Bununla bir yandan içte talebi kontrol altına alacaksınız, diğer yandan da Türkiye'yi özel yabancı sermaye yatırımları için, daha cazip bir duruma getireceksiniz.

Değerli yöneticiler,

Bu ekonomi anlayışı, Özlünde 19 uncu yüzyılın "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler..." anlayışıdır.

Ne yanından bakarsanız bakınız, temelde bizleri, yani emeği, çiftçiyi, esnafı kıscası iktisaden dar gelirli olanı hedef alır. Sermayedarı korur ve kollar.

İşsizliği bir sorun olarak görmez.

İşsizliğe çözüm getirmeye yönelik tedbirleri içermez.

Bunların mantığına göre, belki beş, belki de on yıl sonra istikrar sağlanacak, bunu büyüme dönemi izleyecek ve işsizlik işte bu dönemde piyasa şartlarıyla çözülecektir.

İşte bu sebeptedir ki, 1980'de 2 milyon 700 bin olan işsiz sayısı, 1983 programına göre yüzde 34 artışla 3 milyon 600 bine yükselmiştir. Bugün yüzde 18 oranı ile OECD Topluluğunda işsizi en yüksek ve en çaresiz ülke durumundayız. Çalışmak isteyen her beş kişiden birinin işsiz olduğu bir durumdayız.

İşsizlikte tablo bu...

Peki sorarım sizlere: enflasyonun kontrol altına alınması masalı ne oldu?

Hani işçi ücretlerindeki artışlardan Türkiye'de enflasyon kontrol edilemez noktalara gelmişti ?

İşçiliğin maliyet içindeki payının yüzde 10'ların altına düştüğü; serbest toplu pazarlığın Yüksek Hakem Kurulu'nun ve Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulunun cenderesi altında ezildiği, tek grevin yapılmadığı, "Türkiye'de işçilik son derece uzundur" denilerek yabancı sermayeye Başbakan tarafından davetiye çıkarıldığı ve bunun bir öğünme vesilesi yapıldığı bir ortamda, soruyorum, enflasyonla mücadele ne oldu ?....

Ne olduğunu ben söylüyeyim:

1980 de ekmeğin bir kilosu 22 lira iken, 1933'de 71 liraya, 1986'da 175 liraya yükseldi.

./...

Bir kilo zeydine 1980 de 178 lira veriyorduk. 1983'de 386 lira, 1986'da 1040 lira veriyoruz.

Peynirin kilosuna 1980'de 208 lira üdüyorduk, 1983'de 468 lira, şimdi 1175 lira üdüyoruz.

Eti geçiyorum...

O işçiden uzak...

Sütün de, yumurtanın da, şekerin de, unun da, bezin de, istikrar adına yapılmadık şeyi kalmamıştır.

Başlangıç yılı 1980 alınırsa, Türk Lirasının dolar karşısında yüzde 1123 oranında değer kaybettiği ortaya çıkar.

Bu, yıllık ortalama yüzde 187 değer kaybını ifade eder.

Eğer Türk Lirasının denge kurunu 1980 devalüasyonu sonucu oluşan 1 dolar eşittir 70 lira olarak alırsak, o takdirde Türk Lirasının dolar karşısındaki değer kaybı yüzde 721 olur. Bu durumda yıllık ortalama değer kaybı yüzde 120'dir. Şayet her yılı başlangıç olarak alırsak, Türk Lirasının dolar karşısındaki değer kaybı 1980'de yüzde 93, 1981'de yüzde 48, 1982'de yüzde 40, 1983'de yüzde 51, 1984'de yüzde 57, 1985'de yüzde 30'dur. Buna göre de son altı yılda Türk Lirasının dolar karşısındaki değer kaybının yüzde 319 olduğu ortaya çıkar. Bu da yıllık ortalama olarak yüzde 53 oranını verir. Aynı yıllar içinde her yıl başlangıç olarak yapılan hesaplama ile Türkiye'de fiyatlar yüzde 291 yükselmiştir.

İstikrardan söz edenler neden bahsediyor..

İşçi ağıtır.

Bu tablonun bir yüzü...

Bir de öbür yüzü var.

İstikrar programının temel niteliği piyasa koşullarının egemen kılınması değil mi?

Nedir bu "şirket kurtarmalar"; "ihracatta teşvik tedbirleri" ?

Şirketler kimlerin ellerinde?

İhracatı kim yapıyor?

Döviz kazandır, kazandırılan dövizin yüzde 30'una ulaşan prim ödemelerinden yararlan... Kazandırılan dövizin yüzde 90'ına ulaşan düşük faizli kredi kullan. Getirdiğin dövizin yüzde 60'ına ulaşan döviz kullanımı hakkından yararlan. Kurumlar vergisi Matrahından ihracat gelirini kısmen düşebilir. Elde ettiğin dövizin yüzde 5'ini yurt dışında istifle..

Bütün bu teşvik tedbirleri dikkate alınırsa, ihracattan sağlanan bir doların maliyeti nerelere ulaşıyor?

Açıktan bir avuç insana aktarılan bu kaynağı kimler üdüyor?

Ya hayali ihracatçılar?

İş kazası geçiren işçisine kan satın alan Sendikaya bugünkü siyasal iktidar "başışta bulundun" diye hesap sormaya kalkışıyor, hayali ihracat yapanlar elini kolunu sallaya sallaya dolaşabiliyor.

Hileli iflaslarla, işyeri kapatmalarla binlerce işçinin ücretleri, tazminat hakları gaspediliyor... Sermaye lehinde bir gecede on kararname çıkaranlar, kafalarını çevirip alırmıyor.

Türk işçisi parayı pul edenleri, mutfığı yıkanları iyi bilir, iyi tanır. Bunlara gerekli cevabı verir.

İşçi kardeşlerim,

İşte bütün bu sebeplerle ekonomiyi bu çarpıklıktan kurtarmak, sosyal adalete dayalı bir düzen kurmak lazımdır.

Ekonomide üç beş holdingin çıkarlarının değil, halkın çıkarlarının korunacağı bir düzen.

Böyle bir düzende Devlet önce "sosyal devlet" olacaktır.

Devletin imkanları, yurdumuzun kaynakları üç beş sermayedarın emrine tahsis edilmeyecektir.

Devletin önde gelen ödevi "iktisaden güçsüz durumda olan" geniş halk kitlelerini korumak ve kollamak olacaktır.

Ekonomik hayatı; karma ekonomi ilkeleri ile uyumlu bir plan anlayışı ve disiplini içinde Devlet yönlendirecektir.

KİT'lerin özel çıkarlara feda edilmesine, peşkeş çekilmesine kesinlikle izin verilmeyecektir.

Ekonomik sorunlar üç beş holdingin çıkarına dayalı "piyasa ekonomisi şartlarına" terkedilmeyecektir.

Böyle bir düzende "köşeyi kolayca döndürmeye" imkan tanınmayacaktır.

İşsizliği önlemek temel hedef olacaktır.

Yatırımlarda ölçü, kamu yararı olacaktır.

Toprak/İnsan ilişkilerinde adalet egemen olacaktır.

İşçiler işyerlerinin yönetiminde ve denetiminde söz sahibi olacaklardır.

Üretici, köylü ve çiftçiler kooperatifleştirileceklerdir.

Böyle bir düzende işçiler, 1980'den bu yana, toplu iş sözleşmelerinde maruz bıraktıkları haksızlıkları, adaletsizlikleri asla yaşamayacaklardır. Ücrette ölçü yıllardır yapılageldiği gibi, hayali; uydurma enflasyon oranları olmayacaktır.

Bir tablo ki, bu hükümet yıllardır, kendi kendine her yılın başında bir enflasyon oranı tesbit eder...Dunu ilan eder.

Yılbaşında ilan edilen enflasyon oranı yılın sonunda katlanır. İşçinin reel ücretlerindeki kaybı giderek büyür..

İşçilerimiz; Cumhuriyet tarihimizde ilk defa böylesine sistemli bir sömürü ile karşı karşıyadır..

Buna asla izin verilemez.

İşçi kardeşlerim,

Gelir dağılımı mutlaka adaletli bir yapıya kavuşturulacaktır.

Kredi soygunu önlenemez; topraksız köylüler, dar gelirli tefecilere, faizcilere muhtaç olmaktan kurtarılacaklardır.

Dış ticarete aracısız bir düzen egemen olacaktır.

Yurt imkanları ve Türk işçisinin emeği, başta bütün olmak üzere temel ihraç mallarımız yabancı sermayeye peşkeş çekilmeyecektir.

Tabii kaynaklar, petroler, madenler Devlet eliyle işletilecektir.

Sosyal güvenlik tüm yurttaşları kapsar hale getirilecektir.

Eğitimde adalet ve fırsat eşitliği sağlanacaktır.

Özel teşebbüs, plan ilke ve amaçlarına ve toplum yararına uygun bir disipline sokulacaktır.

"Kişinin öz çıkarına" dayalı bir sistem değil, demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü, sosyal adaletçi bir sistem kurulacaktır.

İşçi kardeşlerim,

Biz işçinin, tüm çalışanların horlanmadığı, çalıştığı dönemde ve emekliliğinde tam olarak korunduğu, demokratik bir düzen istiyoruz.

Böyle bir düzende işçinin kıdem tazminatı hakkı, kutsal bir hak olarak korunacaktır.

./..

İşçinin iş hayatında kaderi, işverenin iki dudağı arasında kalmayacaktır.

Yargı yoluyla haklılığı tesbit edilmediği sürece, işçi işinden çıkarılamayacaktır.

Tüm çalışanlar yasal teminata kavuşturulacaktır.

İşçi Kardeşlerim,

Bugünkü Hükümet tüm bu isteklerimize karşıdır.

Hükümet geniş halk kitlelerinin değil, iktisaden güçlü durumdaki küçük bir azınlığın yanındadır.

Türkiye'de "Demokrasi" işte bu bir avuç insan için vardır...

Bunu değiştirmeye mecburuz.

Bunu demokratik yollardan değiştirmek bizim elimizdedir.

Birlik ve beraberlik içinde; birbirimize düşmeden, bölünmeden, mutlak bir dayanışma ile hedefinize yürümeliyiz.

Bu hedef kutsal bir hedeftir.

Bu hedef "insanı insan yapan değerleri" Türkiye'de egemen kılma hedefidir.

Bu hedef demokrasiyi tüm kuralları ve kurumları ile Türkiye'de yerleştirme hedefidir.

İnsanların birbirlerine güvenle baktığı, birbirini sevdiği ve saydığı;

Düşüncenin cezalandırılmadığı;

Yasakların en aza indirildiği;

Alın terinin hakkının tam olarak verildiği;

İşçinin çalışmasını huzur, güven ve emniyet içinde sürdürdüğü;

Sosyal adaletsizliğe yol açan tüm oluşumların ortadan kaldırıldığı;

Sendika özgürlüğü ve grevli serbest toplu pazarlık önündeki tüm engellerin kaldırıldığı;

Demokrat, özgür, eşitlikçi bir düzeni kurabilmek için el ele, omuz omuza mücadele vermeliyiz.

İşçi kardeşlerim,

Hiç kuşkunuz olmasın; Milletimizin büyük çoğunluğu bizim gibi düşünüyor; bizim hissettiklerimizi hissediyor.

Ekonomideki akıl almaz çarpıklık önlensin istiyor.

Sosyal adalete dayalı bir düzen kurulsun istiyor.

Atatürkçülük, laiklik yara alırken, bizlerle aynı üzüntüyü paylaşıyor.

Olağanüstü gelişmelerin ortaya çıkardığı olağan dışı sonuçlara bakarak, bunun değişmeyeceğini, değiştirilemeyeceğini sankak, daha da kötüsü bunu kabullenmek büyük bir yanlış olur.

Bunun mutlaka değişeceğini bilmeliyiz.

Eskişehir'de söyledim, hep söylüyorum.

Bunda öncülüğü toplumun en dinamik kesimi olarak bizler üstlenmeliyiz.

Bugün aramızda bulunmayan işçi kardeşlerimize bu sözlerimi iletmenizi rica ediyorum.

Hepinize şahsım ve TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu adına sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

(EK: 4)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
BASIN TOPLANTISI METNİ

(Samsun, 6 Eylül 1986)

TÜRK-İŞ GENEL DAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
BASIN TOPLANTISI METNİ
(SAMSUN, 6 EYLÜL 1986)

Değerli Basın Mensupları,

Sevgili İşçi ve Yönetici Kardeşlerin,

Dildiğiniz gibi bugün Samsun'da onbinlerce işçi Özal iktidarının çoğulcu ve özgürlükçe demokrasi ile işçi hak ve özgürlükleri aleyhindeki tutumunu protesto edecek, iz sürüklediğini, Devletin sosyallik vasfının unutturulup, nasıl üç-beş holdingin, bir avuç sermayedarın emrine sokulduğunu dile getirecekti.

Bu eylemimiz, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu açıkca çiğnene rek, Hükümetin talimatı ile engellendi.

Manisa'da aynı muamele ile karşılaştık.

Ağustos ayı ortalarında Gaziantep ve Zonguldak Valiliklerine yapılan başvurulara hala cevap verilmedi.

TÜRK-İŞ'in kamuoyuna gerçekleri anlatmasının engellenebilmesi için her çeşit yol denendi ve denenmeye devam ediyor.

TRT'de engelleniyoruz.

İktisaden sıkıntı içinde olan çoğunluğun dertlerinin kamuoyuna yansıtılmaması için ellerinden geleni yapıyorlar. TÜRK-İŞ'in sesini duyurmak istemiyorlar çünkü TÜRK-İŞ Türk Toplumunun büyük çoğunluğunun dertlerine, sıkıntılarına tercüman oluyor.

Demokrasinin nasıl ayaklar altına alındığını; ekonomik mucize adı altında işçinin, memurun, esnafın, çiftçinin, emeklinin, dul ve yetimin nasıl sömürüldüğünü, enflasyonla mücadele yutturmacasının nasıl iflas ettiğini, Türk lirasının nasıl pul yapıldığını ortaya koyuyor.

Dalıkesir'den başlayarak, İzmir ve Eskişehir'de mitinglerde, yurdun dört bir yanında kapalı salon toplantılarında teker teker ortaya konan yalın gerçekler karşısında Hükümet engelleme ve baskı yolunu seçiyor.

Bu tablo bizleri asla yıldırmayacaktır.

Bu tablo, ile her şart altında mücadeleye devam edeceğimizi, burada bir kez daha açıklıyorum.

Değerli arkadaşlarım,

TÜRK-İŞ'in aldığı eylem kararlarının temelinde iki neden vardır:

Bunlardan ilki; başta işçilerimiz olmak üzere, dar ve sabit gelirli tüm yurttaşlarımızın, çiftçilerimizin, esnafın, emeklilerimizin, dul ve yetimlerimizin yaşadığı dayanılmaz boyutlardaki ekonomik sıkıntılardır.

İkinci neden, bunca iyi niyetli uyarıya; sorumluluk anlayışı içinde her düzeyde diyalog arayışına rağmen, işçilerimizin temel hak ve özgürlüklerine, Hür Sendikacılık ilkelerine saygı gösterilmemekte direnilmesidir.

Kısacası bugünkü siyasal iktidarın siyasal ve ekonomik demokrasi anlayışı ile bizim, iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğun anlayışı arasındaki korkunç farklılıktır.

Değerli arkadaşlarım,

Türkiye, son altı yıldır büyük bir dönüşüm içindedir...

Türkiye, 1983'den bu yana "sosyal devlet" anlayış ve uygulamasından, Devletin bir avuç sermayedarın kontrolü altına sokulduğu bir ortama sürüklenmiştir.

Ekonomide istikrar adına zengini daha zengin; fakirin çok daha fakir ve çaresiz duruma getirildiği bir döneme girilmiştir.

Bugünkü tablo, bilinçli ve sistemli bir politikanın sonucudur.

Bu politikanın mimarı da, uygulayıcısı da, "ortadirek edebiyatı" ile Milletten oy toplayan bugünkü siyasal iktidardır.

Bu iktidarın ekonomide hiçbir hesabı tutmamıştır.

Enflasyonla mücadele adı altında yürüttükleri politika iflas etmiştir.

Türkiye, OECD ülkeleri içinde işsizi en çok ülke durumuna gelmiştir.

Türk lirası, başlangıç yılı 1980 kabul edilirse, dolar karşısında yüzde 1123 oranında değer kaybetmiştir.

Dış ülkelerde, Cumhuriyet tarihimize ilk defa bir Başbakan, işçi ücretlerinin ne kadar düşük olduğunu, sanki bir üvünç vesilesiymiş gibi ballandıra ballandıra anlatmış, buna karşın beklediği yabancı sermayeyi getirememiştir.

İhracat, olağanüstü teşvik tedbirleri ile; bu fakir milletin sırtından bir avuç insana aktarılan kaynaklarla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır.

İthalatın kapısını lüks tüketim maddelerine ardınd kadar açanlar; üç-beş kuruluş birikimin çarçur edilmesine imkan hazırlayanlar şimdi bu kapıyı nasıl kapatacaklarını kara kara düşünmektedir.

Bu hesapsızlığın sonuçları ortadadır.

Türkiye'de semt pazarları dağıldıktan sonra yerdeki domatez, biber artıklarını toplayan emekliler, işçiler, memurlar vardır.

Et, büyük çoğunluk için lüks tüketim maddesi olup, çıkmıştır.

Geçim sıkıntısı karşısında intihar edenler, hırsızlığa, fuhuşa kalkışanlar bugünkü siyasal iktidarın alnında kapkara bir lekedir.

İşçilerimizin iş hayatında hiçbir güvencesi kalmamıştır.

İşverenler, siyasal iktidarın himayesinde, dilediği kadar işçiyi, dilediği zaman işinden atabilmektedir.

Hileli iflaslar almış yürümüştür...

Hileli iflaslarla, işyeri kapatmalarla binlerce işçinin ücreti, tazminat hakları gaspedilmektedir.

Bir yanda bu korkunç tablo, diğer yanda çeşitli yollarla varlıklarına varlık katanlar; her düzeyde rüşvet ve yaygın nüfuz suistimali söylentileri vardır.

Temel tercihini iktisaden güçsüzlerin hak ve çıkarlarına taban tabana zıt bir şekilde ortaya koyanların, konuşmalarına sürekli olarak; "sosyal adaletten" söz etmeleri ibretle izlenilmesi gereken bir tablodur.

Bugünkü siyasal iktidarın sosyal adalet alanında gerçekleştirdikleri ile değil, yarattığı sosyal adaletsizliklerle hazırlanacaktır.

Değerli arkadaşlarım,

Ben, TÜRK-İŞ Genel Başkanı olarak, bugüne kadar yaptığımız tüm toplantılarda, protesto yürüyüşlerinde, mitinglerde söyledim. Tekrar ediyorum: Bizlerin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi anlayışı ile, Türkiye'de bugün iktidarı elinde bulunduranların demokrasiden anladığı arasında büyük uçurumlar var.

Bize göre demokrasi bir avuç insanın siyasal, ekonomik, kültürel, sosyal haklarının ve menfaatlerinin korunabildiği, diğer büyük çoğunluğun ezildiği bir yönetim biçimi değildir.

Demokrasi sendikalaşma özgürlüğü ile, grevli serbest toplu pazarlık hakkı ile bir arada vardır.

Kitlelerin ekonomik hak ve özgürlüklerinin tanınmak istenmediği; işçi örgütlerinin elinin kolunun bağlandığı bir ülkede demokrasiden söz edilemez.
Biz bugün bu durumdayız.

Bugün milyonlarca çalışanımız temel insan hakkı olan sendikalaşma özgürlüğünden yoksun durumdadır.

İşçilerimizin bir kısmının sendika üyesi olması yasaklanmıştır.
Sendikalarımız amaçlarını, çalışanlarını serbestçe, özgürce tesbit edememektedir.
İşçilerimiz kendilerini temsil edecek yöneticileri serbestçe, özgürce seçememektedir.
Seçilmiş olanı koruyamamaktadır.

Siyasal iktidar sendikaların iç işleyişine sürekli olarak müdahale etmeye çalışmaktadır.

TÜRK-İŞ Topluluğu gibi, her devirde hesabı kitabı belli örgütlere denetim adı altında her çeşit baskı yapılmaktadır.

Siyasetin sadece belirli bir elit zümre tarafından yapılmasını istenmektedirler.

Bu milletin büyük çoğunluğunu teşkil eden işçilerin, köylülerin, çiftçilerin, esnafın siyasal yaşama ağırlığını koyamaması için ellerinden gelen hür kısıtlayıcı tedbiri almaktadırlar.

Değerli arkadaşlarım,

Bir yandan "Batı Demokrasilerine has bütün şartlar bizde de var " denilecek, diğer yandan demokrasi ile idare edilen Batı ülkelerinde tartışması hiçbir şekilde yapılmayan temel hak ve özgürlükler Türk işçisinden esirgenecek.

Bu hesap ta tutmayacaktır.

Bugün Türkiye'de hür sendikacılık ayaklar altındadır.

Grev hakkına kağıt üzerinde bırakan bunca kısıtlama yetmezmiş gibi, daha önceki gün çıkardıkları bir Tüzükle, hakkın kullanılması ihtimalini tamamen bertaraf etmişlerdir.

Grev ve lokavtlarda bu Tüzükle mülkiye amirlerine, tanınan yetkiler, Yasada grev hakkı konusunda karşı olduğumuz tüm düzenlemeleri müesseseleştirmektedir.

"Tebdir" adına idare; Jandarmasıyla, polisiyle, hazır kuvvet adı altında oluşturulacak özel grev kırıcı güçlerle, Devlet terörünün egemen olduğu ülkelerdekine benzer baskı ve şiddet uygulaması getirecektir.

Bu tüzük de aynen 2021 ve 2022 sayılı Yasalar gibi sermayeyi himaye, işçiyi ise ezebilmek için çıkarılmıştır.

Türkiye "Demokrasi" diye diye hızla bir polis devleti haline getirilmektedir.

Değerli Arkadaşlarım,

Ne için mücadele ettiğimizi bir kere daha huzurunuzda tekrarlamak istiyorum:
Biz herşeyden önce "Sendika Özgürlüğü" ilkelerine dayalı demokratik bir düzen istiyoruz.

Biz sadece sendika özgürlüğüne değil, aynı zamanda "grevli serbest toplu pazarlık hakkına dayalı" demokratik bir düzen istiyoruz.

Biz "sosyal adalete" dayalı demokratik bir düzen istiyoruz.
Sendika Özgürlüğü, grevli serbest toplu pazarlık, sosyal adalet ilkelerine dayalı bir ekonomik düzen olmazsa, demokrasi olmaz.

Demokrasiyi gerçek anlamda demokrasi yapan bu isteklere sırt çevirenleri Türk işçisi, çiftçisi, memuru, esnafi, emeklisi, dul, yetimi, kısıacası iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluk tanımaktadır.

Bize sırt çevirenlere biz de sırtımızı dönmeliyiz.
Birlik ve beraberlik içinde, birbirimize düşmeden, bölünmeden mutlak bir dayanışma ile belirlediğimiz hedefe doğru yürümeliyiz.

Bu hedef kutsal bir hedeftir.
Bu hedef insanı insan yapan değerleri Türkiye'de egemen kılma hedefidir.
Bu hedef demokrasiyi tüm kuralları ve kurumları ile Türkiye'de yerleştirme hedefidir.

TÜRK-İŞ bu yündeki mücadelesine aralıksız devam edecektir.

(EK: 5)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN

BASIN TOPLANTISI METNİ

(Zonguldak,13 Eylül 1986)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN BASIN TOPLANTISI METNİ
(Zonguldak, 13 Eylül 1986)

Değerli Basın Mensupları,

Sevgili işçi ve yönetici kardeşlerim,

Bugün Zonguldak'ta onbinlerce işçinin katılacağı bir açık hava toplantısı yapacaktık.

İşçiler bu toplantıda Özal iktidarının çoğulcu ve özgürlükçü demokrasiye, işçi hak ve özgürlüklerine karşı tutumunu protesto edeceklerdi .

Bu toplantıda izlenmekte olan ekonomik politikanın tüm çarpıklıklarını; milletimizin büyük çoğunluğunu teşkil eden işçilerin, köylülerin, çiftçilerin, esnafın, emeklinin, dulun, yetimin ağır geçim şartları altında nasıl ezildiğini haykırarak, siyasal iktidardan tedbir almasını isteyecektik.

"Cumhuriyet Hükümeti; bunca haksızlık, bunca insafsızlık karşısında sessiz kalamaz; iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğun dertlerini görmezlikten gelemez" diyecektik...

Lüzum kalmadı...

Başbakan Özal daha önceki gün ne yapacağını, ne yapmayacağını bir defa daha ortaya koydu.

Yıllardır söylediklerimizi doğruladı.

"Açım...Ayda 25 bin lira alıyorum. Bunun 20 bin lirasını kira olarak veriyorum. Nasıl geçineyim..." diyerek sıkıntısını açıklayan bir işçi kardeşinizi azarladı, kovdu. "Yalan söylüyorsun" dedi.

Sadece bu kadar söyleseydi "herhalde bir yorgunluk anına tesadüf etti. Çirkin ama kastını aşan bir beyandır" denilebilirdi.

Ama Özal daha fazlasını söyledi:

"Senin reyine ihtiyacım yok, git kime rey vereceksen ona rey ver" dedi.

İşte bu beyan Özal iktidarının gerçek yüzünü açık seçik ortaya koymuştur.

Türk yurttaşını kendisine rey verecekler ya da vermeyecekler; reyine ihtiyaç duyulanlar ya da duyulmayanlar biçiminde bölen Başbakan bu milletin büyük çoğunluğunu işçi, memur, köylü, çiftçi, esnaf olduğunu artık unutmuş durumdadır.

Başbakan artık gelişmeleri serin kanlılıkla izleyemeyecek bir duruma gelmiştir.

Bunun başta gelen sebebi, iktidarın ilk günlerinden beri süren yanlıgsıdır.

Siyasal iktidar Türkiye'yi üç-beş holdingin yöneticisinden ibaret saymaktadır.

"Üç-beş zengine dayanırsan, iş biter" demektedir.

Bunun böyle olamayacağını her yerde, her vesile ile haykırmalıyız. Öğretmeliyiz onlara.

Değerli arkadaşlarım.

Dünyanın hemen her yerinde halkın desteğini yitirdiğini gören siyasal iktidarlar çeşitli yöntemlerle baskı yolunu denerler.

Bu, bugün Türkiye'de de böyle olmaktadır.

İktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğun dertlerini, sıkıntılarını anlatmak; temel hak ve özgürlüklerimizdeki akıl almayacak kısıtlanmaları ortaya koymak istediğimizde bizi engelliyorlar.

Baskı yoluyla sesimizi kısmak istiyorlar.

./..

İşte Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu uygulaması...

Manisa'da, Samsun'da, Gaziantep'te ve nihayet burada, Zonguldak'ta Ankara'dan verilen talimatlarla toplantı yapmamız engelleniyor.

Kanun hükümlerini açıkça çiğniyorlar.

Bunu neden yapıyorlar, biliyor musunuz?

Çünkü siyasal iktidar korkuyor.

Evet korkuyor.

Bu korku, hakları elinden alınan ve sürekli ezilen halk kitlelerinin tepkisinin hangi ölçülere varabileceğini bilmenin korkusudur.

Bu korku, "orta direk" edebiyatı ile kandırılan büyük halk kitlelerinin artık uyandığını ve gerçekleri gördüğünü ilan etmelerinin yarattığı korkudur.

Öncelikle şunun bilinmesini istiyorum;

-Valilikler yürüyüş ve miting taleplerimize izin vermeseler de;

-TRT, halkımızın, milyonlarca işçi ve ailesinin ilgilendiği bu tür toplantılarımıza ekran ve mikrefonlarını kapatsa da;

-Sendika ve sendikacıların üzerinde her türlü baskı yapıp, grevlere karşı özel timler oluşturulsa da;

TÜRK-İŞ'in mücadelesinden vazgeçeceği ya da gerileyeceği gibi hesaplar yapanlar zavallıdır.

Değerli arkadaşlarım,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri içinde, kitlelerin seslerine böylesine kulaklarını tıkamış; tepkiler karşısında bu kadar umursamaz olan; halkın içinde bulunduğu çaresizliğe rağmen hala istikrardan söz edebilen bir başka Hükümet görülmemiştir.

Türkiye'mizin genel durumuna bir göz atın...

Çarpık ekonomik anlayışın nasıl bir sefalet^{tablosu} yarattığı gözler önündedir.

Bir yanda hayali ihracatla Devletten milyarlarca lira vergi iadesi vuranlar; öte yandan kazancının büyük bir bölümünü daha ücretini almadan Devlete ödeyenler..

Bir yanda bu soygun düzeninde adamını bulup milyarlarca kredi ile köşeyi dönenler; öte yanda ücretini, tazminat haklarını alamayan işçiler.

Bir yanda hileli iflaslarla sırça köşklerde yaşantılarını sürdürenler; öte yanda evine kuru ekmek götüremeyen ve çocuklarına karşı utancından hayatına son veren insanlar...

Bu mudur Sayın Başbakanın yarattığı istikrar ?

Bir yandan denetimsiz trilyonluk fonlar, öte yanda sadece Zonguldak'ta 1985'de 500 milyon lira; 1986'da 5 milyar lira savsaklanan, ödenmeyen hak edilmiş işçi alacakları...

Bir yılda sadece Zonguldak'da 11 bin 271 iş kazası..

Dinlerce meslek hastalığı....

Bu millete kömür çıkarabilmek iş in hayatını yitiren, grizu şehitlerinin ailelerine hala ödenmemiş 250 milyon lira.

Başbakan neden bahsediyor ?

Hangi istikrar?

Hangi mili gelir artışı !

Hangi demokrasi!

./..

Bu vatan için üretenler Başbakan gözünde "reyine ihtiyaç duyulmayan kişiler..."
Üretirken ölenler sahipsiz.

Siyasal iktidar holdinglerin yanında.

Bu mu istikrar ?

Değerli Arkadaşlarım,
Samsun'da söyledim, burada da tekrar ediyorum.

TÜRK-İŞ'in aldığı eylem kararlarının temelinde iki neden vardır:

Bunlardan ilki; başta işçilerimiz olmak üzere, dar ve sabit gelirli tüm yurttaşlarımızın, çiftçilerimizin, esnafın, emeklilerimizin, dul ve yetimlerimizin yaşadığı dayanılmaz boyutlardaki ekonomik sıkıntılardır.

İkinci neden, bunca iyi niyetli uyarıya; sorumluluk anlayışı içinde her düzeyde diyalog arayışına rağmen, işçilerimizin temel hak ve özgürlüklerine, hür sendikacılık ilkelerine saygı gösterilmemekte direnilmesidir.

Kısacası bugünkü siyasal iktidarın siyasal ve ekonomik demokrasi anlayışı ile bizim, iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğun anlayışı arasındaki korkunç farklılıktır.

Değerli arkadaşlarım,

Türkiye, son altı yıldır büyük bir dönüşüm içindedir...

Türkiye, 1983 den bu yana "sosyal devlet" anlayış ve uygulamasından, Devletin bir avuç sermayedarın kontrolü altına sokulduğu bir ortama sürüklenmiştir.

Ekonomide istikrar adına zengini daha zengin, fakirin çok daha fakir ve çaresiz duruma getirildiği bir döneme girilmiştir.

Bugünkü tablo, bilinçli ve sistemli bir politikanın sonucudur.

Bu politikanın mimarı da, uygulayıcısı da "ortadirek edebiyatı" ile milletten oy toplayan bugünkü siyasal iktidardır.

Değerli arkadaşlarım,

Bu iktidarın ekonomide hiçbir hesabı tutmamıştır.

Bir enflasyonla mücadele yutturmacası düşününki, sürekli bizden alıyor, bir avuç insana veriyor...

Enflasyonla mücadele adı altında yürüttükleri politika iflas etmiştir.

Türkiye, OECD ülkeleri içinde işsizi en çok ülke durumuna gelmiştir.

Para pul olmuş durumdadır. Türk lirası, başlangıç yılı 1980 kabul edilirse, dolar karşısında %1123 oranında değer kaybetmiştir.

Dış ülkelerde, Cumhuriyet tarihimizde ilk defa bir Başbakan, işçi ücretlerinin ne kadar düşük olduğunu, sanki bir övünç vesilesiymiş gibi balandıra ballandıra anlatmış, buna karşın beklediği yabancı sermayeyi getirememiştir.

İhracat, olağanüstü teşvik tedbirleri ile, bu fakir milletin sırtından bir avuç insana aktarılan kaynaklarla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır.

İthalatın kapısını lüks tüketim maddelerine ardına kadar açanlar; üç beş kuruluşluk birikimin çarçur edilmesine imkan hazırlayanlar şimdi bu kapıyı nasıl kapatacaklarını kara kara düşünmektedir.

Bu hesapsızlığın sonuçları ortadadır.

Mutfak bitmiştir, kapı baca kalmamıştır.

Et, büyük çoğunluk için lüks tüketim maddesi olup çıkmıştır.

Geç im sıkıntısı karşısında intihar edenler, hırsızlığa, fuhuşa kalkışanlar bugünkü siyasal iktidarın alnında kapkara birlekedir.

İşçilerimizin iş hayatında hiçbir güvencesi kalmamıştır.

İşverenler, siyasal iktidarın himayesinde, dilediği kadar işçiyi, dilediği zaman işinden atabilmektedir.

Hileli iflaslar almış yürümüştür...

Hileli iflaslarla; işyeri kapatmalarla binlerce işçinin ücreti, tazminat hakları gaspedilmektedir.

Temel tercihini iktisaden güçsüzlerin hak ve çıkarlarına taban babana zıt bir şekilde ortaya koyanların, konuşmalarında sürekli olarak; "sosyal adaletten" söz etmeleri ibretle izlenilmesi gereken bir tablodur.

Bugünkü siyasal iktidarın sosyal adalet sözünü ağzına almaya hakkı yoktur.

Değerli arkadaşlarım,

Dize göre demokrasi bir avuç insanın siyasal, ekonomik, kültürel, sosyal haklarının ve menfaatlerinin korunabildiği; diğer büyük çoğunluğun ezildiği bir yönetim biçimi değildir.

Demokrasi; sendikalaşma özgürlüğü ile, grevli serbest toplu pazarlık hakkı ile bir arada vardır.

Kitlelerin ekonomik hak ve özgürlüklerinin tanınmak istenmediği; işçi örgütlerinin elinin kolunun bağlandığı bir ülkede demokrasiden söz edilemez.

Diz bugün bu durumdayız.

Değerli arkadaşlarım,

Biz herşeyden önce "sendika özgürlüğü ilkelerine dayalı demokratik bir düzen" istiyoruz.

Bugün milyonlarca çalışmamız temel insan hakkı olan sendikalaşma özgürlüğünden yoksun durumdadır.

İşçilerimizin bir kısmı sendika üyesi olamamaktadır. Kanun yasaklamıştır. Bir kısım sendika üyesi "işinden atarız" tehdidi ile güvenlik görevlisi yapılmak suretiyle sendikasıdan kapatılmaktadır.

Sendikalar amaçlarını serbestçe, özgürce tesbit edememektedir...

İşçiler kendilerini temsil edecek yöneticilerini serbestçe, özgürce seçememektedir. Seçilmiş olanları koruyamamaktadır.

Sendikaların iç işleyişine siyasal iktidar sürekli olarak müdahale etmeye çalışmaktadır.

TÜRK-İŞ topluluğu gibi, her devirde hesabı kitabı belli örgütlere, denetim adı altında her çeşit baskı yapılmaktadır.

Siyasetin sadece belirli bir elit zümre tarafından yapılmasını bu milletin çoğunluğunu teşkil edenlerin işçinin, köylünün, çiftçinin, esnafın siyasal yaşamdan silinmesini istemektedirler.

Bunlara göre siyaset kendilerinin tekelindedir.

Dünkü çocuklar kalkmış siyaseti kim yapmalı, kim yapmamalı dersi vermeye kalkışmaktadır. Bunlara önce demokrasi nedir, ne değildir, bunu anlatabilmek lazımdır.

Biz "Demokrasiyi bir avuç insan için var kabul eden zihniyete" karşıyız.

Ve bununla aralıksız mücadele vereceğiz.

Değerli arkadaşlarım,

Biz sadece sendika özgürlüğüne değil, aynı zamanda grevli serbest toplu pazarlık hakkına dayalı demokratik bir düzen istiyoruz.

Böyle bir düzende işçinin toplu pazarlık hakkı kutsaldır.

Bu hakkın kullanılmasına doğrudan ya da dolaylı olarak müdahale edilemez.

Devlet, toplu pazarlık hakkını kullanan işçilerin karşısında "hasım" gibi çıkarılamaz.

İşçilerimizin iş hayatında hiçbir güvencesi kalmamıştır.

İşverenler, siyasal iktidarın himayesinde, dilediği kadar işçiyi, dilediği zaman işinden atabilmektedir.

Hileli iflaslar almış yürümüştür...

Hileli iflaslarla; işyeri kapatmalarla binlerce işçinin ücreti, tazminat hakları gaspedilmektedir.

Temel tercihini iktisaden güçsüzlerin hak ve çıkarlarına taban babana zıt bir şekilde ortaya koyanların, konuşmalarında sürekli olarak; "sosyal adaletten" söz etmeleri ibretle izlenilmesi gereken bir tablodur.

Bugünkü siyasal iktidarın sosyal adalet sözünü ağızına almaya hakkı yoktur.

Değerli arkadaşlarım,

Bize göre demokrasi bir avuç insanın siyasal, ekonomik, kültürel, sosyal haklarının ve menfaatlerinin korunabildiği; diğer büyük çoğunluğun ezildiği bir yönetim biçimi değildir.

Demokrasi; sendikalaşma özgürlüğü ile, grevli serbest toplu pazarlık hakkı ile bir arada vardır.

Kitlelerin ekonomik hak ve özgürlüklerinin tanınmak istenmediği; işçi örgütlerinin elinin kolunun bağlandığı bir ülkede demokrasiden söz edilemez.

Biz bugün bu durumdayız.

Değerli arkadaşlarım,

Biz herşeyden önce "sendika özgürlüğü ilkelerine dayalı demokratik bir düzen" istiyoruz.

Bugün milyonlarca çalışmamız temel insan hakkı olan sendikalaşma özgürlüğünden yoksun durumdadır.

İşçilerimizin bir kısmı sendika üyesi olamamaktadır, Kanun yasaklamıştır. Bir kısım sendika üyesi "işinden atarız" tehdidi ile güvenlik görevlisi yapılmak suretiyle sendikasıdan kapatılmaktadır.

Sendikalar amaçlarını serbestçe, özgürce tesbit edememektedir...

İşçiler kendilerini temsilecek yöneticilerini serbestçe, özgürce seçememektedir. Seçilmiş olanları koruyamamaktadır.

Sendikaların iş işleyişine siyasal iktidar sürekli olarak müdahale etmeye çalışmaktadır.

TÜRK-İŞ topluluğu gibi, her devirde hesabı kitabı belli örgütlere, denetim adı altında her çeşit baskı yapılmaktadır.

Siyasetin sadece belirli bir elit zümre tarafından yapılmasını bu milletin çoğunluğunu teşkil edenlerin işçinin, köylünün, çiftçinin, esnafın siyasal yaşamdan silinmesini istemektedirler.

Bunlara göre siyaset kendilerinin tekelindedir.

Dünkü çocuklar kalkmış siyaseti kim yapmalı, kim yapmamalı dersi vermeye kalkışmaktadır. Bunlara önce demokrasi nedir, ne değildir, bunu anlatabilmek lazımdır.

Biz "Demokrasiyi bir avuç insan için var kabul den zihniyete" karşıyız.

Ve bununla aralıksız mücadele vereceğiz.

Değerli arkadaşlarım,

Biz sadece sendika özgürlüğüne değil, aynı zamanda grevli serbest toplu pazarlık hakkına dayalı demokratik bir düzen istiyoruz.

Döyle bir düzende işçinin toplu pazarlık hakkı kutsaldır.

Bu hakkın kullanılmasına doğrudan ya da dolaylı olarak müdahale edilemez.

Devlet, toplu pazarlık hakkını kullanan işçilerin karşısında "hasım" gibi çıkarılamaz.

Böyle bir düzende yapay ölçülerle işçi örgütlerinin pazarlık hakkı elinden alınamaz.

Serbest toplu pazarlık hakkına dayalı bir düzende, Hükümet ve işveren çoğunluğu ile karar alan Yüksek Hakem Kurulu'nun yeri yoktur.

Böyle bir düzende "koordinasyon kurul" gibi, başlıca amacı toplu pazarlık hakkının kullanılmasını engellemek, çalışma şartlarını empoze etmek olan kuruluşlar egemen olamazlar.

Böyle bir düzende Devlet "kamu işveren sendikaları" adı altında, işçiler karşısında örgütlenemez.

Grev hakkı kısıtlanamaz.

Değerli arkadaşlarım,

Biz "sosyal adalete dayalı demokratik bir düzen" istiyoruz.

Ekonomide üç-beş holdingin çıkarlarının değil, halkın çıkarlarının korunacağı bir düzen...

Böyle bir düzende Devlet önce "sosyal devlet" olacaktır.

Devletin imkanları, yurdumuzun kaynakları üç beş sermayedarın emrine tahsis edilmeyecektir.

Devletin önde gelen ödevi "iktisaden güçsüz durumda olan" geniş halk kitlelerini korumak ve kollamak olacaktır.

Ekonomik hayatı; karma ekonomi ilkeleri ile uyumlu bir plan anlayışı ve disiplini içinde Devlet yönlendirecektir.

KİT'lerin özel çıkarlara feda edilmesine, peşkeş çekilmesine kesinlikle izin verilmeyecektir.

Böyle bir düzende "köşeyi kolayca dönüvermeye" imkan tanınmayacaktır.

İşsizliği önlemek temel hedef olacaktır.

Yatırımlarda ölçü, kamu yararı olacaktır.

Toprak/İnsan ilişkilerinde adalet egemen olacaktır.

İşçiler işyerlerinin yönetiminde ve denetiminde söz sahibi olacaklardır.

Böyle bir düzende işçiler, 1980 den bu yana, toplu iş sözleşmelerinde maruz bırakıldıkları haksızlıkları, adaletsizlikleri asla yaşamayacaklardır. Ücrette ölçü yıllardır yapılageldiği gibi, hayali; uydurma enflasyon oranları olmayacaktır.

Gelir dağılımı mutlaka adaletli bir yapıya kavuşturulacaktır.

Kredi soygunu önlenecek; topraksız köylüler, dar gelirli tefecilere, faizcilere muhtaç olmaktan kurtarılacaklardır.

Dış ticarete aracısız bir düzen egemen olacaktır.

Yurt imkanları ve Türk işçisinin emeği, başta tütün olmak üzere temel ihraç mallarımız yabancı sermayeye peşkeş çekilmeyecektir.

Tabii kaynaklar, petroler, madenler Devlet eliyle işletilecektir.

Sosyal güvenlik tüm yurttaşları kapsar hale getirilecektir.

Eğitimde adalet ve fırsat eşitliği sağlanacaktır.

Özel teşebbüs, plan ve ilke ve amaçlarına ve toplum yararına uygun bir disipline sokulacaktır.

"Kişinin öz çıkarına" dayalı bir sistem değil, demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü, sosyal adaletçi bir sistem kurulacaktır.

İşçi Kardeşlerim,

Biz, işçinin, tüm çalışanların horlanmadığı, çalıştığı dönemde ve emekliliğinde tam olarak korunduğu, demokratik bir düzen istiyoruz.

Böyle bir düzende işçinin kıdem tazminatı hakkı, kutsal bir hak olarak korunacaktır.

İşçinin iş hayatında kaderi, işverenin iki dudağı arasında kalmayacaktır.

Yargı yoluyla haklılığı tesbit edilmediği sürece, işçi işinden çıkarılamayacaktır.

Tüm çalışmalar yasal teminata kavuşturulacaktır.

İşçi kardeşlerim,

Bugünkü Hükümet tüm bu isteklerimize karşıdır.

Sadece isteklerimize değil, bize karşıdır.

Ne diyor işçi kardeşime sayın Başbakan ?

"Git... senin reyine ihtiyacım yok. Kime rey verirsen ona ver..." diyor.

Pekala..

Önce Sayın Başbakan bu memlekette kimler çoğunluktadır; iktidar olabilmek için neye ihtiyaç vardır, bunu öğrenmelidir.

Bunu açık seçik öğretmeliyiz.

Dundan en çok "demokrasi" kazanacaktır.

Birlik ve beraberlik içinde, birbirimize düşmeden, bölünmeden mutlak bir dayanışma ile belirlediğimiz demokratik hedefi doğru yürümeliyiz.

Bu hedef kutsal bir hedeftir.

Bu hedef insanı insan yapan değerleri Türkiye'de egemen kılma hedefidir.

Bu hedef demokrasiyi tüm kuralları ve kurumları ile Türkiye'ye yerleştirme hedefidir.

TÜRK-İŞ bu yöndeki mücadelesine aralıksız devam edecektir.

Değerli işçi kardeşlerim,

Yönetici arkadaşlarım;

Bu hedef kutsal bir hedeftir.

Bu hedef insanı insan yapan değerleri Türkiye'de egemen kılma hedefidir.

Bu hedef sosyal adaleti; demokrasiyi tüm kurumları ve kuralları ile Türkiye'de yerleştirme hedefidir.

Bu hedeften asla sapmayacağız.

Bu hedeften sapan namerttir.

Sizlere teşekkür ediyorum. Sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

(E K : 6)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
BASIN TOPLANTISI KONUŞMA METNİ
(ANKARA, 26.9.1986)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI ŞEVKET YILMAZ'IN
BASIN TOPLANTISI KONUŞMA METNİ

(ANKARA, 26.9.1986)

Değerli Basın Mensupları,
Saygıdeğer Yönetici ve İşçi Kardeşlerim,

Ara seçimlere iki gün kala, Türk işçisinin sorunlarını, sıkıntılarını bir defa daha kamuoyuna duyurmak; Özal İktidarının iktisaden güçsüz durumdaki kitlelerin dertleri, çıkmazları konusunda nasıl duyarsız, nasıl ilgisiz olduğunu bir defa daha açıkça ortaya koymak üzere, bugün bu toplantıyı düzenlemiş bulunuyoruz.

Şubat/1986'dan bu yana Balıkesir'de, İzmir'de, Eskişehir'de meydanlarda, sokaklarda toplanarak kendilerine reva görülen insanlık dışı muameleyi ve şartları protesto eden, tedbir alınmasını isteyen onbinlerce işçinin Özal'a sesini duyuramamış olmasını yadırgamayın.

Valilerin toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkımızı engellemesine rağmen, seçim yapılacak tüm illerde, Manisa'da, Samsun'da, Zonguldak'ta kapalı salon toplantılarında haykıran, haksızlıkların önlenmesini isteyen işçilerin, sendika yöneticilerinin giderek büyüyen tepkisine sırtını dönen Özal ve ekibinin bu tutumunu şaşkınlıkla karşılamayın.

Bir Başbakan "açım" diye haykıran işçiye, "Senin reyine ihtiyacım yok, kime rey verirsen ver" karşılığını nasıl verir? diye sormayın..

Yadırgamayın..

Başbakan'ın tutumu konusunda şayırmayın..

Sormayın..

Çünkü Özal Türk işçisinin karşısındadır..

Emeğe saygısı yoktur.

Çünkü Özal ve ekibi sermaye ile bütünleşmiştir...

Çünkü Özal ve ekibi işçinin ilik kemiğine kadar sömürülmesinde sermaye ile, ekonomiyi yönlendiren düğmeleri avucunda tutan para kuruluşlarıyla, yabancı sermaye ile aynı düşüncededir.

./...

Özal cephecidir...

Fakir ~~fak~~arının karşısında cephe kurmuştur..

Memurun karşısında cephe kurmuştur.

İşçinin, çiftçinin, esnafın karşısında cephe kurmuştur.

Emeklinin, dulun, yetimin karşısında cephe kurmuştur.

İşsizinin karşısında cephe kurmuştur.

Bir yanda Özal ve ekibi ve "gün bu gündür" diyen; yarınları görmekten, neler olabileceğini düşünmekten âciz sermaye; diğer yanda her geçen gün büyüyen, kabaran öfke vardır; haksızlık vardır; adaletsizlik vardır; açlık vardır.

Özal parayı pul etmiştir.

Özal'ın enflasyonla mücadele adı altında uyguladığı politika sadece fakirden alır, zengine verir.

Özal Türk Milletini gırtlığına kadar borca sokmuştur.

Özal Türkiye'yi işsizi en çok ülke durumuna getirmiştir.

Özal işçinin herşeyine; yorganına bile göz dikmiştir.

Bir ülkede temel haklar ve özgürlükler böylesine ayaklar altına alınırsa; "açım" diyen işçi, "senin reyine ihtiyacım yok" denilerek horlanır kovulursa; işverenlere işçilere saldırtılacak goril besleme imkânı tınılırsa; işsizler "serseri" diye nitelenir, fişlenmeye kalkışılırsa o ülkede ne dirlik ve düzen; ne de huzur kalır..

12 Eylül'e dayalı uzaktan sopa göstermeye hiç lüzum yok.

O ülkede anarşi olur.

O ülkede insanlar sokağa çıkar.

O ülkede insanlar, sonu ne olursa olsun, haksızlıklara, adaletsizliklere karşı direnir.

İş yapmaz.

Üretmez.

Bizi her geçen gün, bunca iyi niyetli uyarıya rağmen adım adım bu noktaya itiyorlar.

İcraata bakın, icraata...

İşçi karşısındaki cepheleşmeye bakın.

Sadece Sümerbank bu milletin parasından 1 milyar 800 milyon lirayı aidat adı altında kamu işveren sendikalarına veriyor.

Senin, benim paramı veriyor.

Amaçları ortada. Toplu sözleşmelerde Devletin hem maddi, hem manevi gücünü işçiye karşı kullanacaklar.

Gerç genç adamları almışlar; eğitiyorlar.

"İşçi nasıl sömürülür?" eğitimin konusu bu.

"Sözleşmeli personel düzenine" bakın!

Tepedeki adama tam 800 bin lira aylık. Kim bu adam? Temininde güçlük çekilen kişi. Yönlendirecek, çalıştığı işletmeyi daha verimli hale sokacak.

Ya 45 bin liralık dilim ne oluyor?

Ayda 45 bin lira vereceğin sözleşmeli personel kim?

Kim olduğunu ben söyleyeyim.

İşçi...evet işçi..

Baskı ile, tehdit ile "sözleşmeli personel statüsünü kabul etmeye zorlanan kişi" Sendikası olmayacak, güvencesi olmayacak. Sayıları giderek arttırılacak. Sendikalar çökertilecek. Şartlar olgunlaştığında KİT'ler özel sermayeye peşkeş çekilecek.

Bu plânın bir yönüdür. Diğer yönünü sermaye ile, işverenlerle bir arada uygulamaktadırlar.

Toplu iş sözleşmesi yapıldıktan hemen sonra iş akitleri feshedilen sendika temsilcileri...Ver parayı at işinden...Amaç sendikayı etkisiz, güçsüz kılmak, çökertmek.

Değerli Arkadaşlarım,

Bakınız...

Bizler, işçiler, işçi hak ve özgürlükleri olmasa, bunlar, Özal ve sermaye cephesi, diledikleri, istedikleri herşeyi ama herşeyi bir çırpıda yapacaklardır.

Ama olmuyor...

Çünkü işçi var.

İşçi her yerde var.

./..

Üretimde, yaratmada, kalkınmada bizler varız...

"Cendereyi sıkalım, sonra ağır ağır veririz" diyorlar.

Kendilerinin keyfi yerinde.

Sıkıntıları yok...

"İşi daha nereye kadar götürebiliriz" diye bakıyorlar.

Biraz baskı, "sendikacılığı güçlendirelim" sloganı ile Yasalarda birkaç olumsuz değişiklik daha...Bakalım ne olur hesabındalar.

Şimdi ben burada TÜRK-İŞ Genel Başkanı olarak ilan ediyorum:

Türk işçisine son altı yıldır yapılanlar, Türkiye Cumhuriyetinin bütün tarihi boyunca yapılan haksızlıklardan, adaletsizliklerden fazladır.

Bizi daha fazla sıkarlarsa; Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki saygıdeğer parlamenterlerimiz, Milletimizin desteğini kazanmış, Milletimizin umutla baktığı vekilleri bu haksızlığa göz yummaya devam ederlerse; Özal ve ekibinin, sermayenin haksızlıklarına "dur" demezlerse, bize meydanlar dar gelir.

Biz "uşak" değiliz...

Biz "köle" değiliz...

Kimse bizden, Türk işçisinden daha fazla vatansever olduğunu iddia etmesin. Bu memleketin her taşında, yaratılan her şeyde alın terimiz var.

İstediğimiz sadece ve sadece haklarımıza, özgürlüklerimize saygı gösterilmesidir.

İstediğimiz alın terimizin hakkının tam olarak verilmesidir.

İstediğimiz insan gibi yaşayabilmektir.

İstediğimiz "köle" muamelesi görmemektir.

Türk işçisine bugüne kadar yaptıklarınızı asla kabul ettiremezsiniz.

İp gerile gerile kopacaktır. Uyarıyorum.

Değerli Yönetici Arkadaşlarım,

İşçi Kardeşlerim,

Gözleri bizdedir.

Birbirlerine düşürebilir miyiz; yılların politikası olan "böl ve yönet politikasını" uygulayabilir miyiz? Buna bakıyorlar.

Kimi kazanabiliriz ?

/...

Kişisel çıkarını toplumun çıkarının üstünde tutan insanlar acaba aralarında var mıdır? Buna bakıyorlar.

Ben Türk Sendikacılık Hareketinin EKMEK, BARIŞ, ÖZGÜRLÜK mücadelesinde bütünleşmiş herkezi tenzih ediyorum.

Bizden böylesi çıkmaz; çıkmamıştır.

Ama madem ki arıyorlar, bir yumruk gibi karşılarında olmalıyız.

Her yerde aynı ses; her yerde aynı dayanışma; her yerde aynı birlik ve beraberlik içinde olduğumuzu göstermeliyiz; suratlarına çarpmalıyız.

Sizlerden bunu bekliyorum.

Sizlerden bunu istiyorum.

Ve tekrar tekrar ilân ediyorum:

Nerede işçi varsa, orada; bütün Yurtta karşılarna çıkacağız.

İşçiye, işçi hak ve özgürlüklerine saygıyı; demokrasiyi -öyle beş yılda bir seçinden seçime oy verme biçimindeki demokrasiyi değil- gerçek demokrasiyi öğretene kadar mücadele edeceğiz.

Üç beş kişinin burnu kanarmış...

Varsın öyle olsun.

İktidarlar geçici; bizler, işçiler kalıcıdır.

Sendikalar kalıcıdır.

Bugünkü siyasal iktidar neyin ne olduğunu zor yoldan öğrenmek istiyorsa, öyle olsun.

Biz buna varız.

Hepinize saygılar sunuyorum. Sevgiler sunuyorum. Sağolun, varolun.

(E K - 7)

KANUNLAR, KHK 'LER KARARNAMELER, TÜZÜKLER
YÖNETMELİKLER, TEBLİĞLER ve GENELGELER
D İ Z İ N İ

KANUNLAR,KHK'ler KARARNAMELER,TÜZÜKLER,YÖNETMELİKLER,TEBLİĞLER ve GENELGELER DİZİNİ

Bilindiği gibi, 1.1.1984'den itibaren çıkarılan ve çalışma hayatını ilgilendiren Kanunlar,KHK'ler Kararnameler,Tüzükler,Yönetmelikler,Tebliğler ve Genelgeler ile ilgili dizin, 21 Haziran 1986 da yapılan Başkanlar ' Kuruluna sunulan Çalışma Raporu'nun ekinde sunulmuştur. O tarihten bugüne **stürdü-**rülen çalışma sonuçları aşağıdadır.

<u>KANUNLAR</u>	<u>R.G.Tarihi</u>	<u>Sayı</u>
-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı ¹ Teşvik Kanunu	14.6.1986	3294
-2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi,Grev ve lokavt Kanununun Bazı Maddelerinin değiştirilmesi Hakkında Kanun	19.6.1986	3299
-9.7.1945 Tarihli ve 4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunundan Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	19.6.1986	3300
<u>- TÜZÜKLER</u>		
-Grev ve Lokavtlarda Mülkiye Amirlerince Alınacak Tedbirlere Dair	4.9.1986	86/10916
<u>KARARNAMELER</u>		
-657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre uygulanacak katsayının yeniden tesbiti, yakacak yardımı ve 5.11.1985 tarihli ve 85/10132 sayılı kararnamede değişiklik yapılması Hk.	28.6.1986	86/10737
-Sosyal Sigortalar Kanununa göre hak sahibi olanların Sosyal Yardım Zammına Dair	18.7.1986	86/10798
-T.C.Emekli Sandığına ödenen bazı Sosyal Yardım Zamları hakkında	25.7.1986	86/10807
-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmaya Teşvik Fonu Gelirleri Hakkında	29.7.1986	86/10804
-Sosyal Sigortalar Kanununa göre Tabi olanların Aylık ve Gelirlerinin Ödeme Tarihine dair.	6.8.1986	86/10865

-1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız çalışanlar SSK Kanununa Bazı Maddeler Eklenmesine Dair 3235 Sayılı Kanunun uygulandığı illerdeki Sağlık Hizmetlerinin Satın alınmasına Dair	23.8.1986	86/10851
-Katma Değer Vergisi Kanunuk kapsamına giren Temel Gıda Maddelerinin tesbiti ile ilgili kararnamenin değiştirilmesi Hk.da.	24.8.1986	86/10925
-YÖNETMELİKLER		
-Memurlara yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği Ekinde Değişiklik yapılmasına Dair Karar	25.6.1986	19145
-Bağ-Kur Sigortalılarının Ödemek zorunda oldukları primlerin Hesaplanması-Ödenmesi ve Tahsili Usulleri Hakkında.	10.7.1986	19160
-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Yönetmeliği	17.7.1986	19167
-Bağ-Kur Sigortalılarının Başvurma Usulleri ile Uymak Mecburiyetinde Oldukları Esaslar ve Tescille İlgili İşlemler Hakkında	24.8.1986	19201
-Bağ-Kur Sağlık Sigortası Yardımları Yönetmeliği	25.8.1986	19202
-Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Yönetmelik	31.8.1986	19207
-506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 3279 Sayılı Kanunla Eklenen EK 2 nci Madde Hükmüne göre,Çocuklara temin Edilecek Protez Araç ve Gereçlerine İlişkin	19.6.1986	19223
TEBLİĞ ve GENELGELER		
-Sosyal yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile ilgili 86/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi	17.7.1986	19167
-2821 Sayılı Sendikalar Kanunu Gereğince Yayınlanan Temmuz/ 1986 İstatistikleri	17.7.1986	19167

(E K : 8)

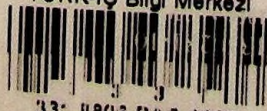
TÜRK-İŞ 14.ÇALIŞMA DÖNEMİNDE GENEL
BAŞKANLIKLARA GÖNDERİLEN GENELGELER

TÜRK-İŞ 14.ÇALIŞMA DÖNEMİNDE GENEL
BAŞKANLIKLARA GÖNDERİLEN GENELGELER

Sıra No.	Genelgenin Konusu	Sayısı	Tarihi	Çıkış Servisi
71	İmzalanan işletme toplu iş sözleşmelerinden birer nüshasının TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerine gönderilmesi hk.	86-1318-5/43	23.5.1986	HUK.
72	TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Genişletilmiş Toplantısı hk.	86-1364-5/43	2.6.1986	GSK.
73	26 Haziran 1986 tarihinde Kadın İşçiler ve Tüketicinin Korunması konulu panel Hk.	86-1365-5/43	3.6.1986	KAD.
74	24-27 Haziran 1986 tarihinde Erzurum'da yapılacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği semineri hk.	86-1369-5/43	4.6.1986	EĞT.
75	Eskişehir Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü hk. Tamim No.III	86-1375-5/43	5.6.1986	TEŞ.
76	Konut Fonundan yararlanacaklar hk.	86-1433-5/43	16.6.1986	SOS.
77	14-18 Temmuz 1986 tarihlerinde Gaziantep'de yapılacak Sendikacılık ve Liderlik Bölgesel Eğt.Semineri hk.	86-1440-5/43	19.6.1986	EĞT.
78	Diyarbakır'da yapılacak "Kadın İşçiler Eğitim" semineri hk.	86-1462-5/43	24.6.1986	KAD.
79	Kamu Kesimi TİS'leri hk.	86-1491-5/43	27.6.1986	ARŞ.
80	TÜRK-İŞ/Gazi Üniversitesi MEP Mesleki Teknik Eğitim Projesi hk.	86-1506-5/43	27.6.1986	EĞT.
81	Genel Kurulu oluşturacak delegelerin süresi içinde bildirilmesi hk.	86-1582-5/43	4.7.1986	HUK.
82	Yüksek Hakem Kuruluna intikal eden toplu iş sözleşmeleri hk.	86-1609-5/43	11.7.1986	EĞT.
83	TÜRK-İŞ/Gazi Üniversitesi Mesleki Teknik Eğitim Pro.hk.	86-1632-5/43	15.7.1986	EĞT.
84	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 14.7.1986 tarih 13-665/11018-25968 sayılı yazısı hk.	86-1638-5/43	16.7.1986	EĞT.
85	Genişletilmiş TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu hk.	86-1639-5/47	16.7.1986	EĞT.

Sıra No.	Genelgenin Konusu	Sayısı	Tarihi	Çıkış Servisi
86	Ziya ÇAĞLAR'ın kitabı hk.	86-1692-5/43	21.7.1986	HUK.
87	Sendikacılık Hareketleri ve TÜRK-İŞ Faaliyetleri Semineri hk.	86-1700-5/43	21.7.1986	EĞT.
88	Prof.Dr.Turhan AKBULUT'un kitabı hk.	86-1734-5/43	25.7.1986	EĞT.
89	Kitap ve dergi isteği hk.	86-1751-5/43	21.8.1986	KİT
90	24.7.1986 gün ve 86-1730-5/43 sayılı genelgeye ek.	86-1890-5/43	22.8.1986	EĞT.
91	Kadir TOPUZ'un Samsun TÜRK-İŞ İşçi Eğt.Merkezi Md.lüğüne atanması hk.	86-1903-5/43	21.8.1986	EĞT.
92	11-12.Eylül.1986 tarihinde yapılacak Kayseri Seminerinin iptali hk.	86-1906-5/43	21.8.1986	EĞT.
93	Samsun,Zonguldak ve Gaziantep illerindeki toplantı ve gösteri yürüyüşü hk.	86-1938-5/43	22.8.1986	TEŞ.
94	Resmi Gazete'nin 4.10.1986 tarih 19211 sayılı nüshasındaki Grev ve Lokavtlarda Mülkiye Amirlerince alınacak tedbirlere dair tüzük hk.	86-1992-5/43	4.9.1986	BAS.
95	15-16 Eylül 1986 Bursa Semineri	86-2031-5/43	8.9.1986	EĞİT.
96	15-16 Eylül 1986 Kastamonu, 25-26 Eylül 1986 Bingöl Seminerlerinin iptali hk.	86-2057/	10.9.1986	EĞT.
97	Üyelik aidatları ve delege sayısı hk.	86-2062-5/43	11.9.1986	MUH.
98	TÜRK-İŞ Başk.Kur.toplantısı hk.	86-2112-5/43	12.9.1986	EĞT.
99	Basın Toplantısı hk.	86-2195-5/43	19.9.1986	BAS.
100	Satın Alma ve Tesellüm Komis. Yönetmeliği hk.	86-2224-5/43	22.9.1986	İDA.
101	Mehmet Akif ERSOY'u anma faaliyetleri hk.	86-2240-5/43	24.9.1986	EĞT.
102	Çocuklara temin edilecek protez araç ve gereçleri hk.	86-2287-5/43	29.9.1986	SOS.

TÜRK-İŞ Bilgi Merkezi

33 9803 BAŞ 1068